

PRAMENY K HOSTIVICKÉ HISTORII

Řada K: Školní kroniky

Svazek č. 6

KRONIKA
střední školy
v Hostivici

1947–1957

Hostivice, červenec 2014

Přepsala Alena Kučerová

Zpracoval a úvod doplnil Jiří Kučera

Stránky jsou upraveny pro zmenšování při tisku na formát A5

O kronice

Kroniku, jejíž přepis je obsažen v tomto svazku Pramenů k hostivické historii, založil ředitel měšťanské školy v Hostivici v roce 1947, po dopsání předchozí pamětní knihy.¹ Měšťanská škola byla v důsledku školských reforem přejmenována na střední školu a v roce 1953 byla sloučena s národní (dříve obecnou) školou do osmileté střední školy. Kronika obsahuje zápisy do roku 1957, kdy byla založena další kniha.² Nemá číslované strany ani titulní list. Zápisy do roku 1950 zapsal ředitel Josef Mansfeld, pozdější zápisy mají různé rukopisy, vždy je však podepsal ředitel Miloš Šrámek.

Kronika byla studována v roce 2006 při přípravě podkladů ke stoletému výročí školní budovy Komenského čp. 141, kdy byla uložena v Základní škole Hostivice. V současné době se nachází ve Státním okresním archivu Praha-západ v Dobřichovicích.

Přepis zařazený do tohoto svazku Pramenů k hostivické historii je doplněn aktuálními poznámkami pod čarou, které doplňují, upřesňují, případně opravují původní text. Přepis zpravidla zachovává původní slovosled a některé jazykové zvláštnosti, pouze na některých místech byla v zájmu lepší srozumitelnosti upravena interpunkce. Nadpisy po stranách textu, které používal Josef Mansfeld v zápisech do roku 1950, jsou přeneseny do hlavního textu a psány tučně.

¹ Svazek č. 4 řady K Pramenů k hostivické historii

² Svazek č. 7 řady K Pramenů k hostivické historii

[Str. 1]

Školní rok 1947–8.

Zahájení šk. roku. Školní rok 1947–48 byl zahájen učitelskou poradou v pondělí dne 1. září 1947.

V zahajovací poradě přivítal ředitel školy nové členy učitelského sboru Václava Adama a vzpomněl učitele Antonína Trojana, který byl přeložen na okres podbořanský, učitele Stanislava Drvotu, který byl ustanoven ve Smečně v okr. slánském a učitelky jazyků Jitky Jankovcové, která vystoupila z učitelské služby dnem 15. V. 1947.

Václav Adam, def. učitel § 4. Václav Adam, def. učitel podle §u 4, narodil se 18. července 1913 v Kročehlavech, okres Kladno. V letech 1919/20–1923/24 navštěvoval obecnou školu v Kročehlavech a v letech 1924/25–1933/34 státní čsl. reálku s maturitou v Kladně. Dne 30. XI. 1937 vykonal doplňovací maturitu na učitelském ústavě v Kladně a dne 30. XI. 1940 zkoušku způsobilosti učitelské pro školy obecné na témže ústavě (anti-datována na listopad 1939). Je ve stadiu zkoušek učit. způsobilosti pro měšť. školy z II. odboru (složil zkoušku z matematiky a fyziky, dokončil z chemie a přírodov.).

[Str. 2]

Absolvoval tělovýchovný kurz v Novém Strašecí v r. 1941 a studoval 2 roky na vysoké škole zemědělského inženýrství v Praze.

Působil jako výpomocný učitel na školách v Kralupech, v Kladně (měšť.) a ve Mšeckých Žehrovicích a jako def. učitel § 4 ve Mšeckých Žehrovicích, ve Velkých Popovicích, v Dušníkách (obecná), v Dušníkách (měšť.), v Kladně (měšť.) a od 1. IX. 1947 ustanoven na měšť. školu v Hostivici.

Miloš Šrámek, d. uč. § 4, zdrav. dovolená. Dnem 1. září 1947 nastoupil dvouměsíční zdravotní dovolenou def. učitel § 4 Miloš Šrámek, a jelikož nebylo za něho náhrady, byla jeho vyučovací povinnost rozdělena mezi ostatní členy učitelského sboru do 31. října 1947.

Počet tříd a jejich umístění. Měšťanská škola má 8 tříd s jednoročním učeb. kursem, z nichž 2 třídy jsou def. pobočné při první a druhé třídě a 1 zat. pobočná při čtvrté třídě. Všechny třídy jsou umístěny v budově školní.

Výsledek zápisu. Do měšť. školy bylo zapsáno celkem 253 žáci. Do I.a 38, do I.b 40, do II.a 26, do II.b 31, do III. 32, do IV.a 29, do IV.b 23 a do jednoroč. učeb. kursu 34 žáků a žákyň.

Přidělení tříd. Třídními učiteli byli ustanoveni: V I.a Václav Jupa, v I.b Anežka Zpěváčková, v II.a Václav Adam, v II.b Františka Cílková, ve IV.a Jaroslav Krátký, ve IV.b František Rašplička a v jednoroč. učeb. kursu Růžena Kožušníková.

Bez třídnictví byl učitel Miloš Šrámek.

Pojištění žactva. Všechno žactvo bylo pojištěno proti úrazu u Pražské městské živelní pojišťovny v Praze.

[Str. 3]

Dorost ČsČK. Dorost Čs. Č. K.³ má 253 členy. Všechny třídy jsou třídami členskými a dostávají zdarma po 1 výtisku časopisu „Zdravý svět“.

Učitelé náboženství. Náboženství římskokatolickému vyučuje P. Josef Chaloupka, kaplan v Hostivici, československému laická učitelka Eva Jarošová z Prahy. Českobratrsko-evangelickému náboženství se ve škole nevyučovalo.

10. výročí úmrtí presid. Osoboditele T. G. Masaryka. V sobotu dne 13. září 1947 bylo vzpomenuo na škole 10. výročí smrti presidenta Osoboditele T. G. Masaryka. Ředitel školy promluvil k žactvu do škol. rozhlasu na téma: „Život a dílo presidenta T. G. Masaryka a jeho význam pro národ a stát“. Po školní vzpomínce vyslechlo žactvo zvláštní relaci pražského školského rozhlasu s pořadem: „Pásmo ze života T. G. Masaryka“ a „ministr Jan Masaryk vzpomíná svého otce“. V době od 14.–30. IX. 1947 v hod. obč. nauky byly čteny přístupné statě ze spisů Masarykových, neb o něm, s příslušným výkladem.

Oslava 28. října. V pondělí dne 27. října 1947 oslaven byl na škole 28. říjen. Do školního rozhlasu promluvil k dětem ředitel školy. V proslovu vzpomněl společných bojů Čechů a Slováků o naši samostatnost v první světové válce, o vzniku republiky a jejím vývoji v l. 1918–1938, o Mnichovu a druhé světové válce a obnovení republiky květnovou revolucí v r. 1945 za pomoci slavné Rudé armády. Po proslovu vyslechlo žactvo slavnostní vysílání školského rozhlasu z Prahy: „Projev presidenta republiky“ a „literární a hudební pásmo“.

[Str. 4]

Miloš Šrámek, def. učitel § 4. Prodl. zdrav. dovolené. Za def. učitele § 4 Miloše Šrámka, jemuž byla zdravotní dovolená prodloužena do 31. prosince 1947, byla k jeho zastupování dnem 1. listopadu 1947 ustanovena na škole def. učitelka § 4 Ludmila Paurová.

Ludm. Paurová, def. učit. podle § 4. Ludmila Paurová, def. učitelka podle § 4, narodila se dne 2. března 1919 v Hnidousích, okres Slaný. Vychodila 5-ti třídní obecnou školu v Hnidousích a 4 třídy měšťanské školy též v Hnidousích. Ve škol. roce 1935–36 byla žákyní městské odborné školy pro ženská povolání v Kladně. V r. 1936 složila přijímací zkoušku do učitelského ústavu v Kladně, kde vykonala zkoušku učitelské dospělosti ve škol. r. 1939–40. Pro nedostatek učitelských míst byla přijata do školní služby až 1. května 1942 jako výpomocná učitelka na obecné škole dívčí v Kladně, kde působila do konce škol. r. 1941–42. Dnem 1. září 1942 byla ustanovena výp. učitelkou v Stehelčevsi a dne 3. ledna 1943 nastupuje místo na obecné škole dívčí v Kročehlavech a od 1. září 1943 do konce škol. r. 1945–46 na obecné škole chlapecké v Kročehlavech jako učit. čekatelka. Zkoušku učitelské způsobilosti vykonala na podzim r. 1944 (antidat. na listopad 1942). V roce 1945 jest jmenována def. učitelkou podle § 4 uč. z. Od 1. září 1946 do konce škol. r. 1946–47 působila na obecné škole v Rozdělově. Ve škol. roce 1947–48 působila v době od 1. září 1947 do 31. října 1947 na obecné škole v Hostivici a na měšť. školách v Nučicích a v Dušníkách. Dnem 1. listopadu 1947 byla ustanovena na zdejší měšť. školu.

30. výročí vzniku SSSR. V sobotu dne 7. listopadu 1947 bylo vzpomenuo na

³ Československý červený kříž

[Str. 5]

škole 30. výročí vzniku SSSR. Ředitel školy promluvil do školního rozhlasu o vzniku SSSR, o velké vlastenecké válce a vyzdvihl ve svém proslovu pomoc Sovětského svazu na osvobození naší vlasti. Slavnost byla zakončena zapěním státních hymen. Po školní vzpomínkové slavnosti vyslechlo žactvo zvláštní relaci pražského školského rozhlasu, vysílanou k tomuto dni.

17. listopad. 17. listopadu 1947 s trpkostí vzpomínali jsme běsnění Němců za okupace, které vedlo v r. 1939 k uzavření českých vysokých škol a persekuci studentstva, jichž 9 bylo zastřeleno v kasárnách v sousední Ruzyni. Celý demokratický svět studentský uctívá památku zavražděných studentů a vyhlásil nesmiřitelný boj fašismu i nacismu.

Týden české knihy. Od 8. do 13. prosince 1947 byl týden české knihy, v němž děti nabádány k četbě dobrých a hodnotných knih. Rodičům bylo doporučeno, jaké knihy mají dětem kupovat na vánoce.

Výročí nastoupení dr. Ed. Beneše. 18. prosince 1947 vzpomenu to ve všech třídách výročí nastoupení presidenta dr. Eduarda Beneše na presidentský úřad.

Únorové události. 21. února 1948 nastoupila nová vláda Klementa Gottwalda, když před tím ministři československé strany národně socialistické, českosl. strany lidové a slovenské demokratické strany podali demisi s úmyslem rozbití jednotné národní fronty a zavedení u nás znovu vlády kapitálu.

[Str. 6]

25. února 1948 odstranění byli z vlády reakční živly a řízení vlády ujal se lid všech čtyř politických stran, vedený stranou komunistickou. Slovanští národové, kteří byli v l. 1938–39 zrazeni západními velmocemi, seskupují se kolem vítězného demokratického Ruska. K němu se připoutává i náš národ, aby na cestě k socialismu dosáhl v dalších letech blaha všech pracujících. Nastává doba práce všech, nastává doba, ve které odstraníme zaháleče a ty, kteří z titulu továrníků, velkostatkářů a ředitelů bank národ bezpravně vyssávali a ožebračovali. Učitelstvo seznámilo žactvo s těmito událostmi a s tímto dějinným děním národa. Jest si jen přát, aby náš národ tento dějinný převrat pochopil.

30. výročí založení Rudé armády. 23. února 1948, ve dnech velkého zápolení a plných neklidu, vzpomněli jsme na škole 30. výročí založení Rudé armády v SSSR.

98. výročí narozenin T. G. Masaryka. Vzpomínka na 98. výročí narozenin presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka byla uspořádána v sobotu dne 6. března 1948 v druhé vyučovací hodině. Vzpomínkové pásmo o životě presidenta upravil a do školního rozhlasu přednesl odb. učitel Jaroslav Krátký a žákyně z JUK Květa Saidlová recitovala báseň od Václava Řezáče „Nesmrtelný president“. vzpomínka byla zakončena zapěním státní hymny.

Po školní vzpomínkové slavnosti vyslechlo žactvo školský rozhlas z Prahy na tema: „Vzpomínky na T. G. Masaryka“.

[Str. 7]

30. výročí bitvy u Bachmače a 5. výročí bitvy u Sokolova. Dne 8. března 1948 vzpomenu bylo 30. výročí bitvy u Bachmače a 5. výročí bitvy u Sokolova. O významu těchto bitev pro naše osvobození promluvil do školského rozhlasu ředitel školy.

Tragická smrt dr. h. c. Jana Masaryka, ministra zahraničí. Ve středu dne 10. března 1948 se rozšířila Prahou a po celé republice neuvěřitelná zpráva o tragické smrti ministra zahraničí dr. h. c. Jana Masaryka. Byl nalezen ráno kolem půl sedmé na vydlážděném dvoře Černinského paláce pod okny své pracovny. Tělesné pozůstatky vystaveny byly ve vstupní hale Černinského paláce, uprostřed květin a věnců a lid, nekonečné řady lidu proudily tiše kolem zesnulého syna presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka, jehož 98. výročí narozenin národ vzpomínal před třemi dny.

V sobotu dne 13. března 1948 konal se státní pohřeb zemřelého. Žactvo vyslechlo vzpomínkové pásmo o ministru zahraničí dr. h. c. Janu Masarykovi a vzpomínkový projev p. ministra školství a osvěty prof. dr. Zdeňka Nejedlého.

Tělesné pozůstatky dr. h. c. Jana Masaryka byly převezeny z Prahy do Lán a tam uloženy do prostého hrobu vedle velkého svého otce. Při převozu stály děti podél státní silnice před parkem, když pohřební průvod projížděl obcí.

Akční výbor NF. V měs. březnu 1948 utvořil se z nařízení min. vnitra akční výbor národní fronty, do něhož za měšť. školu vyslán učitelstvem řed. Josef Mansfeld a za ob. školu říd. uč. Jar. Javůrek.

[Str. 8]

Národní směna vítězství. 21. března 1948 sebraly děti při národní směně vítězství 250 g různých kovů.

356. výr. narozenin J. A. Komenského. Dne 28. března 1948 vzpomněli jsme 356. výročí narozenin učitele národů J. A. Komenského a zdůraznili hlavně jeho národní a vychovatelský význam.

Vyvařovací akce. Okresní péče o mládež v Unhošti zaslala škole 2 q sušeného mléka smíchaného s kakaem pro vyvařování školním dětem a tak začalo se vyvářet ve škole pro děti kakao. Rodičovské sdružení přispělo obnosem 2 000 Kčs na zakoupení mléka a cukru. Vyvářelo se 3-krát týdně pro všechny děti do konce škol. roku.

600. výročí založení Karlovy university v Praze. Dne 7. dubna 1948 oslavili jsme jubileum 600 let od založení Karlovy university v Praze. Žactvo vyslechlo slavnostní relaci vysílanou školským rozhlasem u příležitosti tohoto významného jubilea. Slavnost konala se ve Vladislavském sále na pražském Hradě za účasti presidenta republiky, zástupců zahraničních universit a učených společností, velvyslanců a vyslanců, ÚNS,⁴ vlády a lidu. Po uvítacím projevu rektora prof. dr. Boh. Bydžovského, pronesl president republiky slavnostní projev, jímž obnovil zakládací listinu university Karlovy, Němci za poslední války odcizenou, a svěřil ji rektorovi k trvalému opatrování. Slavnostní listinu s vloženým latinským zněním Zlaté bully Karla IV. přečetl ministr školství a osvěty prof. dr. Zdeněk Nejedlý.

⁴ Ústavodárné Národní shromáždění

Nový školský zákon o jednotné škole. 22. duben 1948 je důležitým mezníkem ve školství. Toho dne byl schválen zákon o jednotné škole. V 9,30 hod. byla uspořá-

[Str. 9]

dána slavnost a žactvu byl vysvětlen význam nového školského zákona a jeho hlavní zásady a zvláště připomenut jeho důsledně demokratický charakter. Zákonem tímto národní škola (dříve obecná) je pětiletá a střední škola (dříve měšťanská a nižší střední) je čtyřletá. Veškeré školství i učitelstvo je státní. Důsledek zákona o jednotné škole projeví se zvýšením vzdělanosti národa tím, že všem nadaným dětem se otvírá cesta k nejvyššímu vzdělání. Vláda vydáním tohoto demokratického zákona splnila dávný požadavek učitelstva.

Oslava 1. května, svátku pracujících. Dne 1. května – svátku všech pracujících – zúčastnilo se žactvo průvodu obcí v doprovodu učitelů. Po skončení průvodu byly děti přítomny v Dělnickém domě v Litovicích filmu: Naši bojovníci a Bohatýr Nikita.

Oslava dne vítězství. 9. květen – den vítězství – byl oslaven v sobotu dne 8. května 1948 ve třetí vyučovací hodině školní slavností, vysílanou školním rozhlasem. Předneseno bylo recitační, zpěvné a hudební pásmo: „Mezi dvěma slety“, jež upravili učitel Miloš Srámek a odb. učitel Jaroslav Krátký za účinkování žáků ze IV.b a kursu.

Vzdán byl dík Rudé armádě a jejímu nejvyššímu vůdci generalissimu Stalinovi i všem, kteří položili své životy za osvobození našeho národa.

Týden dětské radosti. Dne 9. května 1948 zúčastnilo žactvo dětského dne v Litovicích, pořádaného MNV v Litovicích v rámci týdne dětské radosti. Dalším pořadem týdne dětské radosti jsou výlety žactva do Krkonoš, na Šumavu a do Českého ráje.

[Str. 10]

Svátek matek. V týdnu od 9.–16. května 1948 vzpomenu bylo svátku matek a vysvětlen význam matky pro národ a stát. Ve čtvrtek odpoledne dne 13. května 1947 sehrál Junák na oslavu svátku matek dětské divadelní představení „Perníkovou chaloupku“, jehož se zúčastnilo všechno žactvo v doprovodu učitelů.

Inspekce na škole. Dne 25. května 1948 vykonal okr. školní inspektor František Musil z Kladna inspekci na naší škole a byl s prací učitelstva spokojen.

Oslava 64. narozenin presidenta republiky dr. Eduarda Beneše. Dne 28. května 1948 oslavili jsme 64. narozeniny presidenta republiky dr. Eduarda Beneše. Školním rozhlasem vysíláno hudební a recitační pásmo ze života dr. Ed. Beneše a od 10–11 hodin vyslechlo žactvo slavnostní pořad, který byl vysílán školským rozhlasem z Prahy. Důstojná oslava zakončena státní hymnou.

Poučování žactva o volbě do národního shromáždění. V týdnu od 24. do 29. května bylo žactvo poučováno o volbě do národního shromáždění, která byla jednotná. Touto volbou dokázal národ své sjednocení pro blaho republiky a utvrdil celý svět o vůli národa dospět pokojnou cestou k socialismu.

President republiky dr. Ed. Beneš se vzdal svého úřadu. Dne 7. června 1948 pro svůj zdravotní stav vzdal se president republiky svého úřadu. Učinil tak zasláním abdikáčního listu předsedovi vlády, ve kterém ho žádal, aby oznámil Národnímu shromáždění své rozhodnutí a požádal je, aby vzalo laskavě na vědomí jeho resignaci na odpovědný úřad, jímž ho jednomyslnou volbou

[Str. 11]

dne 19. června 1946 poctilo. Poděkoval nár. shromáždění za důvěru, poděkoval za důvěru lidu, která mu byla vždy posilou v jeho odpovědném úřadě. Celý český národ s lítostí smiřuje se s odchodem toho, který byl spoluzakladatelem první i druhé republiky, a přeje mu, aby ještě dlouho pobyl mezi námi.

Volba presidenta Klementa Gottwalda. Dne 14. června 1948 zvolen byl Národním shromážděním jednomyslně presidentem republiky dosavadní předseda vlády Klement Gottwald, vůdce dělnictva a pracujícího lidu, jeden z předních vůdců našeho odboje za druhé světové války. Volba se konala ve Vladislavském sále pražského Hradu a děti vyslechly volbu ve třídách přenášenou radiem.

Do čela státu postaven muž, dělník, který povede náš národ cestou socialismu k blahobytu. Po volbě navštívil nově zvolený president hrob presidenta Osvoboditele v Lánech. Při jízdě naší obcí stály děti naší školy po jedné straně státní silnice a nadšeně pana presidenta zdravily.

Prohlídka bramborových kultur. Ve dnech 11. a 25. června 1948 vykonaly děti s učiteli prohlídku bramborových kultur ve školní obci a pátraly, zde se v nich nevyskytuje mandelinka bramborová.

Konec školního roku 1947–8. Školní rok 1947–1948 byl ukončen dne 28. června 1948.

Josef Mansfeld, ředitel.

[Nečitelný podpis]

[Str. 12]

Školní rok 1948–9.

Zahájení šk. roku. Školní rok 1948–9 byl zahájen učitelskou poradou v sobotu dne 4. září 1948.

Dr. Eduard Beneš mrtev. Ředitel školy zahájil nový školní rok pod dojmem hlubokého smutku, který postihl náš národ smrtí druhého presidenta Českoslov. republiky, presidenta Budovatele, dr. Eduarda Beneše, který vydechl naposled v pátek dne 3. září 1948 v 18,10 hod. ve své vile v Sezimově Ústí v kruhu své rodiny. Učitelský sbor vzdal povstáním posmrtnou poctu velikému zesnulému.

Poté přivítal nového člena sboru odb. učit. Albína Schaffera, který byl na zdejší školu přeložen z Dušníků, a vzpomíná učitele Frant. Rašpličky, který byl ustanoven do Dokes v okr. kladenském.

Albín Schaffer, odb. učitel. Odb. učitel Albín Schaffer, nar. 28. listopadu 1898 v Hamrech, okr. Boskovice, vykonal zkoušku uč. dospělosti roku 1917 a uč. způsobilosti r. 1919 v Poličce, zkoušku učit. způsobilosti pro školy měšťanské (střední) z I. odboru v r. 1923 v Praze, pro odborné předměty na lidových ško-

[Str. 13]

lách hospodářských r. 1921 v Přerově. V květnu r. 1916 nastoupil vojenskou službu válečnou, byl 2 roky na frontě v Rumunsku, posledně v hodnosti poručíka pěchoty. Od 1. ledna 1919 vyučoval na obecné škole v Trpíně u Moravské Olešnice, později v Bohuňově, od r. 1921 v kladenském okrese ve Stehelčevsi, na měšťanských školách v Dol. Jiřetíně a Mostu a v Buštěhradě. R. 1927 byl ustanoven na pokusné Volné škole práce v Kladně. Od 1. ledna 1929 do 30. srpna 1941 působil na různých školách v Praze, nejdéle na měšťanské škole v Praze-Vokovicích. O prázdninách v roce 1941 si vyměnil místo s kol. Geltnerem Jiřím ze zdejší školy a měl nastoupiti v Hostivicích. Byl ustanoven v Buštěhradě, kde působil až do 1. března 1948. Za německé okupace byl na základě udání jednoho zatčen a vyšetřován německým gestapem z protistátní činnosti. Po válce zúčastnil se hojně odborářské práce a byl předsedou zaměstnanecké rady v kladenském okrese, též pracoval v samosprávě jako místopředseda MNV v Buštěhradě a jako člen rady ONV v Kladně. Na zdejší škole byl ustanoven od 1. září 1948.

Posunutí začátku šk. roku. Začátek vyučování na zdejší škole byl pro obrnu posunut na den 23. září 1948.

Počet tříd a jejich umístění. Střední škola měla v r. 1948–9 celkem 7 tříd s jednoročním učeb. kursem, z nichž 4 třídy byly postupné a 3 pobočné. Všechny třídy jsou umístěny v budově školní.

Výsledek zápisu. Do střední školy zapsáno celkem 256 dětí. Do I.a

[Str. 14]

34 (21 chl. a 13 dív.), do I.b 37 (23 chl. + 13 dív.), do II.a 40 chl., do II.b 43 dív., do III.a 25 chl., do III.b 30 dív. a do JUK 47 (26 chl. + 21 dív.).

Přidělení tříd. Třídními učiteli ustanoveni: V I.a Miloš Šrámek, v I.b Růžena Kožušníková, v II.a Václav Jupa, v II.b Anežka Zpěváčková, v III.a Václav Adam, v III.b Františka Cílková a jednoroč. učeb. kursu Jaroslav Krátký. Bez třídnictví byl Albín Schaffer.

Pojištění žactva. Všechno žactvo bylo proti úrazu pojištěno u Pražské městské pojišťovny v Praze.

Dorost Čs. Č. K. Dorost Čs. Č. K. má 256 členů. Všechny třídy jsou třídami členskými a dostávají po 1 výt. časopisu „Zdravý svět“.

Učitelé náboženství. Náboženství řím. katol. vyučuje P. Josef Chaloupka, českoslov. laická učitelka Eva Jarošová z Prahy. Českobratrskému-evang. náb. se nevyučuje.

Pohřeb druhého presidenta Čsl. republ. dr. Eduarda Beneše. Pohřeb druhého presidenta Československé republiky dr. Eduarda Beneše konal se ve středu dne 8. září 1948 z Pantheonu Národního musea, kam byly v úterý v noci převezeny tělesné pozůstatky dr. Eduarda Beneše z mauzolea Památníku osvobození, kde byly vystaveny na katafalku uprostřed květin a věnců. Tam, památnými síněmi, kam národ ukládá nejsvětější relikvie svého boje za svobodu, prošly od časného pondělního jitra do úterka v noci před katafal- kem s ostatky velkého mrtvého nespočetné

[Str. 15]

zástupy lidí. Prostí lidé i nejvyšší představitelé státu; zástupci všech složek národa. V den pohřbu zastihlo středeční jitra už v pražských ulicích početné zástupy lidí, kteří se stále těsněji řadili na okrajích chodníků ulic, jimiž měl odpoledne projít pohřební průvod s ostatky dr. Eduarda Beneše.

Po smuteční slavnosti a projevu předsedy vlády v Pantheonu Národního musea ubíral se pohřební průvod Václavským náměstím po Národní třídě k Národnímu divadlu, kde v 18 hodin se rakev, vezená na lafetě děla, zastavila, zatímco s balkonu Nár. divadla zazněla chorálová znělka O. Jeremiáše, kterou zahrál orchestr Národního divadla. Odtud pokračoval smuteční průvod cestou, kterou přijížděl druhý president dr. Eduard Beneš ze Sezimova Ústí do Prahy po Gottwaldově nábřeží k Železn. mostu. V průvodu těsně za rakví kráčela pí Hana Benešová s bratrem zemřelého V. Benešem a s nejbližšími příbuznými. Dále v průvodu šla vláda, diplomatický sbor a ostatní oficiální hosté. Pak prošel průvod ulicí Neklanovou, pod památným Vyšehradem, jehož hradby byly přeplněny zástupy lidí. Průvod stoupal ulicí Slavojovou a Mašínovou k náměstí Hrdinů, kde bylo poslední rozloučení pražského lidu s velkým synem českého národa dr. Eduardem Benešem, před jeho převozem do Sezimova Ústí, kam dojel pohřební průvod

[Str. 16]

právě o půlnoci. Tam byla rakev s tělesnými ostatky zesnulého druhého presidenta dr. Eduarda Beneše uložena na katafalk v zahradní verandě jeho vily, v které byla v neděli vystavena.

Svátek čsl. školy. Ve čtvrtek dne 23. září 1948 byl uspořádán ve škole „Svátek čsl. školy“. Na slavnost byli pozváni zást. MNV, újezd. školní rady a sdružení rodičů a přátel školy. Do školního rozhlasu promluvil odb. uč. Václav Jupa o významu výchovy a podal přehledný výklad o významu školského zákona. Proslovu předcházela recitační a zpěvní čísla žáků. Slavnostní zahájení škol. roku byl ukončeno státní hymnou a děti po skončení slavnosti měly prázdnou.

Ve čtvrtek dne 30. září 1948 promluvil do školského rozhlasu pan ministr školství, věd a umění univ. profesor dr. Zdeněk Nejedlý. Žactvo vyslechlo tuto slavnostní řeč od 10,35 do 11 hod.

30. výročí 28. října. Ve středu dne 27. října 1948 bylo vzpomenu slavnostním způsobem 30. výročí Čsl. republiky. Do škol. rozhlasu promluvila odb. uč. Růžena Kožušníková. V proslovu byl žactvu vysvětlen celý politický vývoj v našem státě za uplynulých 30 let. Zvláště bylo poukázáno, které síly vedly v r. 1918 k osvobození našeho i ostatních evropských národů, a zdůrazněn rozhodující vliv Velké říjnové revoluce. Vzpomenuto by-

[Str. 17]

lo statečného odporu čsl. lidu za německé okupace, který byl posilován vítězstvím pokrokových sil světa, vedených Sovětským svazem. Vyzviženo bylo, že teprve hospodářský, sociální a kulturní vývoj po 9. květnu 1945 naplňuje ideály, s nimiž český a slovenský lid vstupoval 28. října 1918 do svobodného života. Pokus reakce o rozvrat tohoto vývoje byl zmařen v únoru 1948, kdy pracující lid rázně překazil snahy těch, kteří chtěli uvést náš stát k novému Mnichovu. Oslava byla vedena heslem „30 let republiky – vítězství lidové demokracie“ a byla zakončena státní hymnou. Po skončení vlastní oslavy, již předcházely recitace básní a zpěvy, vyslechlo žactvo slavnostní relaci, vysílanou k tomuto dni z Prahy.

Vysazování stromů na paměť 30. výročí republiky. Na paměť 30. výročí republiky byly vysazeny ořechy v ořechové aleji za nádražím a předány do ochrany veřejnosti.

Ve čtvrtek dne 28. října 1948 zúčastnilo se všechno žactvo školy v průvodu veřejné oslavy pořádané v obci.

31. výročí Velké říjnové revoluce. V pátek 5. listopadu 1948 vyslechlo žactvo ve školském rozhlase pro střední školy od 10,35 do 11 hod. pásmo Ant. Dostála „Říjnová revoluce, cesta k lidství a míru“.

V sobotu 6. listopadu 1948 byla uspořádána ve škole vlastní oslava 31. výročí říjnové revoluce. Proslov k žactvu přednesla do školního rozhlasu odb. uč. Růžena Kožušníková. Zhodnotila význam říjnové revoluce pro naši samostatnost a vyzvedla heslo: Bez ruské říjnové revoluce nebylo by Čsl. republiky.

[Str. 18]

Proslovu předcházely recitace básní a písně naše i sovětské, přenášené do tříd školním rozhlase. Oslava byla zakončena sovětskou a naší hymnou.

5. výročí dobytí Kijeva. Téhož dne bylo na škole vzpomenuo 5. výročí dobytí Kijeva. Ředitel školy promluvil do rozhlasu o významu této události a zdůraznil, že v bojích o město se vyznamenala též I. samostatná československá brigáda v SSSR, které velel plukovník Ludvík Svoboda. Účast naší brigády v boji dokazuje, že českoslovenští vojáci splnili čestně své povinnosti u vědomí toho, že svoboda jejich vlasti může býti trvale zajištěna jen bratrskou součinností se Sovětským svazem.

17. listopad – Mezinárodní den studentstva. 17. listopadu 1948 bylo vzpomenuo na škole pozdvižení vysokoškolských studentů proti okupantům na podzim r. 1939 a vysvětleno žactvu, proč studentstvo na celém světě vyhlásilo 17. listopad Mezinárodním studentským dnem.

52. narozeniny presidenta republiky Klementa Gottwalda. Dne 23. listopadu 1948 po druhé vyučovací hodině byly na škole oslaveny 52. narozeniny presidenta republiky Klementa Gottwalda. Ředitel školy pronesl do školního rozhlasu přednášku na thema „Život a dílo presidenta Klementa Gottwalda“. Zhodnotil v ní význam presidenta, jenž v dobách první republiky a zvláště v období Mnichova vedl náš lid do boje za obranu republiky a v létech národně osvobozenického

[Str. 19]

boje stál v čele zápasu za novou lidově demokratickou republiku. Tvořil Národní frontu a košickým vládním programem položil základy nové republiky, vyvíjející se k socialismu. Historické dílo výstavby republiky, dvouletý plán, únorové vítězství a naše první pětiletka jsou dílem presidenta republiky Klementa Gottwalda. Pod jeho vedením jde náš lid bezpečně v pevném spojení se Sovětským svazem a se všemi lidově demokratickými státy k socialismu. Přednáška byla zařazena mezi vhodná čísla recitační, hudební a zpěvní. Důstojná oslava narozenin presidenta republiky byly zakončena státní hymnou.

Hold pražské mládeže presidentovi a jeho poselství mládeži, vysílané přenosem z Hradu, vyslechlo žactvo v 10,35 hod, jako součást školní oslavy.

Oslava 69. narozenin generalissima J. V. Stalina. Dne 21. prosince 1948 byla na škole uspořádána oslava 69. narozenin generalissima J. V. Stalina, spoluzakladatele a budovatele Sovětského svazu a vítězného vůdce sovětského lidu ve Velké vlastenecké válce. Při oslavě vzpomenuo dvanáctého výročí Stalinské ústavy, které připadlo na 5. prosince 1948, a připomenut historický význam smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi ČSR a SSSR, uzavřené 12. prosince 1943 v Moskvě.

Po školní oslavě vyslechlo žactvo pásmo Jaroslava Rychlého „Stalin“, vysílané školským rozhlasem z Prahy.

[Str. 20]

Důstojná oslava 69. narozenin J. V. Stalina byla zakončena státními hymnami sovětskou a československou.

25. výročí smrti V. I. Lenina. V pátek dne 21. ledna 1949 byla v poslední hodině vyučovací uctěna na škole památka 25. výročí smrti V. I. Lenina. Do školního rozhlasu promluvil ředitel školy na thema: „Život a dílo V. I. Lenina“, v němž zhodnotil význam V. I. Lenina pro socialistickou výstavbu SSSR a pro uskutečnění socialistického řádu v celém světě. Po proslovu provedlo žactvo vzpomínkové pásmo z Leninových myšlenek. Vzpomínka byla doplněna hudebním a zpěvním pořadem za vedení učitel. Miloše Šrámka. V 10,35 hod. vyslechlo žactvo relaci školského rozhlasu, vysílanou z Prahy k 25. výročí smrti V. I. Lenina.

Převedení obce Hostivice do okr. Praha-západ. Dnem 1. února 1949 při novém rozdělení okresů byla obec Hostivice ještě s jinými obcemi kladenského okresu převedena do nově utvořeného okresu Praha-západ.

Vzpomínka na první výročí únorových událostí. V pátek dne 25. února 1949 u příležitosti prvního výročí únorových událostí byly uspořádány na škole v první hodině vyučovací v každé třídě zvláště vzpomínky za spolupráce žákovských organizací, v nichž zhodnoceny byly tyto události, které tvoří začátek nového období našich dějin, protože zabezpečily československému lidu cestu do socialistické budoucnosti. Vláda obrozené NF splnila všechno, co lid od ní právem očekával: zajistila mu svobodu, práci a výživu a předložila Ústavodárnému národnímu shromáždění k projednání všechny návrhy

[Str. 21]

zákonů, k nimž se zavázala, zvláště zákon o jednotné úpravě školství, o národním pojištění a návrh nové ústavy.

31. výročí založení Rudé armády. V týdnu od 20.–26. února 1949 bylo v hod. občanské nauky vzpomenu 31. výročí Rudé armády, založené 23. února 1918. Vedle vylíčení stručné historie vzniku a činů Rudé armády, zdůrazněna byla především její zásluha o osvobození naší vlasti od německých okupantů a upevnění přátelského a spojeckého poměru mezi Československou republikou a Sovětským svazem. Učitelé se žáky připravili vhodnou úpravu nástěnek pod heslem „Sovětská armáda – záštita míru“. Program vzpomínky byl doplněn recitacemi vhodných básní a písněmi.

Vyvažovací akce. Okresní péče o mládež v Unhošti věnovala škole obnos 2 000 Kčs, jehož bylo použito k podávání přesnídávek mládeži v zimních měsících.

Zimní rekreační zájezd do Harrachova. V době od 4.–11. března 1949 byla celá škola na výcvikově rekreačním zájezdu v Harrachově v Krkonoších. Byl to první zájezd naší školy toho druhu a získané zkušenosti jsou velmi dobré.

99. výročí narozenin T. G. Masaryka. Dne 7. března 1949 bylo na rekreaci důstojně vzpomenu 99. výročí narozenin presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.

2. výročí podepsání smlouvy o přátelství mezi Polskem a ČSR. Na den 10. března 1949 připadlo 2. výročí podepsání smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Polskou a Československou. Vzpomínka ve škole byla v sobotu dne 13. března 1949 v poslední hodině vyučovací.

[Str. 22]

Třídní učitelé promluvili ve svých třídách o důležitosti této spojenecké smlouvy pro obě strany a o významu vzájemných kulturních i hospodářských styků mezi bratrskými národy obou států. Vzpomínka byla doplněna vhodnými recitacemi a písněmi.

Světový týden mládeže. V týdnu od 21.–28. března 1949 byl na škole uspořádán Světový týden mládeže pod heslem: „Mládeži, sjednot' se, kupředu za trvalý mír, demokracii, národní nezávislost a lepší budoucnost lidstva“. Žactvu byl vysvětlen smysl pořádání Světového týdne mládeže a význam sjednocení mládeže celého světa v boji za trvalý mír proti imperialistickému útlaku a vykořisťování.

357. výročí narozenin J. A. Komenského. Dne 28. března 1949 vzpomněli jsme 357. výročí narozenin učitele národů J. A. Komenského a zdůraznili hlavně jeho národní a vychovatelský význam.

1. výročí spojenecké smlouvy českosl.-bulharské. V týdnu od 19.–23. dubna 1949 bylo vzpomenu na škole prvního výročí československo-bulharské spojenecké smlouvy a promluveno o důležitosti této smlouvy, jakož i o významu kulturních a hospodářských stycích českoslov.-bulharských.

Dar školy k IX. sjezdu KSČ. V sobotu dne 30. dubna 1949 uspořádáno bylo žákovské shromáždění v místní sokolovně za účasti zástupců sdružení rodičů a přátel školy, zástupců lidové správy a patrona školy, deputace školy ruzyňské, na němž byl slavnostně vyhlášen dar žactva naší školy IX. sjezdu KSČ v hodnotě Kčs 17 144,85.

Oslava 1. května. Oslavy 1. května, svátku pracujících, zúčastnilo se

[Str. 23]

všechno žactvo průvodu, pořádaného v obci, a po průvodu bylo přítomno filmového představení v Lidovém domě v Litovicích.⁵

Oslava dne vítězství. V neděli dne 8. května 1949 zúčastnilo se žactvo roč. 1936 a starší celostátního běhu vítězství, který byl pořádán krajským výborem Sokola.

V pondělí dne 9. května 1949 uspořádána byla na škole společná oslava „Dne vítězství“. Ideovou podstatou oslavy bylo vítězství pokrokových sil celého světa nad fašismem, rozhodující účast Sovětského svazu v boji za osvobození porobených národů a vítězství demokracie a jejího budovatelského úsilí v pětiletém plánu. Připomenuty byly snahy Sovětského svazu a lidově-demokratických států o trvalý mír a pokojný vývoj k stále vyšším formám společenského řádu.

K slavnosti přizváni členové sdružení rodičů a přátel školy a zástupci lidové správy. Zdařilá oslava byla zakončena hymnami.

Svátek matek. V neděli dne 15. května 1949 uspořádala žákovská organizace k uctění svátku matek pěvecko-hudební a tělocvičnou akademii v Sokolovně za vedení odb. učitelky Františky Cílkové. Čistý výtěžek akademie Kčs 3 710,- byl věnován na školní výlety, pořádané koncem škol. roku.

⁵ Míněn Dělnický dům

Inspekce na škole. Ve dnech 3. II., 3. III. a 27. V. 1949 vykonal okresní školní inspektor Josef Zahálka inspekci na škole.

Jiráskův a Hviezdoslavův fond. Na Jiráskův fond odvedla škola peněžitou sbírku Kčs 1 266,- a na Hviezdoslavův fond Kčs 720,-.

[Str. 24]

150. výročí narozenin A. S. Puškina. Dne 11. června 1949 bylo vzpomenu to na škole 150. výročí narozenin A. S. Puškina. O životě a díle básníkově promluvila do školního rozhlasu odb. učit. Růžena Kožušníková. Vzpomínka byla doplněna recitacemi básní z děl básníkových. Žákovský sbor zazpíval příležitostně české i ruské písně.

Týden českoslov.-rumunského přátelství. Týdne českoslov.-rumunského přátelství vzpomenu to na škole v sobotu dne 18. června 1949. V proslovu řed. školy bylo vzpomenu to přátelství, které spojuje lid Československa a Rumunska již dávno. Zvláště vyzdviženy byly události blízké, které zůstaly v čerstvé paměti všech Čechů a Slováků, hlavně účast rumunské armády v bojích při osvobození naší vlasti v r. 1945.

Účast žactva na výstavě revolučních bojů. V měsíci červnu zúčastnilo se všechno žactvo školy výstavy revolučních bojů v Památníků osvobození v Praze v doprovodu učitelů.

Prohlídka bramborových kultur. V měs. červnu vykonaly děti s učiteli prohlídku bramborových kultur ve školní obci a pátraly, zda se v nich nevyskytla mandelinka bramborová.

Konec školního roku 1948/49. Školní rok 1948/1949 by ukončen dne 30. června 1949.

Josef Mansfeld, ředitel.

[Str. 25]

Školní rok 1949–50.

Zahájení šk. roku. Školní rok 1949–50 byl slavnostně zahájen ve čtvrtek dne 1. září 1949 v sokolovně za účasti žactva obou škol. K slavnosti byli přizváni zástupci MNV, AV-NF, KSČ, Sdružení rodičů a přátel školy, zástupci patronů škol a rodiče.

V předvečer zahájení škol. roku byli ve středu dne 31. srpna 1949 pozváni do školy rodiče dětí, kde byli rodiče upozorněni na nové učebnice a seznámeni s vládním nařízením č. 129/49 o zřizování, organizaci a činnosti sdružení.

V zahajovací poradě učitelského sboru přivítal ředitel nové členy sboru odb. učitele Aloise Saifrt a st. prof. Taťánu Bartoškovou-Klágovou a vzpomněl učitele Václava Adama, který byl přeložen na zvláštní školu v Kladně.

Alois Saifrt, odb. učitel. Odb. učitel Alois Saifrt narodil se dne 18. května 1918 v Hostivici jako syn učitele, jenž působil v l. 1897–1931 rovněž v Hostivici na národní škole. V letech 1924/25–1928/29 chodil do národní (obecné) školy v Ho-

[Str. 26]

stivici, později studoval na Čsl. státní reálce v Praze VII. (1929–1934). Po ukončení kvinty přestoupil na Amerlingův stát. muž. ústav učitelský v Praze II. a tam také složil r. 1938 maturitní zkoušku. Dne 1. září 1938 nastoupil učitel. služby na Masarykově měšť. škole v Ruzyni. Pak působil střídavě na obecných školách na Jenerálce, v Ruzyni, v Modřanech, opět v Ruzyni a od 1. března 1942 na měšť. škole v Nebušicích. Od října 1944⁶ do dubna 1945 byl totálně nasazen jako dělník na odklízovací práce do Fantových závodů v Pardubicích. Tam šťastně přežil nálety a dvojí bombardování. V listopadu 1944 vykonal zkoušku způsobilosti pro měšťanské školy, a to ze IV. odboru. Po revoluci 1945 se vrátil opět na měšť. školu v Nebušicích. Od 1. září 1945 byl ustanoven na měšť. školu chlapeckou v Kadani. Pomáhal při svízelných začátcích budování české školy v pohraničí až do srpna 1948. Od 1. září 1948 byl na vlastní žádost jmenován na střední školu v Křivoklátě a od 1. září 1949 na střední školu v rodné Hostivici.

Taťána Bartošková-Klágová, z. st. profesorka. Taťána Bartošková-Klágová, zat. stát. profesorka, narodila se dne 13. října 1924 v Hradci Králové. Školu obecnou vychodila v Bratislavě, reálku v Bratislavě a v Praze XII., kde maturovala v r. 1942 s vyznamenáním. Od maturity do konce září 1945 byla zaměstnána v továrně ČKD jako technická kreslířka. V letech 1945–48 vystudovala

[Str. 27]

profesuru výtv. výchovy na pedagogické fakultě univerzity Karlovy s deskriptivní geometrií a modelováním. V roce 1948/49 vyučovala až do konce února 1949 na gymnáziu v Sedlčanech. Od 1. března 1949 převedena na vlastní žádost do výroby jako technická úřednice do továrny ČKD. Dne 16. září 1949 opět se vrátila do školství a byla jmenována na střední školu v Hostivici.

⁶ V originálu chybně od října 1945

Výsledek zápisu. Do střední školy zapsáno celkem 272 dítek. Do I.a 36 (17 chl., 19 d.), I.b 35 (15 chl., 20 d.), II.a 36 (23 chl., 13 d.), II.b 36 (23 chl., 13 d.), III.a 37 chl., III.b 41 dívek, IV.a 24 chl., IV.b 27 dívek.

Počet tříd a jejich umístění. Střední škola má celkem 8 tříd, z nichž 4 jsou postupné a 4 pobočné. Všechny třídy jsou umístěny v budově školní.

Přidělení tříd. Třídními učiteli ustanoveni: V I.a Jaroslav Krátký, v I.b Alois Saifrt, v II.a Miloš Šrámek, v II.b Růžena Kožušníková, v III.a Václav Jupa, v III.b Anežka Zpěváčková, ve IV.a Albín Schaffer a ve IV.b Františka Cílková. Bez třídnictví jest Taťána Bartošková-Klágová.

Dorost Čs. Č. K. Dorost Čs. Č. K. má 270 členů. Všechny třídy jsou třídami členskými.

Učitelé náboženství. Náboženství řím. katol. vyučuje kaplan P. Jiří Holub, českoslov. laická učitelka Anna Bohuslavová a československo-evang. Dr. Hrejsa.

[Str. 28]

5. výročí osvobození Bulharska. V týdnu od 5.–10. září t. r. bylo na škole v hodinách občanské nauky vzpomenuo 5. výročí osvobození Bulharska, které bratrský bulharský lid slaví dne 9. září jako svůj národní svátek.

Týden dopravní bezpečnosti. V době od 26. září do 2. října t. r. byl uspořádán v sokolovně „Týden dopravní bezpečnosti“.

Poučení žactva o příčinách vzniku posl. světové války. V týdnu od 26. září do 2. října 1949 bylo žactvo poučeno v hodinách občanské nauky o příčinách vzniku poslední světové války a o úloze Sovětského svazu v tomto boji, který v roce 1938 zůstal věren spojeneckým závazkům a je i nyní nejsilnější zárukou světového míru.

5. výročí bojů o Duklu. Dne 6. října 1949 v poslední hodině vyučovací dopoledne bylo vzpomenuo pátého výročí bojů o Duklu. Do školního rozhlasu promluvila odb. učitelka Anežka Zpěváčková, která ve svém proslovu vyzdvihla příklady osobní statečnosti, hrdinství a sebeobětování v bojích za naši svobodu, zvláště vzpomněla hrdinů, kteří v bojích ztratili své životy. Připomenuto bylo, že bitva o Duklu patří k těm velkým vojenským činům, na které československý lid bude vždy vzpomínat jako na důkazy živé tradice husitských bojovníků. Slavnosti předcházely vhodná recitace žáků a zpěvy žakovského sboru. Oslava byla zakončena státní hymnou československou a sovětskou.

[Str. 29]

31. výročí 28. října. V pátek dne 28. října 1949 uspořádána byla ve škole oslava státního svátku 28. října. Proslov k tomuto dni pronesl odb. učitel Albín Schaffer, který v něm vyložil žactvu, které síly vedly v r. 1918 k osvobození našeho národa, a zdůraznil, že na osvobození měla rozhodující vliv ruská Říjnová revoluce. Mládeži bylo konkrétně ukázáno na význam této historické události, která se projevila u nás velkou stávkou v lednu 1918, v Tříkrálové deklaraci, která se přímo odvolávala na cíle ruské revoluce, manifestacemi dne 1. května 1918 a vyhlášením socialistické republiky dne 14. října 1918. Obnovená republika dala 28. říjnu nový obsah především znárodněním průmyslu v roce 1945, vyhlášením dvouletky v r. 1946 a vyhlášením pětiletky v r. 1948. Slavnost byla zakončena státními hymnami čsl. a sovětskou.

Po skončení vlastní oslavy vyslechlo žactvo slavnostní pořad školského rozhlasu pro školy II. stupně, který byl vysílán z Prahy.

Dni čsl.-sovětského přátelství. V Dnech čsl.-sovětského přátelství byly ve škole prohloubeny znalosti žactva o hospodářském, sociálním a kulturním rozvoje SSSR, zdokonaleno vyučování ruskému jazyku a utuženy přátelské vztahy čsl. mládeže, učitelů i rodičů k našemu největšímu spojenci. Žactvu se dostalo všestranného poučení o životě a práci sovětského lidu.

[Str. 30]

32. výročí Velké říjnové revoluce. Dne 7. listopadu 1949 byla ve škole uspořádána oslava 32. výročí Velké říjnové revoluce. Do školního rozhlasu promluvil odb. učitel Václav Jupa, který ve svém proslovu vyzdvihl význam Velké říjnové revoluce a zdůraznil její vliv na náš 28. říjen, neboť „bez 7. listopadu by nebylo 28. října“. Proslovu předcházela recitační a zpěvní čísla žáků. Zdařilá oslava byla zakončena hymnami československou a sovětskou.

53. narozeniny presidenta republiky Klementa Gottwalda. Dne 23. listopadu 1949 bylo vzpomenuáno na naši školu 53. narozenin presidenta republiky Klementa Gottwalda. Třídní učitelé vyložili v den presidentových narozenin svým žákům význam díla Klementa Gottwalda pro náš lid, jeho úsilí o lepší život našich národů a státnickou moudrost a prozíravost velkého žáka Lenina a Stalina.

V týdnu od 21.–16. listopadu t. r. byl za součinnosti žákovské organizace pořádán na škole týden vzorné školní práce, který se stal trvalým přínosem naší nové školy a skutečnou poctou našemu presidentu Klementu Gottwaldovi.

5. výročí osvobození Albánie. V době od 28. listopadu do 3. prosince 1949 bylo vzpomenuáno na školu v hodině občanské nauky 5. výročí osvobození Albanie.

[Str. 31]

Oslava 70. naroz. generalissima J. V. Stalina. Vyvrcholením Dnů československo-sovětského přátelství byla oslava 70. narozenin generalissima J. V. Stalina, uspořádaná ve středu dne 23. prosince 1949 v sokolovně s bohatým programem.

Pásmo ze života J. V. Stalina přednesli žáci IV. tř. O životě v SSSR promluvil přímý účastník zájezdu do Sovětského svazu p. Frant. Kotík. Slavnost byla protkána oslavnými básněmi, zpěvy a tanci v ruských národních krojích. K oslavě byli pozváni zástupci lidové správy, MNV, KSČ, MAVNF, SRPŠ a zástupci patrona školy Slovenské armaturky.⁷

Zdařilá oslava byla zakončena hymnou sovětskou a československou.

Všechno žactvo podepsalo zdravici k 70. narozeninám generalissima J. V. Stalina.

26. výročí úmrtí V. I. Lenina. Dne 21. ledna 1950 vzpomenuáno bylo na školu 26. výročí smrti V. I. Lenina a zhodnocen jeho význam pro socialistickou výstavbu SSSR a pro uskutečnění socialistického řádu v celém světě.

⁷ Pod Slovenskou armaturku byl dočasně zařazen bývalý závod Armatury Zicha, pozdější hostivická pobočka automobilky Praga

Účast žactva na výst. „SSSR náš učitel – náš bratr“ a „Kupředu k socialismu“. V pondělí dne 30. ledna 1950 zúčastnilo se žactvo vyšších tříd výstav v Praze „SSSR náš učitel, náš bratr“ a „Kupředu k socialismu“.

Zimní rekreace. V době od 15.–22. II. 1950 zúčastnilo se žactvo

[Str. 32]

školy zimního rekreačního zájezdu na Špičák a Žel. Rudu na Šumavě. Byl to druhý zájezd náš do hor a velmi příznivě působil na zdraví žactva.

32. výročí založení Rudé armády. Ve čtvrtek dne 23. února t. r. bylo vzpomenuo na škole 32. výročí založení Rudé armády a zdůrazněna hlavně zásluha Rudé armády na osvobození naší vlasti od německých okupantů a upevnění přátelství mezi ČSR a SSSR.

Druhé výročí vítězného února. Druhého výročí vítězného února bylo vzpomenuo v sobotu 25. února 1950 v sokolovně slavnostním shromážděním školy, na něž byli pozváni zástupci lidové správy, předseda KSČ, MNV, AVNF, patron školy a SRPŠ. V proslovu řed. školy bylo vzpomenuo událostí, jež vedly k vítězství pracujícího lidu v únoru 1948, a zdůrazněn význam tohoto vítězství, jímž byly položeny základy k novému období našich dějin – socialismu.

Po bohatém programu recitačním, zpěvním a tanečním vyhlásilo žactvo naší školy tyto závazky: zlepšení prospěchu o 0,1 %, zvýšiti plánovaný sběr léčivých bylin o 20 kg a zvětšiti počet brigádních hodin.

Mimo to vyhlásila každá třída svůj vlastní závazek.

[Str. 33]

100. výročí narozenin T. G. Masaryka. Dne 7. března 1950 bylo vzpomenuo na škole 100. výročí narozenin T. G. Masaryka. Žáci vyslechli v 10 hodin dopoledne program vysílaný Československým rozhlasem, v němž byl zařazen projev ministra školství, věd a umění prof. Dr. Zdeňka Nejedlého.

3. výročí podepsání smlouvy o přátelství mezi Polskem a ČSR. Dne 10. března 1950 vzpomenuo bylo na škole 3. výročí podepsání smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Polskou a Československou a připomenut hlavně význam vzájemných kulturních a hospodářských styků.

358. výročí narozenin J. A. Komenského. Dne 28. března 1950 vzpomněli jsme 358. výročí narozenin učitele národů J. A. Komenského a zdůraznili hlavně jeho národní a vychovatelský význam.

50. výročí narozenin Jiřího Wolkra. Ve středu dne 29. března 1950 připadlo 50. výročí narození básníka Jiřího Wolkra. Vzpomenuo bylo významu osobnosti a díla tohoto básníka, který jako jeden z prvních našich spisovatelů bojoval po boku dělnické třídy za spravedlivý společenský řád – za socialismus.

Školní mírová slavnost. V neděli 2. dubna uspořádal Dorost Čs. Č. K. školní mírovou slavnost v Dělnickém domě v 10 hod. dopol. K slavnosti přizváni zástupci lidové správy, patrona školy, SRPŠ a rodiče dítek. Proslov měla odb. učitelka Růžena Kožušníková a zhodnotila v něm význam míru mezi národy světa pro blaho národů a lidstva. Vybídla přítomné, aby uctili

[Str. 34]

památku padlých v obou světových válkách i umučených v koncentračních táborech dvouminutovou tichou vzpomínkou na Bílou sobotu před 12. hodinou polední. Děti recitovaly vhodné básně a zazpívaly příležitostné zpěvy. Slavnost byla zakončena státní hymnou.

20. výročí úmrtí V. V. Majakovského. Dne 14. dubna 1950 připadlo 20-té výročí úmrtí básníka ruské revoluce Vladimíra V. Majakovského. Výročí vzpomenuo proslovy ve třídách, ve vyšších třídách čteny ukázky jeho tvorby.

80. výročí narození V. I. Lenina. V sobotu 22. dubna 1950 vzpomenuo 80. výročí narození zakladatele SSSR, revolucionáře a myslitele V. I. Lenina. O jeho životě a díle promluvil ředitel školy, zhodnotil význam jeho učení a vedení ruského lidu uprostřed první světové války k nové beztřídní společnosti, k vytvoření socialistického státu, v němž rozhoduje lid. Slavnost byla doplněna vhodnými recitacemi a písněmi. Po vlastním programu vyslechlo žactvo slavnostní relaci školského rozhlasu z Prahy.

Celostátní běh vítězství. V neděli 30. dubna 1950 zúčastnilo se žactvo roč. 1937 a starší celostátního běhu vítězství, který byl pořádán krajským výborem Sokola.

Vysazování 13 000 jasanů. Koncem dubna 1950 bylo v soutěži o putovní vlajku „Za zásluhy o les“ vysázeno žactvem 13 000 jasanů u břevského rybníka v Hostivici. Práce zúčast-

[Str. 35]

nilo se 153 žáků a 5 učitelů. Žactvo pracovalo s uvědomělou láskou ke stromu, ačkoliv to byla práce těžká i pro dospělé. MNV v Hostivici vyslovil škole v dopise poděkování a uznání za vykonanou práci, která přispěla k okrase našeho domova.

Oslava 5. výročí naší samostatnosti. 5. výročí naší samostatnosti oslaveno v pondělí 8. května 1950 na slavnostním žákovském shromáždění v místní sokolovně. Z pozvaných zástupců lidové správy byli přítomni: předseda MNV František Novák, který též k žactvu promluvil, dále zástupce AVNF, patrona školy, SBS⁸ a SRPŠ, též rodiče dítek. O významu „dne vítězství“ promluvil odborný učitel Alois Saifrt, vyzdvihl zásluhu Rudé armády na našem osvobození. Bohatý program vyplnilo žactvo zpěvy, recitacemi sólovými i sborovou a tanci. Slavnost byla zakončena hymnou československou i sovětskou.

Po slavnosti byla pracovní schůze žákovské organizace, kde si žactvo stanovilo nové závazky.

⁸ Svaz bojovníků za svobodu

Svátek matek. V neděli 14. května 1950 uspořádalo žactvo školy k svátku matek pěvecko-recitační besídku v restauraci „Sport“⁹ za vedení učitelky čsl. náboženství Anny Bohuslavové. Všechno žactvo se besídky zúčastnilo. Čistý výtěžek byl věnován na postavení sboru československé církve v Hostivici.

[Str. 36]

Podpisování stockholmské mírové resoluce. Ve dnech 15. a 16. května 1950 podpisovalo žactvo školy stockholmskou mírovou resoluci, celkem 11 učitelů a 268 žáků. O jejím významu promluveno v ranním rozhlasovém hlášení dne 15. května t. r. a kromě toho v každé třídě těsně před podpisováním resoluce promluvili k žactvu třídní učitelé o mírovém úsilí států lidové demokracie a o hlubokém významu stockholmské resoluce pro všechno lidstvo.

Inspekce na škole. Okresní školní inspektor Josef Zahálka vykonal na škole inspekci ve dnech 27. IX., 3. X., 25. X. a 19. XI. 1949.

Prohlídka bramborových kultur. Ve dnech 10., 22. a 29. června 1950 vykonaly děti se svými učiteli prohlídku bramborových kultur ve školní obci a pátraly, zda se v nich nevyskytla mandelinka bramborová.

Radostné dna mládeže a výlety žactva. V akci Radostných dnů mládeže byly zde pořádány okresní tělovýchovné a sportovní slavnosti Sokola v neděli dne 18. června 1950. Všechny třídy uspořádaly v měsíci červnu jedno–třídenní výlety podle schváleného plánu. Čtvrté třídy ve dnech 13.–14. VI. do Blanska a na Macochu, první třídy dne 15. VI. do Mělníka a na Kokořín, druhá třída ve dnech 18.–20. VI. do Děčína a Hřenska, druhá třída a a třetí třídy dne 20. VI. do Benešova a na Konopiště a druhá tř. a ještě dne 22. VI. 1950 na Krakovec u Rakovníka.

[Str. 37]

Slavnostní zakončení šk. r. 1949/50. Školní rok 1949/50 byl zakončen slavnostním žakovským shromážděním ve čtvrtek dne 29. června 1950. Program s čísly recitačními, zpěvními a tanečními obstarali žáci sami.

Josef Mansfeld, ředitel.

[Str. 38 prázdná]

⁹ K Nádraží čp. 115

[Str. 39]

Školní rok 1950–51.

1. Význam školního roku.

Školní rok 1950–51 byl významným a rozhodným krokem vpřed na cestě naší školy ke škole socialistické. Řada výnosů MŠVU zasáhla do života školy a způsobila prudký obrat k lepšímu v její dosavadní práci. Donedávna povlovná linie vývoje počala prudce stoupat, práce podstatně zintenzivněla a nový duch, který školou počal vanout, přinesl ozdravení ve všech směrech. Bylo to především zavedení **nového školního řádu**, který vstoupil v platnost 1. února 1951 a kterým byla celá výchovná práce školy postavena na novou, pokrokovou základnu. S novým školním řádem vyšel současně **nový zkušební řád**, jehož význam je pro vyučování právě takový, jako význam školního řádu pro výchovu žáků. Třetím výnosem, který hluboce zapůsobil na život školy, byl výnos o **závěrečných zkouškách**, který

[Str. 40]

vyšel v březnu 1951. Jím byla celá práce školy zaměřena novým směrem a její cíl, dosud mnohdy mlhavý, nabyl jasné konkrétnosti. Na práci školy zapůsobil také blahodárně výnos o **nenarušování vyučování** z ledna 1951. Jím byla do značné míry uklidněna a tím i usnadněna práce učitele, do té doby ve značné míře a také mnohdy velmi neodpovědně rušená vnějšími vlivy.

Práci učitele také značně usnadnily a v budoucnosti jistě ještě více usnadní **žakovské knížky**, které byly zavedeny současně s novým školním a zkušebním řádem. Velký význam mělo dále pronikavé **sociální zlepšení** učitelova postavení, které zajistil nový platový a pracovní řád. Jím byl učitel postaven na takovou sociální základnu, na jaké nikdy v minulosti nebyl.

Mimo tyto základní a život školy hluboce zasahující výnosy byla to ještě řada dalších, snad méně podstatných, které však také přispěly svým dílem k přeměně školy. Na prvním místě jmenuji výnos, jímž se upravuje vydávání **pedagogických časopisů**, do té chvíle značně roztráštěné. Od 1. XI. 1950 vydává je pouze MŠVU. Jiným takovým výnosem, který má svůj význam v životě školy, je vydání pracovního řádu pro školníky,

[Str. 41]

topiče a uklízečky. Také výnos o branné výchově v únoru 1951 zasáhl do života školy.

A tak možno v celku říci, že všemi těmito zásahy shora byla ve značné míře proměněna naše škola. Mnoho bylo jimi zlepšeno, a připočteme-li k tomu ještě všechno to, co bylo vykonáno ve škole samé a o čem bude hovořeno dále, byl tento školní rok jistě jedním z nejvýznamnějších v dějinách československého školství.

2. Kronika denních událostí.

Školní rok byl zahájen slavnostně shromážděním všech žáků obou zdejších škol v sokolovně. Mimo ředitele škol promluvil k žákům předseda MNV s. Novák, který ve svém projevu vyhlásil soutěž MNV o nejlepšího žáka školy, dotovanou částkou 10 000 Kčs. Dále žáky pozdravili zástupci ČSM, KSČ, AVNF, MNV a armády. Ihned po slavnostním zahájení se rozběhla práce školy naplno. Přípravné práce byly vykonány již v týdnu před zahájením školy a tak mohlo být započato ihned s vyučováním.

9. září uspořádala škola oslavu Dne horníků. Oslava se konala v sokolovně a žáci čtvrtého ročníku při ní vyhlásili závazek splnit zdárně **Lánskou akci** v tomto škol-

[Str. 42]

ním roce. Během září byly ustanoveny a započaly práci zájmové kroužky. Byl to především zájmový kroužek pěvecký, dále zahrádkářský, tělovýchovný, kovodělný a letecko modelářský. Největšího úspěchu dosáhl kroužek **pěvecký**, který se svým vedoucím s. Jíšou účinkoval mnohokrát na nejrůznějších oslavách, veřejných shromážděních a schůzích. Podrobný zápis o jeho činnosti je v kronice kroužku.¹⁰ První vystoupení tohoto kolektivu se uskutečnilo na oslavě Dne čsl. armády v sokolovně 6. října, kde účinkoval i pěvecký soubor zdejší posádky a k dětem promluvil o významu Dne armády s. pl. Vála.

Od 1. října se pracovalo také v doučovacích skupinách, které byly zřízeny pro slabší žáky při všech hlavních předmětech. V říjnu bylo také přikročeno po bedlivé přípravě k **ustavení pionýrského oddílu**. Pedagogickým poradcem této nové organizace, v jejímž čele byla z počátku s. Seidlová, byl zvolen s. A. Saifrt. Při skupině byly zřízeny čtyři oddíly, a to pro každý postupný ročník jeden. Práce PO se zvolna rozjížděla, ale v porovnání s prací ŽO,¹¹ jejímž předsedou se stal žák III.A O. Hartman, zůstával PO až do konce roku pozadu. Je to především vina vedoucích ČSM, kteří se svému úkolu nevěnovali tak,

[Str. 43]

jak měli. Ale ani škola nebyla zde zcela bez viny. Doufejme, že v této věci se dojde dál v příštím školním roce.

28. říjen byl připomenut žákům jako **den znárodnění** našeho těžkého průmyslu. Od 23. do 28. října probíhal na škole Týden spořivosti, který přinesl pěkné výsledky. 7. listopad byl oslaven zvláštním shromážděním žactva v sokolovně, kde o významu Velké říjnové socialistické revoluce promluvil ředitel školy a kde žáci provedli pásmo ukázek z ruské literatury, hudby, zpěvu a tanců. Mimoto zúčastnila se škola v rámci této oslavy také dvou filmových představení. Byly shlédnuty filmy „Stalingradská bitva“ a „Pevnost na Amuru“. Škola se dále zúčastnila **Štafety míru a přátelství s SSSR**, a to v úseku Středokluky – Lidice. Tím vším bylo důstojně vzpomenuo významného jubilea Říjnové revoluce a připomenut žákům její rozhodující význam pro celý svět.

¹⁰ Současné uložení kroniky kroužku není známo

¹¹ Žákovská organizace

V listopadu bylo dále vzpomenuáno 17. listopadu, Mezinárodního dne studentstva, 40. výročí smrti L. N. Tolstého 20. listopadu. Důstojně byly také oslaveny narozeniny presidenta republiky **Klementa Gottwalda** 23. listopadu.

[Str. 44]

Od listopadu byl organizačně připravován výchovný branný zájezd školy do hor, který se však pro špatné sněhové poměry nakonec neuskutečnil. V prosinci došlo také k několika významným událostem. Byly to především dva **dopisy vesnickým učitelům**, jejichž konference se v té době konala v Praze. První byl od ministrů J. Duriše a od Zd. Nejedlého, druhý od presidenta republiky Klementa Gottwalda. Jimi byla dána přesná směrnice pro budoucí práci učitelů na vesnici. Neméně významný byl dopis armádního generála L. Svobody o zřizování **sokolských družin** na školách.

V prosinci vyšel také výnos, jímž se upravuje dálkové studium učitelů. Tohoto studia se zúčastňuje učitelka zdejší školy Jindř. Hošková. V této době připojilo se naše žactvo k akci šetření potravinami, čímž odpovědělo na výzvu karlínských pionýrů.

21. prosince byly zvláštním shromážděním žáků oslaveny **narozeniny J. V. Stalina**. Dětem byla vhodným způsobem přiblížena tato největší postava současných dějin. Zvláště byla zdůrazněna zásluha, kterou má Stalin o naše osvobození i jeho neutuchající úsilí o zachování světového míru.

[Str. 45]

V lednu nebylo žádných významných akcí a proto se mohla škola plně soustředit na svou vlastní práci. Jejím výsledkem byla klasifikace za první pololetí. Při ní neprošlo celkem 24 žáků, což je necelých 10 %. Bylo to poměrně značné procento, které vedlo celý učitelský sbor k přezkoumání práce a k některým drobným zlepšením.

Hned na začátku února svolal MNV všechny občany k Hovorům o škole. Zúčastnil se jich také krajský inspektor s. Zeman, který kriticky zhodnotil práci školy. Řada jeho připomínek nám velmi pomohla k zlepšení práce v 2. pololetí. Hovory samy nebyly nejlépe organizovány. Trpěly přetížeností programu a také jeho různorodostí. Méně by zde bývalo více. Hlavním nedostatkem při nich bylo jejich spojení s členskou schůzí SRPŠ.

Sdružení rodičů a přátel školy, které bylo ustanoveno při škole hned v září, a to společně s národní školou, vyvíjelo hned od počátku pěknou činnost. Bohužel jeho činnost se soustřeďovala převážně na věci hospodářské pomoci škole. Výchovné práci školy SRPŠ mnoho nepomohlo. Uspořádalo v listopadu seznamovací večer a 31. prosince silvestrovský večer. Velký finanční výnos z těchto dvou večerů značně přispěl k dalšímu zvelebení školy.

[Str. 46]

Od počátku února bylo započato také se stravováním dětí ve **školní kuchyni**. Z počátku bylo stravováno 100 dětí, ale velmi brzy se tento počet zdvojnásobil. 5 kuchařek, v čele s vedoucí pí Seidlovou a později pí Chroustovou, se snažilo, pokud to jen bylo možno, konat svou práci dobře. Později však vznikly mezi zaměstnankyněmi nesrovnalosti, které měly za následek zhoršení kvality podávaných jídel a řadu stížností od rodičů i učitelů.

Od počátku února byl změněn **počet hodin tělesné výchovy**, k nimž přibyla jedna hodina branné výchovy. To mělo za následek nové přidělení předmětů a také nový rozvrh hodin. Také v **plánování práce školní** nastala změna. Byl vypracován pololetní plán hlavních úkolů, který byl dále rozpracován do čtvrtletního plánu konkrétních úkolů. Učitelé pak opustili do té doby prováděné měsíční plánování práce a nahradili je podrobnými denními přípravami a ředitel školu spolu se s. Jíšou thematickým plánováním.

V únoru bylo vzpomenuo těchto výročí: 2. února porážky Němců u Stalingradu, 10. února narozenin dr. Zd. Nejedlého, 23. II. Dne zrození Rudé armády a úmrtí J. Fučíka a zvláště pak vítězství pracujících dne 25. února. V únoru došlo k významné politické události, která pochopitelně ne-

[Str. 47]

mohla zůstat bez vlivu ani na školu. Bylo to zasedání ÚV KSČ, které odhalilo škůdcovskou a zrádnou kliku Šlinga a spol., usazenou v samém srdci strany. Třebaže se na zasedání výslovně o škole nemluvilo, stalo se toto i pro školu mocnou vzpruhou v její další práci.

V březnu jsme oslavili Mezinárodní den žen, 12. března vzpomněli jsme A. Jirásku, jehož jubilejní rok právě probíhá, 28. III. J. A. Komenského a 29. března J. Wolkera. V březnu byl také zaktivisován oddíl pionýra, jehož vedení se ujal s. Ráž. Koncem měsíce bylo započato s nábořem chlapců do hornického povolání, ale situace v této akci z počátku byla velmi málo nadějná.

V dubnu byl dětem připomenut Košický vládní program a Mezinárodní den politických vězňů. Škola se zúčastnila také hromadně **okresního Pochodu míru**, který byl ve zdejší obci uspořádán 24. dubna. V tomto měsíci dosáhl pěvecký kroužek školy největšího úspěchu a vyznamenání, a to pozváním a vystoupením na okresní konferenci strany na letišti v Ruzyni.

Poslední čtvrtletí školního roku bylo zahájeno ve znamení zvýšeného úsilí na všech frontách školní práce. Byla vyhlášena soutěž v dodržování školního řádu.

[Str. 48]

Tato soutěž trvající jeden měsíc velmi zlepšila kázeň dětí a přispěla značně k zakotvení tohoto řádu v životě školy. Hlavní pozornost bylo ovšem věnována prospěchu. Zvláště ve čtvrtých ročnících bylo nasazeno nejvyšší tempo v přípravách k závěrečným zkouškám. Také **Lánská akce** a volba povolání vůbec se stala středem pozornosti celého učitelského sboru. Po velkém úsilí bylo získáno 5 hornických učňů a 3 hutníci. Soustavným úsilím ředitele a důvěrníka pro volbu povolání V. Jupy bylo nakonec dosaženo téměř úplné shody přání rodičů s potřebami celostátního plánu rozmístění pracujících dorostu, což značně usnadnilo závěrečné zkoušky.

Měsíc květen byl ve znamení oslav **30. výročí založení KSČ**. Bylo ho vzpomenuo několika akcemi, které vyvrcholily 14. května slavnostní shromážděním žáků. Důstojně byl také oslaven 1. a 9. květen. V neděli 6. května byl uskutečněn v Dělnickém domě slavnostní slib pionýrů a ošátkování 43 chlapců a dívek. Slavnost byla bohužel ignorována městským výborem KSČ, který na ni nevyslal ani zástupce. Po těchto významných událostech byla všechna pozornost věnována jen a jen **závěrečným zkouškám** žáků čtvrtých ročníků.

[Str. 49]

Ty se konaly ve zdejší škole ve dnech 8. až 16. června a podrobilo se jim celkem 77 žáků. V pátek a v sobotu 8. a 9. června se konaly písemné zkoušky z češtiny a matematiky, od pondělí 11. června po celý týden následovaly pak zkoušky ústní, které se konaly před dvěma zkušebními komisemi. Komisi pro chlapce předsedal s. Tuček, ředitel národní školy v Řepích, a jejími členy byli s. Krátký, Jupa, Bohuslávka, Ráž, Pšenička a Arnold.

Předsedou komise pro dívčí třídu byl s. Stejskal, ředitel střední školy v Ruzyni, a jejími členy byli s. Jíša, Bartošková, Kadlec, Polesný, Staněk a Hlavnička.

Průběh zkoušek byl hladký a rozhovory s rodiči probíhaly ve všech případech v přátelském duchu. Všichni žáci ve zkoušce obstáli, 19 s vyznamenáním.

Po závěrečných zkouškách se žáci zúčastnili polních brigád a jednotlivé třídy uskutečnily plánované výlety. Největším z těchto byl výlet IV.b a III.a, které se svými učitelkami T. Bartoškovou a A. Novotnou podnikly výlet na Slovensko. Počátkem června se škola připojila také k celostátní akci hlasování za Pakt míru.

[Str. 50]

Po závěrečných poradách byl pak školní rok slavnostně zakončen shromážděním všech žáků v Dělnickém domě, kde práci celého roku zhodnotil ředitel školy a školský referent MNV. Žákům, kteří byli vyznamenáni při závěrečných zkouškách, byly předány diplomy. Hornickým a hutnickým učňům předal vedoucí PO čestné odznaky. Písni práce byl školní rok uzavřen.

3. Práce učitelského sboru.

1. července 1950 odešel na vlastní žádost do výslužby dosavadní ředitel školy **Josef Mansfeld**. Odešel po dlouholeté službě dětem, obci i národu, nenáročný člověk, dobrý přítel a shovívavý nadřízený, vděčně vzpomínaný všemi, kdož s ním ve škole působili. Odešel s naším upřímným přáním pevného zdraví, klidu a radostného odpočinku po dobře vykonané práci.

Správou školy byl po něm pověřen **Miloš Šrámek**, působící dosud na škole jako odborný učitel. Přejímaje tuto funkci, vzal si nový ředitel za úkol pozvednout školu jak po stránce pedagogické a politické, tak i po stránce hospodářské. Jsa současně školským referentem MNV v Hostivici, vyvinul značné úsilí po zlepšení pracovního

[Str. 51]

prostředí žáků i učitelů. V pedagogické práci zavedl pravidelné týdenní pedagogické a plánovací porady sboru, které se velmi osvědčily. Velmi značně rozšířil také používání školského rozhlasu, který vysíláním pravidelných ranních pětiminutovek stal se významným činitelem v politické výchově dětí. Pravidelnými hospitacemi svými i vzájemnými hospitacemi učitelů, jakož i spoluprací s OPS, jehož kroužku jazyka českého byl vedoucím, snažil se o prohloubení a zlepšení vyučovací práce i ostatních učitelů. Toto úsilí přineslo v průběhu roku viditelné ovoce.

Do učitelského sboru přibyli dva noví členové, a to s. **Emanuel Jíša**, který na školu přišel z Nučic, a Alena Novotná, která byla do Hostivice přeložena z Libčic. Emanuel Jíša se narodil 4. 6. 1908 ve Vinařicích u Kladna. Vystudoval státní reálku v Kladně a složil doplňovací maturitu na učitelském ústavě v Kladně. Zkoušku učitelské způsobilosti pro měšťanské školy (3. odbor) vykonal v roce 1936. Učil na okrese slánském, fryštátském a kladenském. Na zdejší škole vyučoval především matematice, v níž zavedl řadu nových vyučovacích prostředků.

[Str. 52]

Zvláště významné bylo používání pomůcek, které si žáci sami zhotovovali. Tuto svou průkopnickou práci přenášel s. Jíša na ostatní školy v okrese prostřednictvím kroužku pro matematiku při OPS, jehož byl vedoucím. Učitelé z těchto škol přicházeli také za ním na zdejší školu, kde hospitovali jak u s. Jíši, tak i u s. Krátkého, který se postupem roku stal Jíšovým spolupracovníkem. Mimo tuto vyučovací práci měl s. Jíša největší zásluhu v propagaci školy, a to činností svého pěveckého kroužku, o němž již bylo psáno.

Alena Novotná se narodila 3. ledna 1923 v Praze. Vystudovala reformní reálné gymnázium v Praze a filosofickou fakultu Karlovy univerzity, kde dosáhla aprobace pro školy III. stupně. Od února 1950 působila na národní škole v Libčicích, odkud přišla k nám. Na zdejší škole docílila značných úspěchů, a to zvláště ve vyučování svých odborných předmětů, dějepisu a zeměpisu.

Novým členem učitelského sboru byla vlastně i s. **Jindra Hošková**, která až dosud učila na obou školách domácí nauky. Od 1. září se stala literární učitelkou střední školy v Hostivici. Jindřiška Hošková se narodila 11. srpna 1925 v Bítouchově u Semil.

[Str. 53]

Vystudovala učitelský ústav učitelek domácích nauk v Praze. V roce 1950 složila zkoušku způsobilosti pro učitele národních škol. Vyučovala na národních školách kladenského okresu. Na zdejší školu přišla z Chyňavy.

V tomto školním roce vyučovala mimo domácí nauky češtině a občanské nauce v I.A, které spolu se zeměpisem vybrala jako odborné předměty po dálkové studium.

Z původního učitelského sboru odešel odb. učitel Albín Schaffer, který byl na svou žádost přeložen do Kladna-Kročehlav, a Marie Pěkná, učitelka domácích nauk, která byla k 1. srpnu 1950 na vlastní žádost pensionována. I odchodem této učitelky ztratil učitelský sbor dobrou pracovníci a spolehlivou kolegyni. Přejeme jí, aby po krušném žití nalezla v létech zaslouženého odpočinku jen radost a spokojenost.

Jinak zůstal učitelský sbor beze změny. Všichni členové pracovali usilovně po celý školní rok, a to nejen ve škole, ale podle svých možností a schopností i mimo školu. Františka Cílková pracovala především v Sokole, kde byla i mimo jiné okresní náčelnicí. Ve škole vykonala velký kus práce v žákovské organizaci, jejíž byla vedoucí.

[Str. 54]

Spolu a Jar. Krátkým redigovala a vydávala školní časopis „Naše noviny“.¹² Jaroslav Krátký byl tajemníkem újezdni osvětové besedy v Hostivici, jejímž správcem byl Miloš Šrámek. Pedagogickým poradcem PO byl po celý rok Alois Saifrt, který mimoto pracoval ve zdejším Sokole jako vedoucí žáků. Velkou činnost vyvíjela i nejstarší učitelka školy s. Růžena Kožušníková, která mimo členství v AVNF, v MNV a v jiných organizacích zasloužila se především o trvale vysoký výsledek sběru odpadových surovin, jenž až dosud škole vždy vynesl čestné umístění ve všech soutěžích. Václav Jupa byl jednatelem spolku chovatelů domácího zvířectva a mimoto ve škole měl zásluhu o hladký průběh vyučování v kovo-dělném kroužku, který pracoval po celý rok v patronátním závodě Slovenské armaturce. Při té příležitosti nutno poznamenat, že vyučování v tomto kroužku bylo jediné, čím v tomto školním roce patronátní závod naší školy přispěl. Ale i ostatní nejmenovaní členové učitelského sboru pracovali pilně po celý rok a tak je úspěch, kterého bylo v tomto roce dosaženo, společnou zásluhou všech.

[Str. 55]

4. Zlepšení pracovního prostředí

Jedním z hlavních úkolů, které si nový ředitel školy při svém nástupu předsevzal, bylo zlepšení pracovního prostředí učitelů i žáků. V průběhu hlavních prázdnin byla proto nově vymalována škola, natřeny okenní rámy, dveře a záchody a opraveno vše, co bylo během minulých let poškozeno. Přicházeli proto učitelé i žáci po prázdninách do školy vzorně čisté a už tato věc měla jistě vliv na celou další práci školy. Byla přijata také ještě jedna uklízečka (s. Švarcová) a tak i úklid školy, do té doby nejoblavější stránka školy, se podstatně zlepšil. Když pak k 1. dubnu odešla pro nemoc ze zaměstnání manželka školníka Tesárka, byla přijata další uklízečka s. A. Zelenková. Během roku bylo započato s instalací splachovacích záchodů a brzy z jara i s pracemi na **stavbě ústředního topení**. Získání tohoto zařízení pro školu vyžádalo si úmorné námahy mnoha funkcionářů bývalé školní rady, školské komise i MNV. Po nekonečném vyjednávání bylo konečně získáno povolení a s instalací bylo započato. Práce s ní spojené narušovaly sice zle školní práce, ale všichni to rádi vydr-

[Str. 56]

želi, poněvadž ústřední topení znamenalo podstatné zlepšení po všech stránkách.

Když bylo toto vše zařízeno, mohl ředitel školy opustit funkci školského referenta a přenechat dokončení prací jinému. Jeho nástupcem se stal s. Staněk, který byl školským referentem MNV zvolen v únoru 1951. Ředitel školy teprve od té chvíle se mohl věnovat plně pedagogickým úkolům. Dříve ještě, než resignoval na funkci školského referenta, zařídil zakoupení nových lavic pro jednu třídu. Lavice byly do školy dodány v lednu 1951.

¹² Není známo, že by se dochovalo jakékoliv číslo tohoto časopisu

Zlepšení, které všemi těmito opatřeními ve škole nastalo, projeví se ovšem teprve v příštím školním roce, kdy budou všechny práce dokončeny a kdy bude škola nově vymalována. Pak teprve se zdejší přeplněná a nešťastně postavená školní budova přiblíží tomu, co lze bez uzardění nazvat „dílnou lidskosti“.

5. Závěr

Po skončení školního roku, po zdárném absolvování závěrečných zkoušek a po vzájemném zhodnocení vykonané práce v závěrečné poradě lze říci, že minulý školní rok byl na naší škole rokem úspěšným. Byl

[Str. 57]

učiněn značný krok vpřed, mnohé staré a nevyhovující bylo odstraněno a nahrazeno novým, lepším. Všichni členové sboru pracovali s chutí a vzájemným porozuměním. Dobrý poměr mezi nimi a vedoucím školy nebyl ani jednou porušen. Úspěchy, kterých bylo dosaženo, jsou výsledkem práce všech. Co nám dosud chybí, je větší míra sebekritiky. Také jsme postrádali soudružské kritiky a pomocné ruky s. inspektora, který pro velké zaneprázdnění neprovedl v tomto školním roce na naší škole řádnou inspekci. To všechno i mnohé jiné bude jistě zlepšeno v příštím roce a tak lze, myslím, s dobrou nadějí pro budoucnost školní rok 1950–51 uzavřít.

M. Šrámek, ředitel školy.

[Str. 58 prázdná]

[Str. 59]

Školní rok 1951–52.

1. Zhodnocení školního roku.

Školní rok 1951–52 nepřinesl již tolik převratných a zásadních změn v našem školství jako rok předešlý. Přesto však i on byl velmi významným krokem ve vytváření socialistické školy. Byl především rokem konsolidace školní práce. Řada ministerských výnosů a nařízení v minulém školním roce vytvořila dobré předpoklady k tomu, aby v tomto školním roce škola již klidně pracovala, aby dávala žákům kvalitní a dobře utříděné vědomosti, aby po období prudkého růstu a kvasu nastala doba rozvážné, pečlivě plánované, radostné a vytrvalé práce v Komenského „dílně lidskosti“.

V tomto duchu pracovala po celý školní rok i naše škola. Dosáhli jsme při tom několika významných úspěchů, kterými byla značně pozvednuta celková úroveň školy a které opačně působily i na zvýšení politické vyspělosti čle-

[Str. 60]

nů učitelského sboru. Byl to především výrazný a jednoznačný úspěch závěrečných zkoušek, které byly letos již opravdovou prověrkou práce celé školy. Vysoké procento vyznamenaných a hladce provedená volba povolání jsou viditelné doklady tohoto úspěchu. Skoro dvousetprocentní splnění Lánské akce, které je jeho podstatnou součástí, je současně také potvrzením dobré politické práce školy. I ta skutečnost, že písemná práce, napsaná při závěrečných zkouškách Helenou Maškovou, jednou z našich žákyň, byla uveřejněna na čelném místě v Učitelských novinách, dotvrzuje náš úspěch.

Na druhém místě i v řadě úspěchů minulého školního roku je třeba uvést to, jak se celý učitelský kolektiv průběhem roku dokázal vyrovnat s problémem kritiky a sebekritiky. Tato metoda socialistické práce vžila se postupem času na naší škole tak, že v závěru roku jsme mohli sloužit za příklad jiným. Stalo se tak článkem, který uveřejnili v Učitelských novinách s. redaktoři Davis a Sandholzová, přítomní na naší závěrečné hodnotící poradě. Tento článek vzbudil velký rozruch na mnoha školách a hostivická střední škola stala se na čas velmi slavnou v celé republice.

[Str. 61]

Neméně významným úspěchem minulého školního roku byla skutečnost, že při oceňování školských pracovníků u příležitosti pedagogických odměn byli v celkovém počtu 12 vynikajících učitelů našeho okresu dva z našeho sboru. Byl to s. Jíša a ředitel školy Šrámek, který byl také v závěru školního roku zvolen jediným delegátem okresu na VII. celostátní konferenci školských pracovníků, konané v Praze v prvních dnech měsíce července.

Těmito nespornými úspěchy nechceme si ovšem nijak zastírat řadu nedostatků, které naše práce měla a s kterými se bude vyrovnat v příštích letech. Tak především nás naprosto nemůže uspokojit stav, v jakém se nalézají pionýrský oddíl školy. Naprostý nedostatek vhodných a zodpovědných vedoucích a zvláště vleklá krize při obsazování funkce skupinového vedoucího způsobila, že pionýrský oddíl nepracoval zdaleka tak, jak měl. Ani krátce před závěrem provedené jmenování s. Staňka ml. skupinovým vedoucím nepřineslo očekávané zlepšení. Jiným velkým nedostatkem byla nedostačující práce závodní organizace KSC, která byla sice založena až v březnu, ale i tak při poměrně značném počtu členů měla se intenzivněji projevit jako vedoucí síla v práci celé školy.

[Str. 62]

S tím souvisí těsně další nedostatek, jeví se v malém růstu politické uvědomělosti členů učitelského sboru, o nějž ředitel školy dostatečně nepečoval, věnuje větší pozornost problémům pedagogickým. Právě tak jako pionýrský oddíl pracovala špatně i další složka, podílející se významně vedle školy na výchově mládeže. Bylo to sdružení rodičů a přátel školy, společné pro střední a národní školu. Při jeho zakládání jsme se domnívali, že jsme učinili krok vpřed, že jsme viditelně sblížili obě zdejší školy. Bylo by tomu tak, kdyby SRPŠ pracovalo tak, jak mělo. Bohužel těleso, které jsme takto vytvořili, bylo příliš veliké a tím těžkopádné a prakticky v průběhu celého školního roku mimo několik schůzí nevyvíjelo žádnou činnost. Funkcionáři SRPŠ očekávali iniciativní návrhy od ředitelů škol, a když jich nebylo, sami s žádnými nepřicházeli. Důsledek toho byl, že mimo finanční podporu škole z výtěžku příspěvků SRPŠ v tomto školním roce škole nijak neprospělo. Pro příští rok bude třeba podstatně rozvinout činnost SRPŠ, případně je přeorganizovat a zvláště je vést k aktivní pomoci škole na poli výchovy dětí.

Přes tyto nedostatky lze říci, že minulý školní rok byl vcelku rokem úspěšným.

[Str. 63]

V mnoha směrech přinesl ozdravení a hlavně zintenzivnění školní práce, která se postupně oprošťovala od formalistického nánosů, prohlubovala se a zkvalitňovala k prospěchu žáků i celé školy. Zvláště po pedagogické stránce jsme se díky spolupráci s OPS, KPS a s inspektorem dostali o velký kus dopředu. Získali jsme velké zkušenosti a do značné míry jsme rozřešili problém plánování školní práce. Z těchto zkušeností budeme těžit v příštím školním roce, kdy budeme mít již volnější ruce k řešení dalších neméně závažných problémů. Také v otázce uvědomělé kázně jsme o značný kus dále, než jsme byli loni. To vše, naše úspěchy i sebekriticky odhalené nedostatky a z nich vyvozená poučení pro další práci, dávají nám naději, že i v příštím roce půjdeme dále bezpečně vedeni s. ministrem Nejedlým vstříc nové škole – škole socialistické.

1. Z historie jednotlivých měsíců.

Září.

Učitelství sbor sešel se již týden před zahájením vyučování ve škole, aby ji připravil k slavnostnímu uvítání žáků do nové práce. Byl vypracován rámcový plán hlavních úkolů pro celý školní rok a dílčí plán konkrétních úkolů pro první čtvrtletí.

[Str. 64]

V téže době odjela do Svojetína u Rakovníka brigáda našich žáků na **sklizeň chmelu**. Bohužel nenašel se mezi našimi soudruhy žádný, kdo by se ujal úkolu být vedoucím této brigády, a tak s našimi dětmi jeli soudruzi Bohumil Kohlík, učitel střední školy v Řeporyjích a Alena Kučerová, ředitelka mateřské školy v Přední Kopanině. Děti se na brigádě velmi dobře osvědčily, neboť v soutěži o nejlepší sběrače umístily se na druhém místě. Do školy nastoupily až 8. září, kdy už práce školy byla v plném proudu.

Školní rok byl slavnostně zahájen 1. září za účasti předsedy MNV s. Nováka, s. Moršteina, politického tajemníka obce, s. Staňka, školského referenta, s. Saifrtu, kronikáře obce a dvou zástupců patronátního závodu České armaturky.

Připravený rozvrh hodin bylo nutno předělat, protože MŠVU teprve nyní se značným zpožděním vydalo výnos o novém rozdělení učebních předmětů. Přesto bylo již druhý den po zahájení školního roku započato s pravidelným vyučováním. Velkou akcí hned na počátku roku byla distribuce nových učebnic. Dostali je všichni žáci a jimi byla veškerá školní práce postavena na pevnou základnu. 10. září bylo opět zahájeno stravování dětí ve školní jídelně. Zájem o tuto akci byl u žáků naší školy od počátku značný a v průběhu roku stále stoupal. V průběhu září byly ustanoveny zájmové kroužky, a to pěvecký, chovatelský, mičurinský, včelařský a protipožární ochrany.

[Str. 65]

Tento se však po odpadnutí instruktora z řad hasičstva rozpadl. Ostatní pracovaly vytrvale a se značným úspěchem po celý rok. Největšího úspěchu dosáhl opět pěvecký kroužek vedený s. Jíšou, který mnohokrát účinkoval při nejrůznějších slavnostních příležitostech v obci i jinde.

V září byly ve škole uskutečněny oslavy Dne horníků. Při této příležitosti se zavázali žáci IV. ročníků splnit i letos Lánskou akci na 100 %. Hned na počátku roku byla také ustavena žákovská organizace školy, která ihned započala svou práci.

17. září navštívil školu tělovýchovný inspektor s. Bošek a pohovořil s učiteli o branné výchově, která se v tomto školním roce stala jedním z nejvýznamnějších předmětů.

22. září navštívili žáci nejvyšších tříd nově otevřené museum A. Jiráska ve Hvězdě.

Říjen.

5. října uspořádala škola v Dělnickém domě oslavu dne Čsl. armády, na již k dětem o významu naší mírové armády promluvil důstojník čsl. armády. Dva dni potom navštívili naši žáci představení filmu „Zocelení“. Na úsekové schůzi konané 15. října byla v tajné volbě zvolena s. J. Hošková úsekovou důvěrníci. V průběhu roku se vypracovala s. Hošková na velmi dobrou odbornou funkcionářku a mnohokrát platně prospěla škole i celému úseku.

[Str. 66]

Žákovská organizace školy navázala družbu s průmyslovou školou na Smíchově, jejíž výstavu navštívili žáci IV. roč. 20. října.

27. října konalo se celkem málo uspokojující skupinové shromáždění PO. Ve dnech 18. a 22. října započal s. Zahálka, okresní školní inspektor, inspekci naší školy. Hospitoval u jednotlivých učitelů vždy po celou vyučovací hodinu a vcelku nenalezl větších závad.

Listopad.

V měsíci listopadu proběhla jako každého roku významná akce měsíce čsl.-sov. přátelství. V jejím rámci bylo 7. listopadu oslaveno výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Při této oslavě se s velkým úspěchem uplatnil pěvecký kroužek školy. Právě tak byly oslavena 23. listopadu narozeniny presidenty republiky s. Klementa Gottwalda. Této oslavy se zúčastnila i delegace školní skupiny ČSM při průmyslové škole na Smíchově.

20. listopadu navštívila celá škola výstavu „Se Sovětským svazem na věčné časy“ v Praze. 12. listopadu shlédlo všechno žactvo školy film „První depeše“. V měsíci listopadu bylo dále provedeno klasifikování žactva za 1. čtvrtletí šk. roku. V druhé polovině měsíce byly uskutečněny třídní schůzky s rodiči a zvláště pak schůze rodičů vystupujících žáků, kde bylo započato s přípravou na volbu povolání těchto dětí.

[Str. 67]

14. listopadu se konaly tajné volby závodní rady. Předsedou byl zvolen s. J. Šouta, ředitel stř. školy v Rudné.

Prosinec.

Začátkem prosince byla dokončena instalace ústředního topení ve škole. Soudruh Zahálka dokončil inspekci školy 6. prosince společnou poradou učitelských sborů obou škol. Konstatoval viditelné zlepšení a v souhrnném referátu dal nám směrnice pro další práci. 21. prosince se konalo slavnostní shromáždění žactva u příležitosti Stalinových narozenin. Při něm byl 10 žákům školy udělen Tyršův odznak zdatnosti. 8. prosince se s. Saifrt a Jíša zúčastnili brigády na Krušné hoře v rámci instruktáže k Lánské akci. V prosinci počali také oba vedoucí kroužků pro OPS s. Šrámek a Jíša pracovat na návrzích otázek k závěrečným zkouškám.

Leden.

Po návratu z vánočních prázdnin zahájila škola další práci krátkou oslavou nástupu všeho pracujícího lidu do čtvrtého roku Gottwaldovy pětiletky.

7. ledna navštívili žáci představení filmu „Vstanou noví bojovníci“. Od 10. do 17. ledna bylo žactvo se s. Saifrtem, Krátkým, Cílkovou, Hoškovou a Novotnou na rekreačním lyžařském zájezdu v Orlických horách. Žáci, kteří se zájezdu nezúčastnili, měli ve stejné době pololet. prázdniny.

[Str. 68]

Během nich pokračovalo se v práci na návrhu otázek k závěrečným zkouškám a byla uskutečněna schůze rodičů žáků, kteří chtějí jít na školy III. stupně. Po návratu dětí z hor byla další práce zle narušena **karanténou**, vyhlášenou na ochranu proti šířící se nákaze slintavky a kulhavky mezi hovězím dobytčím. Důsledek této karantény byl, že do školy docházely jenom děti z Hostivice. Do ostatních obcí musili za mini docházet učitelé. Není třeba dokládat, jak tím utrpěla práce školy. Na štěstí karanténa netrvala dlouho a škola již 26. ledna mohla znovu zahájit vyučování v plném rozsahu. Přesto bylo nutné odložit klasifikaci a vydání vysvědčení za první pololetí až na měsíc únor. V důsledku uvedené karantény byla také jen v omezeném rozsahu provedena plánovaná vzpomínka na 100. výročí úmrtí J. Kollára. 29. ledna se konala úseková schůze ROH, na níž bylo rozhodnuto o pedagogických odměnách za první pololetí školního roku. Obdrželi je s. Cílková, Jíša a Šrámek.

Únor.

V měsíci únoru bylo ukončeno první pololetí školního roku. Vysvědčení byla rozdána 9. února. Práce školy běžela v únoru již zase normálním tempem. Jen 9. února bylo nutno ukončit vyučování již o 9. hodině pro přechodný nedostatek uhlí.

[Str. 69]

22. února byl uspořádán zájezd vystupujících chlapců do Prahy na film „A hvězdy září“ v rámci Lánské akce. 23. února se zúčastnili žáci naší školy představení opery „Jakobína“ ve Smetanově divadle.

25. únor, vítězství pracujícího lidu, byl oslaven pásmem ve školním rozhlase, které bylo odpoledne opakováno i v rozhlase místním.

27. února rozvázala pracovní poměr uklízečka školy A. Zelenková. Na její místo nastoupila M. Ratimcová.

Březen.

V březnu se konala oslava Mezinárodního dne žen. Byla uspořádána 8. března za aktivní účasti našeho pěveckého kroužku, který řídil v zastoupení s. Jíši ředitel školy. Soudruh Jíša se zúčastnil po celý březen odborného školení učitelů matematiky v Letovicích na Moravě.

4. března bylo vzpomenu 100. výročí úmrtí N. V. Gogola.

17. března přednášel žákům IV. ročníků o finanční politice národních výborů místopředseda ONV s. Zelenka.

20. března se konala ustavující schůze závodní organizace KSČ ve škole za účasti s. Staňka a s. Bílkové. Byl zvolen výbor, jehož předsedou se stal s. Tesárek a jednatelem s. Šmejkal. Téhož dne se konaly v Dělnickém domě hovory MNV s občany, při nichž byla naše škola vyznamenána za sběr odpadových surovin.

[Str. 70]

V březnu byly provedeny také dvě náborové akce mezi děvčaty, a to pro zemědělství a stavebnictví.

Duben.

V dubnu bylo zakončeno třetí čtvrtletí školního roku, a to ještě před velikonočními prázdninami, které trvaly od 10. do 16. dubna. Koncem dubna navštívil školu s. Svoboda, ředitel národní školy v Tuchoměřicích, který byl jmenován předsedou jedné ze zkušebních komisí pro závěrečné zkoušky při naší škole. 22. dubna byly uspořádány další rozhovory se žáky o volbě povolání za účasti s. Vaněčkové z ONV. 20. dubna se konalo v Dělnickém domě slavnostní shromáždění žactva na oslavu 1. května.

Květen.

Měsíc květen byl měsícem vystupňovaného úsilí k úspěšnému provedení závěrečných zkoušek. Po slavném 1. máji, jehož oslavy se zúčastnili v Praze téměř všichni učitelé a i značná část žactva, a po slavnosti pionýrské slibu, konané 4. května v Dělnickém domě, při které 44 žáků národní a střední školy dostalo pionýrský šátek, rozběhla se práce ve IV. ročnících na plné obrátky. Oba předsedové zkušebních komisí, s. Svoboda a z minulého školního roku nám již známý s. Tuček, vykonali několik hospitací ve IV. ročnících, aby se předem seznámili s žáky, jejich prací

[Str. 71]

i zálibami. Také rodiče vystupujících žáků se znovu sešli ve škole, aby definitivně rozhodli o povolání svých dětí. Mimo tyto akce se zúčastnila škola se svými žáky také Běhu vítězství, který se konal 10. května, a oslavy Dne vítězství uspořádané 8. května v Dělnickém domě.

Červen.

Měsíc červen započal oslavou Mezinárodního dne dětí, která se konala 1. června. 7. a 8. června byl uspořádán Sokolský den, jehož se škola zúčastnila jen svými nižšími třídami. IV. ročníky byly v té době již plně zaměstnány závěrečnými zkouškami, kterými vyvrcholila celoroční práce školy. Po zkušenostech z loňského školního roku jsme věnovali zvýšenou pozornost výzdobě, která byla tentokrát skutečně vzorná. Zkoušky probíhaly opět před dvěma zkušebními komisemi. Předsedou zkušební komise pro IV.a byl s. L. Svoboda, jejími členy mimo ředitele školy byli s. Staněk a s. Šubrt z Rudné. Soudruh Staněk byl již druhého dne zkoušek svým závodem odvolán a do konce zkoušek jej zastupoval s. Vodolán z MNV v Hostivici. Jinak zkoušky ve IV.a proběhly naprosto hladce právě tak

jako ve IV.b, kde vedle předsedy s. J. Tučka byli členy komise s. Jíša, Kožušníková a s. Hlavnička z Ruzyně. Zkouškám se podrobilo celkem 56 žáků, z nichž 22 vykonalo zkoušku s vyznamenáním. Ani jeden žák nepropadl. Největším kladem zkoušek mimo vysokou úroveň vědomostí žáků byla hladce provedená

[Str. 72]

volba povolání a tím i klidný průběh rozhovorů s rodiči, při nichž zůstal jen jeden případ nerozřešen. Právě tak jako ústní zkoušky, které se konaly od 9. do 12. června, proběhly předtím i zkoušky písemné, které byly provedeny 3. a 4. června. V jejich poslední den navštívil školu přednosta školského referátu KNV s. dr. Novák. Ústní zkoušky navštívili a velmi kladně hodnotili s. Prokeš, Zahálka, Vaněčková, Pachman z ONV, s. Henychová z OV KSČ a předseda MNV s. Novák. Zarmucující byla opět neúčast hostivické veřejnosti a hlavně funkcionářů strany i MNV.

V době konání zkoušek uspořádaly III. ročníky výlet do jižních Čech. Ostatní třídy vykonaly své výlety 22. a 23. června. 24. června bylo uspořádáno branné cvičení školy, jímž vyvrcholila branná výchova žactva. Cvičení se zúčastnili všichni žáci a celý učitelský sbor. IV. ročníky po závěrečné zkoušce účastnily se několika brigád, především hledání mandelinky bramborové, která se v menší míře vyskytla na katastru zdejší obce. Před ukončením školního roku byly žákům, kteří opouštěli školu, rozdány průkazy totožnosti a proveden mezi nimi nábor do ČSM. 20. června se konala porada části učitelského sboru, v níž byla za účasti redaktorů Učitelských novin s. Sandholzové a Davida hodnocena práce školy v uplynulém školním roce. Průběh této porady byl pak zveřejněn v Učitelských novinách dne 25. června 1952.

[Str. 73]

Na úsekové schůzi, která se konala 16. června, bylo rozhodnuto, že pedagogické odměny za druhé pololetí dostanou jen s. Jíša a Šrámek. Soudružka Kožušníková, Cílková a s. Krátký byli hodnoceni jako nadprůměrní pracovníci a bylo jim s. inspektorem vysloveno zvláštní uznání. 25. června se konalo shromáždění všeho učitelstva na Barrandově, na němž o své práci hovořil ředitel školy jako zástupce učitelů středních škol. Školní rok byl slavnostně ukončen 28. června. Dětem byla rozdána vysvědčení a na slavnostním shromáždění zhodnocena ředitelem školy jejich celoroční práce. Učitelé pracovali pak ještě celý další týden ve škole a teprve 5. července se rozešli na prázdniny, jejichž část mimo svou zákonnou dovolenou věnují na nejrůznějších místech pracovní pomoci budovatelskému úsilí našeho lidu.

Jak jsme pracovali.

Bylo již řečeno, že úspěchy, kterých škola v uplynulém školním roce dosáhla, byly výsledkem společného úsilí celého učitelského sboru. Tento kolektiv zůstal v podstatě stejný jako v minulém školním roce. Jen s. Alena Novotná odešla na národní školu v Hostivici. Na její místo přišel s. Miroslav Horák, který již před lety na zdejší škole působil. **Miroslav Horák** se narodil 5. května 1920 v Podkozí, okres Beroun. Vystudoval učitelský ústav a po maturitě působil jako úředník Poldiny huti v Praze.

[Str. 74]

Zkoušku učitelské způsobilosti pro školu národní i střední vykonal po roce 1945, kdy se vrátil k učitelkému povolání. Působil v té době v Podbořanech, kde zůstal až do roku 1951, kdy byl přeložen na náš okres a ustanoven na zdejší škole. Mimo vlastní práci na škole vykonával od svého příchodu do Hostivice funkci knihovníka zdejší lidové knihovny. Ve škole vedl s úspěchem včelařský kroužek, čímž značně přispěl k popularizaci tohoto hospodářsky značně důležitého oboru lidského konání mezi našimi žáky. Jakožto důvěrník pro volbu povolání přispěl svým podílem na hladce provedenou volbu povolání vystupujících žáků.

Značného úspěchu dosáhla také s. **Cílková** s mičurinským kroužkem, v němž soustředila celou řadu žáků, majících opravdový zájem o přírodu a její využití na podkladě mičurinské agrobiologie. Plán práce tohoto kroužku je ovšem dlouhodobý a plné výsledky přinese činnost s. Cílkové na tomto poli až v příštích letech. Františka Cílková pracovala však i letos pilně mimo školu, především v Sokole, a to jak v místní jednotě, tak i v okresním výboru Sokola.

Chovatelský kroužek, vedený s. Jupou, soustřeďoval několik chlapců, kteří měli zájem o chov drobného domácího zvířectva.

[Str. 75]

I tento kroužek se dopracoval slušných výsledků a jeho činnost se projeví příznivě v budoucnosti.

Největšího úspěchu dosáhl **pěvecký kroužek**, vedený s. Jíšou, který i letos mnohokrát zajišťoval kulturní náplň nejrůznějších schůzí a konferencí v obci i okrese. Podstatně důležitější byla ovšem činnost s. Jíši v OPS, v KPS a ve VÚP, kde se postupně vypracoval na jednoho z nejlepších pracovníků v matematice v pražském kraji.

Jaroslav Krátký pracoval pilně po celý rok v újezdní osvětové besedě, kde vykonával funkci tajemníka. Několik zdařilých akcí této instituce bylo z větší části jeho zásluhou.

Soudruh Saifrt věnoval po celý rok zvýšenou pozornost **branné výchově**. Zdařilý zájezd do hor v zimních měsících byl úspěchem společné práce jeho a s. Krátkého. Významná byla i mimoškolní práce s. Saifrt, zvláště v Sokole, kde vedl žactvo a později organizoval sokolskou družinu, a pak ve zdravotní komisi MNV.

Řadu úspěchů zvláště v odborářské práci získala s. Jindř. Hošková. Po celý rok se zúčastňovala dálkového studia, což se projevovalo stále se zlepšující metodou její vyučovací práce.

Nemalou zásluhu o vnější úspěch školy, zvláště ve sběru odpadových surovin, má soudružka Kožušníková, která vzdor svému stáří neúnavně pracuje i mimo školu, v akčním výboru, v Čsl. Červeném kříži atd.

[Str. 76]

Značné úsilí vyvíjel také ředitel školy, a to zvláště v OPS a KPS, kde pracoval zvláště v oboru metodiky vyučování českému jazyku. V jarních měsících se zúčastnil činně průzkumu vyučování českému jazyku na školách v Pražském kraji, jehož výsledky přenášel nejen na naši školu, ale i na všechny školy v okrese. Také v kulturním životě obce vykonal v uplynulém roce kus práce, a to především jako správce újezdní osvětové besedy.

Celý učitelský kolektiv učinil letos první kroky v akci, která je svým způsobem novinkou v mimoškolní práci učitelů. Byly to kulturní večery, jejichž program obstarávali plně členové učitelského sboru. Uspořádali v podzimních měsících celkem tři, první v Hostivici, druhý v Litovicích a třetí na Břvech. Byla to pásma četby, hudby z gramofonových desek a krátkých filmů, která byla nazvána „O nás pro vás“ a jejichž obsahem byl život a práce učitelů v minulosti i přítomnosti, jak se jeví v dílech B. Němcové, A. Jirásků, Z. Wintra, J. Drdy atd. Všechny tři večery měly značný úspěch, a to jak morální, tak finanční.

Bohužel vnější okolnosti – slintavková karanténa a časté vypínání elektrického proudu – zabránily nám v pokračování v této akci, která měla mimo jiné i ten význam, že ve značné míře odstranila hráz, stojící dosud přes všechnu naši snahu mezi školou a veřejností.

[Str. 77]

Závěr.

Tím, co bylo v předcházejících řádcích napsáno, byla, myslím, dostatečně zhodnocena práce školy i učitelů v minulém školním roce. Za těmito řádky se ukrývá velký kus usilovné snahy jedenácti lidí vedených společnou myšlenkou prospět svou prací svěřeným dětem a vlasti. Je za nimi mnoho hodin duševního a nervového napětí, mnoho chvil radostných i hořkých, je za nimi kus života nás všech, kdož jsme v této škole našli své pracoviště. Bude-li kdo v budoucnosti hodnotit naši práci, nechť si je vědom, že jsme jen lidé a tudíž tvorové chybující. Jsme však při své práci – a věřím, že mohu to říci za všechny své spolupracovníky – vedeni nejušlechtlejší myšlenkou vychovat za svých žáků dobré občany Československé republiky, charakterní a pracovitě muže a ženy, na něž bude moci být náš národ hrdý. Podařilo-li se nám to aspoň částečně u chlapců a děvčat opouštějících naši školu, máme z toho radost jako z každého dobrého díla. Ale to neznamená, že se s tím spokojíme. Naopak, náš úspěch je pro nás pobídkou a závazkem k další práci. Heslo „Kdo zůstal stát, stojí již opodál“ platí i pro nás. A proto uzavíráme-li uplynulý školní rok, činíme to s pevným odhodláním jít v příštím školním roce dále a výše, pracovat ještě usilovněji a cílevědoměji, než tomu bylo letos, ku prospěchu našich dětí, školy a národa.

M. Šrámek, ředitel školy.

[Strana 78 prázdná]

[Str. 79]

Školní rok 1952–53.

Září.

Práce školy započala již týden před zahájením školního roku, kdy se sešel učitelský kolektiv, vypracoval rámcový celoroční plán práce a připravil školu k slavnostnímu zahájení. K tomuto došlo 1. září za účasti zástupce ONV s. Slavíčka, předsedy MNV s. Nováka, zástupce strany a patronátního závodu s. Dvořáka, předsedkyně výboru žen s. Navrátilové, předsedy AVNF s. Foubíka, člena MNV v Sobíně s. Kapalína, člena MNV v Hostivici s. Charváta a školského referenta MNV s. Staňka. Všichni přáli dětem mnoho úspěchů v novém škol. roce a vyzvali je k pilné práci.

V den zahájení škol. roku chybělo ve škole 11 žáků, kteří byli se s. Nedvědem, novým členem učitelského sboru, na chmelové brigádě v Kněževsi u Rakovníka, kde odpracovali celkem 121 hodin a sklídili 331 a půl věrtele chmele.

[Str. 80]

Soudruh **Miloslav Nedvěd** přišel na zdejší školu ze střední školy v Nučicích. Narodil se 23. července 1931 ve Knyku u Havlíčkova Brodu, kde jeho otec byl kamenickým dělníkem. Maturoval v Havl. Brodě v r. 1945, zkoušku učitelské způsobilosti složil v r. 1948. Působil na národ. školách v Holubicích, Lysolajích a Chýni. Na zdejší škole se věnoval především vyučování ruskému jazyku. V uplynulém školním roce byl pedagogickým poradcem pionýrské skupiny.

Pionýrská skupina pracovala letos hned od počátku velmi pěkně. Mimo jiné vysílala každé pondělí v místním rozhlasu okénko, v němž za spolupráce s. Krátkého informovala veřejnost o práci své i o práci školy. O ní byli občané podrobně informováni také při „Hovorech MNV o škole“, které se konaly 4. září v Dělnickém domě za velké účasti rodičů i ostatních občanů.

Nejpopulárnější složka naší školy, pěvecký kroužek s. Jíši, zahájil činnost již 10. září, kdy vystoupil na besedě s branci. 15. září konalo se v Dělnickém domě shromáždění žactva, na němž byly oslaveny narozeniny Petra Bezruče, vzpomenu Dne armády a zvolen výbor žakovské organizace. Předsedkyní byla zvolena Anna Soukupová, žákyně IV.A.

[Str. 81]

Večer téhož dne se konala ustavující schůze Sdružení rodičů a přátel školy. Jeho předsedou byl zvolen s. František Chroust. Výbor vypracoval na své ustavující schůzi celoroční plán práce, v němž největší pozornost byla věnována výchovné práci rodičů pomocí t. zv. besed s rodiči. 22. září zahájila také práci závodní organizace KSČ. Při té příležitosti byly vyhlášeny závazky kolektivní i jednotlivců k nastávajícím slavným dnům 35. výročí Velké socialistické říjnové revoluce a XIX. sjezdu VKS(b).

Říjen.

V měsíci říjnu pracovala již škola na plné obrátky. Plánování práce, které jsme si zavedli, se plně osvědčilo a podstatně ulehčovalo organizaci práce. Zvýšená pozornost byla letos věnována žakovským knížkám, které se postupně staly významným pomocníkem učitele při výchově dítěte. Podstatně se také zlepšila práce pionýrské skupiny, která získala několik velmi dobrých vedoucích z řad ČSM. Byl to především Jaromír Johanovský, který se během roku vypracoval na vzorného skupinového vedoucího.

16. října navštívilo žactvo školy představení filmu „Život v květech“ ve zdejším kině. Filmu bylo využito v přírodopise a zvláště v mičurinském kroužku,

[Str. 82]

který pod vedením s. Cílkové vykonal letos velký kus záslužné práce. Dalším kulturním podnikem v říjnu byla návštěva divadelního představení sovětské hry „Vrabčí hory“ v Praze, kterého se zúčastnilo 150 dětí naší školy. V říjnu bylo také již započato s volbou povolání a Lánskou akcí. Tato byl však později zastavena a škola zproštěna úkolu nalézt hornické učně.

Listopad.

Měsíc listopad byl cele ve znamení měsíce československo-sovětského přátelství. Zahájili jsme ho malou školní oslavou, kterou jsme uspořádali ve všech třídách v pátek 7. listopadu. Po oslavě žáci vyslechli relaci státního rozhlasu k této příležitosti. Vlastní oslavou tohoto nejvýznamnějšího svátku v roce bylo slavnostní pionýrské shromáždění, uspořádané v sobotu 8. listopadu v Dělnickém domě. Shromáždění, jehož se zúčastnil také předseda MNV s. Novák, bylo početně navštíveno a mělo velmi pěkný průběh. Mimo ně uskutečnil pionýrský oddíl v listopadu ještě tyto akce: návštěvu Alšovy výstavy u příležitosti jeho stých narozenin, návštěvu představení sovětského filmu a loutkového divadla. Oslav Velké říjnové revoluce zúčastnil se činně také pěvecký kroužek školy, který účinkoval na všech podnikách v obci.

[Str. 83]

Největšího úspěchu dosáhl na slavnostním večeru, pořádaném MAVNF v Dělnickém domě 7. listopadu. K oslavám se připojilo i SRPŠ, které uspořádalo 30. listopadu v sokolovně besedu s rodiči o sovětském vychovateli a učiteli A. S. Makarenkovi. SRPŠ uskutečnilo v tomto měsíci také třídní schůzky s rodiči, které měly značný úspěch. 22. listopadu byla ve škole provedena oslava narozenin presidenta republiky s. Kl. Gottwalda. Jednou z významných událostí tohoto měsíce bylo také zahájení roku stranického školení ve školní závodní organizaci KSČ. Učitelem byl s. Jupa a školení v průběhu roku podstatně pomohlo zvýšit ideovou a politickou úroveň všech členů učitelského sboru.

Prosinec.

V průběhu měsíce prosince dozníval na naší škole měsíc československo-sovětského přátelství. Byla připravena akademie žactva školy a kulturní večer SRPŠ, kterými měl být příspěvek školy k měsíci čsl.-sovětského přátelství dovršen. Bohužel neblahou shodou okolností nebyl ani jeden z těchto podniků uskutečněn. Nejvýznamnější akcí celého měsíce byla slavnost pionýrského slibu, která se konala v neděli 21. prosince v sokolovně.

[Str. 84]

Byla spojena s oslavou narozenin J. V. Stalina a zúčastnili se jí všichni místní funkcionáři. Průběh slavnosti byl velmi zdařilý a byl jen dokladem zlepšující se práce pionýrské skupiny. V průběhu slavnosti složilo 44 chlapců a děvčat národní a střední školy pionýrský slib. V závěru slavnosti pozdravil pionýry zástupce OVČSM s. Švec.

15. prosince navštívila školu s. Hášová z OVČSM, která je patronkou školy pro volbu povolání. Zúčastnila se vyučování v některých třídách a pohovořila si s vystupujícími žáky o jejich budoucím povolání. Žáci naší školy se zúčastnili také akce vojenských vánoc. Ve všech třídách byly napsány dopisy našim vojákům k vánocům. Nejlepší dopisy autoři znovu opsali a poslali je zdejšímu vojenskému útvaru. Bylo tak odesláno asi 30 dopisů.

17. prosince byla provedena úseková schůze ROH, kde bylo zhodnoceno splnění závazků, vyhlášených k 35. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, a byla dána vyhlášena výzva k nové akci závazků u příležitosti vstupu do posledního roku Gottwaldovy pětiletky.

Leden.

Měsíc leden byla na naší škole měsícem vyvrcholení prvního pololetí.

[Str. 85]

Zahájen byl slavnostním nástupem do 5. roku Gottwaldovy pětiletky v pondělí 5. ledna. Děti byly ve škole přivítány radostnou hudbou a před zahájením vyslechly krátkou relaci k zahájení posledního roku pětiletky. A pak se hned rozběhla pravidelná školní práce na plné obrátky. Do konce měsíce byla provedena klasifikace a plán práce školy byl splněn ve všech bodech.

21. ledna bylo vzpomenuáno výročí úmrtí V. I. Lenina. Žáci vyslechli rozhlasovou relaci, připravenou pionýry a opakovanou pak i místním rozhlasem a v hodinách obč. nauky, dějepisu a ruského jazyka byli seznámeni s životem a dílem zakladatele Sovětského svazu.

V měsíci lednu bylo uskutečněno také několik akcí, souvisejících s volbou povolání. Dívky IV. ročníků navštívily vyšší školu výživy v Praze a 27. ledna se zúčastnily estrády, pořádané ve Slovanském domě pro dívky, které chtějí pracovat v kovooborech. 12. ledna uspořádalo SRPŠ poradu rodičů vystupujících žáků, kde byli rodiče podrobně informováni o možnostech a způsobu volby povolání svých dětí.

Koncem ledna byla také zahájena akce individuálního studia učitelů a školských pracovníků, k níž se přihlásilo devět členů zdejší školy. Na úsekové schůzi ROH bylo rozhodnuto, že v rámci reorganizace bude v Hostivici

[Str. 86]

vytvořena společná závodní rada pro všechny hostivické školy, která bude mít pět členů. Na schůzi závodní organizace KSČ byl také prodiskutován a připraven plán civilní ochrany. Zhodnocení práce školy v prvním pololetí bylo provedeno na zvláštní poradě konané koncem měsíce. Rozdáním vysvědčení bylo první pololetí ukončeno.

Únor.

Měsíc únor byl zle narušen prodlouženými pololetními prázdninami. Po dobu trvání těchto prázdnin pracovali učitelé v JZD a na MNV v Hostivici. Zbytek volného času věnovali přípravě na vyučování a individuálnímu studiu. Vyučování bylo znovu zahájeno 16. února. Od počátku bylo nasazeno ostré tempo, aby zmeškaný čas byl dohoněn. Naplno rozjela se také volba povolání, v níž bylo získáno osm děvčat do kovooborů na státních učilištích. V podstatě byl také dokončen výběr žáků na školy III. stupně.

26. února se konala výroční schůze závodní organizace KSČ, která měla velmi pěkný průběh. Schůze se zúčastnil politický tajemník MNV s. Kletečka a školský referent MNV s. Staněk. Byl zvolen nový výbor, jehož předsedou se stal s. Jupa. Na schůzi účinkoval pěvecký kroužek školy, který také vystoupil na

[Str. 87]

oslavě pátého výročí vítězného února 1948, konané 24. února v Dělnickém domě. Na této oslavě vyhlásil učitelský sbor závazek individuální péče o žáky, kteří půjdou na školy III. stupně, a z nich pak zvláště o děti dělnických rodin. Ve škole byl 25. únor oslaven krátkými besedami ve třídách a společným poslechem slavnostního vysílání státního rozhlasu.

V měsíci únoru se dostavili do školy zástupci krajské správy Sběrných surovin, kteří přinesli dětem dárky a zprávu, že jsme se umístili v krajské soutěži ve sběru starého papíru na čestném desátém místě. Ocenění a dárky působily jako mocný impuls v další činnosti žáků na tomto úseku, což se projeví už na výsledcích únorového sběru, který byl značně vyšší než sběr lednový.

Březen.

Veškerá činnost školy v měsíci březnu byla ve znamení hlubokého zármutku nad úmrtím dvou velikánů dnešní doby **J. V. Stalina** a presidenta republiky **Klementa Gottwalda**. 5. a 14. březen zůstanou v našich myslích a srdcích zachovány jako jedny z nejtemnějších dnů našeho života. Památku dobou geniů lidstva uctili žáci i učitelé účastí na smutečních schůzích a tryznách, pořádaných ve zdejší obci.

[Str. 88]

Závodní organizace KSČ a ROH svolaly k této příležitosti smuteční schůze, na nichž bylo vzpomenuo velkého díla zemřelých státníků. Z obou schůzí byly zaslány soustrastné telegramy vládě republiky a Ústřednímu výboru KSČ.

Výbor závodní organizace KSČ zvolil na schůzi 2. března své funkcionáře. V tentýž den byla provedena volba závodní rady, jejíž předsedkyní byla zvolena s. J. Fialová.

Od 20. do 30. března byli žáci IV. ročníků na branně výcvikovém zájezdu v Jizerských horách. Vedoucími zájezdu byli s. Saifrt a Fialová. Zájezd se po všech stránkách vydařil a všichni účastníci byli s ním plně spokojeni. Než se vrátili, byly ve škole vymalovány dvě učebny a díky velkému pracovnímu úsilí uklízečky s. Radimcové byla celá škola uklizena.

Vedoucí pionýrské skupiny si svolali na 11. března rodiče pionýrů k přátelské besedě. Bohužel sešlo se velmi málo rodičů a tak tento podnik, který mohl přinést velmi mnoho dobrého rodičům i pionýrským vedoucím, skončil bez úspěchu.

Koncem měsíce se zúčastnili naši žáci dvou kulturních podniků. Pro nižší ročníky sehrálo Kladenské loutkové divadlo představení v Dělnickém domě a

[Str. 89]

a starší se zúčastnili baletu „Popelka“ ve Smetanově divadle v Praze. V měsíci březnu byla na škole uskutečněna také první provozní porada, která měla velmi dobré výsledky.

Duben.

Měsíc duben byl ve znamení příprav na oslavu 1. máje, svátku práce a míru. Na členské schůzi závodní organizace KSČ a na plenární schůzi ROH vyhlásili všichni zaměstnanci školy předmájové závazky, zaměřené většinou na zlepšení práce školy z části i na mimoškolní činnost. Ve všech třídách byly provedeny předmájové besedy, na nichž byl dětem vysvětlen význam 1. máje a při nichž se i děti usnesly na předmájových závazcích. Všechny tyto závazky, dospělých i žáků, byly veřejně vyhlášeny jak ve škole, tak i v obci místním rozhlasem. Všechny také byly včas a řádně splněny.

23. dubna uspořádal ČSM předmájovou besedu pro všechny žáky obou zdejších škol ve velkém sále Dělnického domu. Beseda bohužel utrpěla nepřipraveností a špatnou organizací, takže její úspěch a odezva neuspokojily.

[Str. 90]

K oslavě 1. máje byla i škola slavnostně vyzdobena soudružkami z národní i střední školy. Žáci v zájmovém kroužku československo-sovětského přátelství, který vedl s. Nedvěd, vyrobili mávátka a transparenty do průvodu. Pěvecký kroužek školy se zúčastnil aktivně na předmájové besedě pro občanstvo pořádané MAVNF a pak v předvečer 1. máje při slavnostním otevření Alšovy výstavy ve zdejší osvětové besedě.

24. dubna byl v Národním shromáždění odhlasován **nový školský zákon**. Tato událost způsobila značný rozruch mezi rodiči, zvláště mezi rodiči čtrnáctiletých dětí. V pondělí 26. dubna se sešel výbor SRPŠ, aby se seznámil s podrobnostmi nového zákona, druhého dne se pak konala schůze rodičů čtrnáctiletých žáků. Ti byli při této schůzi rozděleni na dvě skupiny. První odejde ze školy již letos, a to z části na studii, druhá pak bude v příštím roce navštěvovat jednoroční kurs při zdejší škole. Rozdělení žáků na tato dvě skupiny proběhlo zcela hladce.

22. dubna bylo na zdejší škole provedeno slavnostní **zahájení jarní tělovýchovné činnosti**. Všichni žáci školy se shromáždili se svými učiteli na hřišti,

[Str. 91]

kde k nim bylo promluveno o významu tělesné a branné výchovy a kde se 112 chlapců a 92 dívek slavnostně přihlásilo k Zátokovskému hnutí závazkem, že splní v tomto roce odznak BPPOV. V závěru pak splnili všichni účastníci slavnosti disciplínu 6 a 10 km chůze.

Počátkem dubna byl ve zdejší obci zvolen plenární schůzí KSČ místní výbor organizace. Jeho předsedou se stal s. K. Kučera, učitel hudby na pedagogickém gymnasiu v Praze a jednatelem s. M. Nedvěd, učitel zdejší školy.

Individuální studiem pokračovalo podle plánu. Jeho první část byla ukončena konzultací a vypracováním písemných otázek všemi účastníky.

13. dubna navštívil školu s. inspektor Zahálka, který hospitoval v obou třetích ročnících. Byla to jeho jediná inspekční návštěva školy v tomto školním roce.

Květen.

1. května se zúčastnila škola hromadně oslav 1. máje ve zdejší obci. Průvodu a slavnostního shromáždění na náměstí se zúčastnili všichni žáci i učitelé. Odpoledne vystoupili členové tělových. kroužku na tělo-

[Str. 92]

výchovném odpoledni.

6. května navštívil naši školu s. poručík z okres. vojenského velitelství, aby provedl inspekci vyučování branné výchově. V podrobném zhodnocení konstatoval dobrou práci školy a vyučujícím podal pokyny k dalšímu zlepšení.

V předvečer 9. května vystoupil pěvecký kroužek školy na akademii pořádané k oslavě Dne vítězství. Ve škole bylo tohoto výročí vzpomenuo slavností. Po celý měsíc květen pracovalo se ve všech třídách se zvýšeným úsilím. Zejména IV. ročníky vypnuly se k velkému výkonu u vědomí blížících se závěrečných zkoušek. K nim připojily se i III. ročníky, které se připravovaly k výročním zkouškám. Zkušební komise pro závěrečné zkoušky se sešly 14. května a projednaly přihlášky dětí na školy III. stupně. Všechny přihlášky byly doporučeny.

29. května navštívili všichni žáci bezpečnostní výstavu pořádanou ve zdejší sokolovně. Výstava byla velmi pěkně uspořádána a splnila dobře svůj účel.

30. května byl ve škole proveden cvičný požární poplach za součinnosti požárního sboru. Cvičení mělo dobrý průběh, škola byla vyprázdněna v pěti minutách, což bylo odborníky z požárního sboru

[Str. 93]

označeno za rekordní čas.

Počátkem května se konala členská schůze SRPŠ, na níž byli rodiče informováni o novém školském zákonu. V obsáhlém referátu osvětlil ředitel školy rodičům důvody, které vedly vládu a stranu k reformě školství. Poučil je o tom, jak bude v budoucnosti škola reorganizována, a seznámil je dále se zásadami správné volby povolání. V živé diskusi byly zodpověděny četné dotazy.

Koncem měsíce května obdržela s. Kožušníková od krajského ředitelství Sběrných surovin diplom za vzorné vedení sběru odpadových surovin na zdejší škole.

V téže době byly na zdejší škole s. Jíšou a Šrámkem za spolupráce všech členů učitelského kolektivu vypracovány otázky k výročním zkouškám žáků III. ročníků v Pražském kraji.

Červen.

1. června byla v naší republice provedena **měnová reforma** spojená se zrušením lístkového systému. Byl to hluboký zásah do hospodářského života státu, přinášející dlouho očekávané ozdravení hospodářských poměrů a dávající předpoklady k dalšímu

[Str. 94]

ozdravení hospodářských poměrů a dávající předpoklady k dalšímu prudkému růstu životní úrovně všeho pracujícího lidu. Ve škole velmi dobře působilo rozhodnutí vlády zhodnotit plně žakovské úspory. Tím naši střadatelové, kteří se v celostátní soutěži spořivosti velmi čestně umístili, byli odměněni za důvěru, kterou měli k vládě i ke svým učitelům. Zrušení přidělového hospodářství bylo pak zvláště přivítáno s. Horákem, který po celý rok pečlivě vedl hospodářství školního stravování. Výměna peněz ovšem narušila normální chod školy, protože učitelé museli vypomáhat ve výměnném středisku, ale již 4. června byl normální chod školy opět obnoven. Měnovou reformou bohužel utrpěla první červnová akce školy – oslava Mezinárodního dne dětí, která byla velmi slabě navštívena. Lépe dopadly již tělovýchovné slavnosti pořádané 7. června.

8. a 9. června proběhly na zdejší škole písemné zkoušky žáků IV. ročníků. Skončily plným úspěchem všech žáků. Při písemné zkoušce z matematiky byl přítomen s. inspektor Zahálka. Stejný průběh měly i písemné zkoušky III. ročníků, které se konaly 11. a 12. června. V příštím týdnu od 15. do 17. června se konaly **závěrečné zkoušky IV. ročníků**. Zkouškám se podrobilo 47 žáků, z nichž **31 složilo zkoušku**

[Str. 95]

s vyznamenáním. Celková úroveň zkoušek měla podstatně vyšší úroveň proti minulým létům, což je bezesporu zásluhou s. Saifrtu a Krátkého, kteří v českém jazyce a v matematice prokázali opravdu vysokou úroveň vědomostí svých žáků. Nebyli jsme jen spokojeni s volbou povolání, která u dívek nebyla v několika případech dokončena, což se však nestalo vinou školy. Zkušební komise, vedené předsedy s. Svobodou a Kutačem, pracovaly velmi dobře po celou dobu zkoušek. Jedinou závadou zde byla neúčast zástupců V. referátu ONV. Teprve druhý den zkoušek se dostavil do komise A s. Zadek. Komise B zůstala po celou dobu zkoušek neúplná. MNV zastupovali s. Staněk a Píša.

Od 22. do 24. června se podrobili **výročním zkouškám žáci III. ročníků**. Tyto zkoušky, konané letos poprvé, skončily plným úspěchem a byly dobrou prověrkou poctivé práce učitelů i školy. **Zvláště záslužnou práci** zde vykonali s. Zpěváčková, Jíša a Cílková.

Těmito zkouškami prakticky skončil školní rok, poněvadž v následujících dnech bylo již jen doděláváno, co zůstalo ve školní práci nedokončeno.

[Str. 96]

Všichni žáci se v těchto dnech zúčastnili hledání mandelinky bramborové, která se letos na zdejších polích nezvyklou měrou rozšířila.

Školní rok byl ukončen malou domácí slavností a rozděláním vysvědčení v úterý 30. června. Učitelův sbor pracoval ještě do konce týdne a v sobotu 4. července teprve definitivně školní rok ukončil poradou, v níž kriticky a sebekriticky zhodnotil celoroční práci všech členů sboru a stanovil zásady pro práci v příštím škol. roce, ve skutečně jednotné škole osmileté.

Závěr.

Uplynulý rok byl bezesporu úspěšný. Byl to další rok pilné, houževnaté a nesmlouvavé práce na výchově nové generace. Úspěch závěrečných zkoušek, dobře provedená volba povolání vystupujících žáků, správné plánování a organisování školní práce byly hlavní klady uplynulého roku. Byly zde ovšem i nedostatky a chyby. Ale i práce ve škole je jen lidské dílo, a proto se nelze v něm vyvarovati chyb. Je jen důležité umět se poučit z chyb a nedostatků a v budoucnosti se jich vystríhat. Všichni máme nejlepší snahu to dokázat. V nové škole, organisované podle nového školského zákona, v jednotné osmileté střední škole, kde budeme moci podstatně inten-

[Str. 97]

sivněji působit výchovně na svěřenou mládež, půjdeme dále po cestě, kterou jsme si kdysi vyvolili: státi se učiteli, hodnými velkého odkazu J. A. Komenského a učitelův buditelů. Věříme, že budeme míti vždycky dost sil jít pevně a neúchylně po této cestě.

M. Šrámek, ředitel školy

[Str. 98 prázdná]

[Str. 99]

Školní rok 1953–54.

Září.

Školní rok 1953–54 byl velmi významným rokem v historii československého školství. Jím vstoupila v život nová školská organizace podle zákona o jednotné škole. Podle něho byly přetvořeny i dosavadní národní a střední škola v naší obci ve školu jedinou, **osmiletou střední školu**. Jejím ředitelem byl dekretem ministra školství jmenován dosavadní ředitel střední školy Miloš Šrámek. Karel Šmejkal, ředitel bývalé národní školy, stal se učitelem na nižším stupni osmileté střední školy, jejíž učitelský kolektiv byl dále rozšířen o Josefa Hrubeše, který přišel na zdejší školu z Dobrovíže.

Josef Hrubeš narodil se 8. dubna 1908 v Podlesí u Příbrami. Maturoval v roce 1927 na učitelském ústavu v Příbrami a učil pak na řadě škol v Zakarpatské Ukrajině, v pohraničí a v okrese Praha-západ.

[Str. 100]

Dalším novým členem učitelského sboru byla **Eva Dubnová**, narozená 17. listopadu 1930 v Praze. Po absolvování pedagogické fakulty v r. 1951, kde získala aprobaci pro vyučování českému jazyku, dějepisu a občanské nauce, působila dva roky v Litoměřicích, odkud na vlastní žádost byla přeložena na zdejší školu.

Po intenzivních přípravách v posledním prázdninovém týdnu byl **nový školní rok** zahájen slavnostně 1. září žakovským shromážděním v tělocvičně Spartaku¹³ za účasti předsedy a školského referenta MNV, předsedy MAVNF a předsedy místního výboru KSČ. Všichni žáky pozdravili a přáli jim do nového školního roku hodně zdaru. Žáky pozdravil také zástupce patronátního závodu s. Vašíček. Hned druhého dne rozběhla se pak normální školní práce na plné obrátky. Byla provedena distribuce učebnic a zahájeno také stravování ve školní jídelně. Také **družina mládeže** dosud organizovaná při národní škole, zahájila svou činnost. Novou vychovatelkou byla jmenována Dagmar Frintová, narozená 2. prosince 1932 v Hlízově u Kutné Hory, absolventka sociální školy. Družina byla umístěna v uvolněné třídě v pobočné budově u Findejsů,¹⁴ vybavena novým nábytkem a dány jí všechny předpoklady dobré práce.

[Str. 101]

Také hned od počátku školního roku nastala v její činnosti vzestupná tendence a dosavadní neuspokojivý stav v družině mládeže stal se brzy, a doufáme, že natrvalo, nenávratnou minulostí.

¹³ Sokolovna, Jiráskova čp. 201

¹⁴ Školská čp. 461, nyní Školská čp. 1709

Hned po zahájení školního roku vstoupilo v život také nové **sdužení rodičů a přátel školy**. 3. září konaly se ve všech třídách třídní schůzky s rodiči, na nichž byli zvoleni třídní důvěrníci, kteří potom na přípravné schůzi sestavili návrh výboru nového SRPŠ. Ten byl zvolen na ustavující schůzi, která se konala 15. září. Předsedou byl zvolen dosavadní předseda SRPŠ pro střední školu s. František Chroust. Prvním podnikem nově ustaveného SRPŠ byla filmová universita, kterou sdužení organisovalo ve spolupráci se státním filmem pod heslem „Pečujeme o zdraví našich dětí“.

Pionýrská skupina zahájila činnost 12. září skupinovým shromážděním, na němž byla zvolena skupinová rada a vyhlášeny závazky do nového školního roku. Byl sestaven plán činnosti PO a dohodnuta úzká spolupráce vedoucích se školou. V jednoročním kursu bylo připraveno ustavení školní skupiny ČSM, k němuž však došlo až v listopadu.

Práce školy trpěla po dvě třetiny září tím, že na škole nebyl ustanoven zástupce ředitele. Stalo se tak teprve 20. září, kdy byl **zástupcem ředitele** na návrh ředitele jmenován ministrem školství Alois Saifrt, dosavadní

[Str. 102]

učitel střední školy. Teprve potom bylo možno přikročit k rozvinutí činnosti školy po všech stránkách. Postupně byly uvedeny v život předmětové komise a metodická sdužení. Spolu s pedagogickou radou, která byla konána jednou měsíčně, vedly a usměrňovaly tyto instituce veškerou pedagogickou práci školy.

V měsíci září bylo na škole vzpomenu Dne horníků a výročí narozenin a úmrtí Julia Fučíka. 25. září konala se v tělocvičně oslava Dne čsl. armády, na níž o významu naší armády promluvil major Vosyka.

Říjen.

Měsíc říjen byl měsícem pilné, poměrně nerušené školní práce. Byla dokončena distribuce učebnic, byla stabilisována organizace nové školy, byl vypracován plán metodické práce učitelského kolektivu. Postupně byly hledány a zkoušeny formy společného řízení školy ředitelem a jeho zástupcem. Po řadě dlouhých diskusí byla rozdělena práce mezi těmito dvěma školskými funkcionáři.

Zatím co řediteli zůstával hlavní úkol organizace veškeré školní práce, administrativní a hospodářské řízení, přebíral zástupce značnou část jeho úkolu kontroly školní práce. Péče o metodická sdužení a předmětové komise, kontrola pracovních plánů, úředních knih, žákovských knížek, hospitace

[Str. 103]

při vyučování, to byly hlavní úkoly zástupce ředitele školy.

Ve své práci opírali se ředitel i jeho zástupce vždy o **závodní organizaci KSČ a závodní radu ROH**. Tato uvázla trochu ve své činnosti, poněvadž dosavadní její předsedkyně Jindřiška Fialová odešla na počátku října na mateřskou dovolenou. Proto byla svolána na 19. října členská schůze, na níž byl jednomyslně na návrh výboru závodní organizace KSČ zvolen novým předsedou závodní skupiny ROH s. Jaroslav Krátký.

Téhož dne provedla revisi hospodářství závodní organizace KSČ s. Prchlá z okresního výboru KSČ. Na členské schůzi závodní organizace KSČ o týden později usnesli se všichni členové, že se připojí k akci žáků naší školy, kteří se na shromáždění 29. října dohodli připojit se k výzvě suchdolských pionýrů a podle svých možností přispět na jejich sbírku na zakoupení bagru pro Koreu. Tato výzva a účast na ní stala se postupně jednou z nejvýznamnějších politických akcí školního roku.

Sdružení rodičů a přátel školy pokračovalo v říjnu v činnosti a podle svého plánu uspořádalo 12. října v osvětové besedě **první besedu s rodiči**. Zdravotnickou přednášku, která byla jádrem jejího programu, přednesl školní lékař dr. Adolf Procházka. Přednáška byla doplněna zdravotnickým filmem a na závěr úspěšného večera byl promítnut náš film „Hostivické děti v práci i zábavě“.¹⁵ 15. října zúčastnili se žáci naší školy přednášky cestovatele Elstnera o jeho cestě do Argentiny.

[Str. 104]

Listopad.

Měsíc listopad byl na zdejší škole ve znamení Měsíce československo sovětského přátelství. Zahájen byl slavnostním žakovským shromážděním, které jsme uspořádali v tělocvičně Spartaku v sobotu 7. listopadu. O významu Velké říjnové socialistické revoluce promluvil k dětem předseda závodní organizace KSČ Václav Jupa. Děti i učitelé vyhlásili při této příležitosti své závazky na počest 36. výročí slavného Října. Večer zúčastnili se učitelé slavnostního večera, který k této příležitosti uspořádal MAVNF. Zde měla být s našimi závazky seznámena širší veřejnost. Bohužel večer nebyl dobře organizován a tak k vyhlášení závazku nedošlo.

V průběhu měsíce listopadu uskutečnili jsme několik akcí, které byly plánovány v rámci Měsíce československo sovětského přátelství. Tak to bylo několik besed o Sovětském svazu, které provedly jednotlivé oddíly pionýra. Dále to byla společná návštěva sovětského barevného filmu „Štědrovečerní sen“ ve zdejším kinu. Také vzpomínka na narozeniny s. K. Gottwalda patřila do tohoto rámce. I SRPŠ se připojilo k této akci a mimo uskutečnění besedy o sovětské škole plánovalo i kulturní večer, který však se nekonal, poněvadž 21. listopadu, kdy měl být uskutečněn, byl vypnut elektrický proud.

Nejvýznamnější událostí ve vnitřním životě školy byla v tomto měsíci návštěva krajského školního inspektora

[Str. 105]

Karla Matouška, který byl na zdejší škole 5. a 6. listopadu. První den zúčastnil se jeho inspekce i nový okresní školní inspektor s. Tuček. Soudruh Matoušek navštívil vyučování 12 členů učitelského kolektivu a v poradě, kterou uskutečnil 6. listopadu odpoledne, kriticky zhodnotil naši práci. V celku vyslovil svou spokojenost, jen u několika málo soudruhů se pozastavil nad nedostačující úrovní jejich práce. V zápise, který pak byl o inspekci sepsán, vytýčil s. Matoušek řadu úkolů těmto soudružkám, řediteli školy, jeho zástupci a i celému učitelskému sboru, jejichž postupné splnění značně pomohlo zkvalitnit práci školy.

¹⁵ Současné uložení filmu není známo

12. listopadu konala se kvalifikační porada za první čtvrtletí škol. roku. Výsledky, kterých žáci dosáhli, nebyly ještě zcela uspokojující. Bylo dost nedostatečných a také známky z chování nebyly vždy prvního stupně. Téhož dne provedli jsme spolu se zdejším požárním sborem požární poplachové cvičení, jehož průběh nás neuspokojil a vedl k řadě zlepšujících opatření.

SRPŠ uspořádalo v listopadu třídní schůzky s rodiči, na nichž byl prodiskutován výsledek práce žáků v prvním čtvrtletí. Schůzky měly ve většině tříd úspěšný průběh a přispěly ke zlepšení práce dětí i školy. 26. listopadu promluvil ke všem žákům podle svého závazku s. Šmejkal o mičurinství v praxi, tak jak je sám již řadu let provozuje.

Prosinec.

[Str. 106]

V prosinci byla věnována značná pozornost tělesné výchově. Řada žáků dokončila splnění disciplin odznaku BPOOV. Byly také vykonány předběžné přípravy k nácvičce na Sparta-kiádu, která byla připravována na červen r. 1954. Také zdravotnictví byla věnována zvýšená pozornost. Všichni učitelé absolvovali kurs k získání odznaku BPZO, který ve škole pořádal okresní výbor ČsČK. Ve třídách byly ustanoveny za žáků zdravotnické hlídky a postupně vycvičeny v první pomoci. V této věci pomohla značně škole s. Kandlerová, pracovnice místní skupiny ČsČK.

Značnou pomocí pro školu bylo jmenování s. Věry Hergetové placenou **skupinovou vedoucí pionýrské skupiny**. Věra Hergetová narodila se 21. února 1933 v Rudné a na zdejší školu byla vyslána okresním výborem ČSM, jehož pracovníci dosud byla. Tím bylo pionýrské skupině velmi pomoheno, neboť byla rázem vyřešena dosavadní nejožehavější otázka pionýrského hnutí u nás, otázka skupinového vedoucího. S. Hergetová ujala se energicky své práce, reorganisovala v krátké době kolektiv oddílových vedoucích, doplnila pracovní plán skupiny a urychlila přípravy k slavnostnímu slibu nových pionýrů. Ten byl uskutečněn na oslavu narozenin J. V. Stalina v Dělnickém domě za účasti funkcionářů MNV, AVNF a strany.

Byla to po dlouhé době opět jedna zdařilá akce

[Str. 107]

pionýrské skupiny. I když nebyla zcela bez kazu, přece jen to byl jasný krok vpřed.

19. prosince byly ve škole oslaveny narozeniny presidenta republiky s. Antonína Zápotockého. O jeho životě a díle promluvil k dětem školním rozhlasem ředitel školy. Na konec prosince byla připravována akce „Děda Mráz přijel“ ve spolupráci s patronátním závodem. Pro jeho diference s MNV však k uskutečnění tohoto podniku nedošlo.

Leden.

V lednu vyvrcholila práce na zdárném ukončení prvního pololetí. Ve všech třídách se intensivně vykládalo i opakovalo a tak v klasifikační poradě, která se konala 18. ledna, mohlo být konstatováno značné zlepšení prospěchu žáků ve všech třídách. Ne tak úspěšné bylo druhé čtvrtletí ve známkách z chování. Zde zůstala ještě řada dvojek a dokonce i několik trojek. Při kritickém zkoumání příčin tohoto stavu vyšlo najevo, že stále ještě není na výši spolupráce s rodiči u těchto žáků. Bylo proto usneseno požádat SRPŠ o pomoc v této věci. Bohužel tato instituce právě v měsíci lednu dostala se do krise, z níž už nevybředla do konce školního roku. Jak až dosud pracovala k plné spokojenosti učitelského sboru, nyní vlivem ochabnutí předsedy SRPŠ jeho činnost značně poklesla a v druhém pololetí školního roku ustala docela.

[Str. 108]

Naproti tomu stále se zlepšovala činnost pionýrské skupiny, což byl zřejmý důsledek získání stálé vedoucí PO. Pionýrské skupiny počaly se pravidelně scházet, náplň oddílových schůzek se zlepšovala, rostl i počet nových členů oddílů. S čím však jsme nebyli vůbec spokojeni, byla školní skupina ČSM v jednoročním kursu, která i nadále existovala vlastně jen na papíře. Zde jsme nedovedli najít účinnou formu pomoci této organizaci a tak zlepšit její práci.

Posledním projevem života SRPŠ v tomto školním roce byla beseda s rodiči uspořádaná 11. ledna v osvětové besedě, na níž promluvil opět dr. A. Procházka a dále dr. Janžura o péči o dětský chrup. Přednáška byla velmi slabě navštívena a skončila předčasně pro vypnutí elektrického proudu.

V měsíci lednu byly provedeny lékařské prohlídky vystupujících žáků a zahájena akce volby povolání, která byla tentokrát prováděna podle nových zásad a za podmínek pro školu značně snadnějších, než tomu bylo dosud.

Únor.

Na měsíc únor byl připraven zájezd žáků naší školy na zimní lyžařský výcvik v horách. Celá akce byla však ministerstvem školství odvolána a tak se zájezd neuskutečnil. Strávili proto pololetní prázdniny žáci i učitelé doma. Po návratu do školy rozběhla se práce hned prvního dne zase naplno. Byly vypraco-

[Str. 109]

vány plány na druhé pololetí, oddíly pionýra počaly organisovat práci v družinách, na jarní práci počal se připravovat mičurinský kroužek školy, vedený s. Cílkovou. Dobře si také vedl technický kroužek vedený s. Nedvědem. Oba tyto kroužky zúčastnily se soutěže mičurinských a technických kroužků a umístily se na čestných místech v okrese a mičurinský dokonce i v kraji.

25. února konalo se **slavnostní skupinové shromáždění na oslavu Vítězného února**. Shromáždění konalo se v osvětové besedě a o významu 25. února 1948 promluvil k pionýrům i ostatním žákům školy, kteří se shromáždění zúčastnili, ředitel školy. Žáci nižších tříd navštívili 15. února divadelní představení kladenského loutkového divadla v tělocvičně Spartaku. Třídní schůzky s rodiči, které musili tentokrát svolat třídní učitelé sami, protože SRPŠ přestalo pracovat, trpěly tentokrát malou účastí rodičů, což bylo jistě důsledkem ochabnutí funkcionářů SRPŠ, především třídních důvěrníků. Pouze v posledních třídách byla účast rodičů dobrá. Byla zde projednávána volba povolání vystupujících žáků a rodiče se rozhodovali o tom, zda pošlou své děti na školu třetího stupně, či zda budou pro ně hledat vhodné učební místo. K usnadnění jejich rozhodování zorganizovalo ředitelství školy besedu se zástupcem pracovního referátu ONV a vedoucím učiliště pracovních záloh, na níž bylo rodičům objasněno mnoho problémů, které je v souvislosti s volbou povolání jejich dětí tížily.

Březen.

Měsíc březen byl ve znamení oslav a vzpomínek na řadu

[Str. 110]

významných a pamětihodných událostí. Hned na počátku měsíce vzpomínali jsme prvního výročí smrti velkého genia lidstva J. V. Stalina. Týden potom připomněli jsme si velkou ztrátu, kterou utrpěl náš národ smrtí prvního dělnického presidenta K. Gottwalda. 8. března byl oslaven Mezinárodní den žen. Slavnost konala se v Dělnickém domě a hlavní část jejího programu obstarala pionýrská skupina naší školy.

V polovině měsíce března došlo k výměně s. Jiřiny Hrudkové, která po vzájemné dohodě byla přeložena na národní školu v Jenči, odkud na naši školu přišla učitelka **Anna Lohrová**, rozená Pitrová. Tato soudružka narodila se 12. září 1933 v Praze a po absolvování pedagogické fakulty, kde získala způsobilost k vyučování na národních školách, učila na několika školách zdejšího okresu. Také ve školní kuchyni došlo ke změně, když byla sem převedena z Noutonic s. Augusta Kopernická na místo, které se uvolnilo dobrovolným odchodem myčky s. Feňákové, která rozvázala pracovní poměr. Ve školní kuchyni byla při té příležitosti provedena zdravotnická prověrka a provedeno několik zlepšení k usnadnění práce personálu. Byla instalována škrabka na brambory, s níž však zkušenosti nebyly právě nejlepší, a byl dále okresním národním výborem zakoupen pro naši školu varný kotel. Při jeho instalaci narazili jsme však na prozatím nepřekonatelné překážky, takže jeho využití je

[Str. 111]

zatím ještě hudbou budoucnosti.

Duben.

V měsíci dubnu rozvinula se postupně **agitační kampaň k volbám** do národních výborů. Řada učitelů byla vybrána do volebních komisí a pověřena důležitými politickými úkoly. Byl to s. Krátký, Jupa, Kačerová a Šrámek. Do nového národního výboru byl Národní frontou navrhován s. A. Saifrt, který však kandidaturu pro naprostý nedostatek času odmítl. Ve svém bydliště Noutonicích kandidoval a byl do nového národního výboru zvolen s. Josef Hrubeš.

5. dubna bylo ve vyšších třídách vzpomenuo výročí vyhlášení Košického vládního programu, který byl základním kamenem budování našeho lidově demokratického státu. V druhé polovině měsíce dubna proběhla pak úspěšně i na naší škole akce předmájových závazků, které byly vyhlášeny jak učitelským sborem v závodní skupině ROH a závodní organizaci KSC, tak i žakovskými kolektivy v pionýrské skupině a v žakovském výboru.

12. dubna konala se klasifikační porada za třetí čtvrtletí, na které byl konstatován opětý pokles pracovní morálky našich žáků. Při zkoumání příčin tohoto stavu shodl se učitelský sbor na tom, že žáci jsou nyní značně přetíženi mimoškolními úkoly a nemohou se proto plně věnovat domácí přípravě na vyučování. Bylo proto usneseno několik

[Str. 112]

opatření, která postupně tuto věc zlepšila. Znovu byl přítom učiněn pokus vzkřísit sdružení rodičů a přátel školy, bohužel bezúspěšně.

Květen.

1. máj byl opět velkým a slavným svátkem všeho pracujícího lidu a tedy i naší školy. Všichni učitelé a žáci zúčastnili se společně oslavy v Kněževsi. Hned potom pokračovala intenzivně předvolební kampaň. V nejvyšších třídách byly uspořádány samostatné **besedy o volbách**, na nichž učitelé hovořili s dětmi podle svých osobních zkušeností o tom, jak vypadaly volby za první republiky, a názorně tak dětem ukazovali rozdíly mezi naším lidově demokratickým zřízením a zřízením kapitalistickým. V ostatních třídách bylo k dětem o volbách promluveno přístupnou formou v jednotlivých vyučovacích předmětech.

5. a 9. květen byl dalším významným svátkem našeho lidu. Škola jej oslavila slavnostní akademií, uspořádanou v tělocvičně Spartaku v rámci příprav na okresní spartakiádu. Ve dvou představeních, odpoledne a večer, z nichž zvláště odpolední bylo velmi čteně navštíveno, pochlubili se naši žáci svou prací jak v tělesné výchově, tak i v ostatních oborech své činnosti. Akademie měla nejen značný úspěch morální, ale i hmotný. Akademie zúčastnili se funkcionáři lidové správy i strany a tato byla nakonec jedinou důstojnou oslavou slavných květnových dnů, která byla v naší obci pořádána.

V neděli 17. května konaly se volby do národních výborů.

[Str. 113]

Proběhly zcela hladce a byly velkou manifestací jednoty všech pracujících. Vyšel z nich vítězně vysokou většinou hlasů zvolený nový místní národní výbor, do jehož čela byl opět postaven s. Štěpán Arnold. Předsedou stále školské komise stal se s. Hampl. Odstraněním referentského systému se do určité míry změnila i správa školských věcí a řada úkolů, které dosud obstarával školský referent MNV, přešla na ředitele školy. To bude v budoucnosti jistě ku prospěchu věci, poněvadž ředitel školy je beze sporu lépe informován o potřebách školy než i ten nejsvědomitější školský referent z řad laiků.

Zbytek měsíce května byl ve škole věnován především přípravě vystupujících žáků na závěrečné a výroční zkoušky, dále pak volbě povolání a přípravě žáků, kteří se rozhodli jít na studie. Mimořádná pozornost byla věnována nácviku a přípravám na okresní spartakiádu, která se nezadržitelně blížila.

Červen.

5. června konala se nepodařená oslava Mezinárodního dne dětí. Akce byla špatně organizována, pořádající složky se vzájemně nedohodly a tak věc nemohla jinak skončit, než jak skončila: nezdarem a navíc finančním schodkem, o jehož zaplacení bylo mnoho sporů. Pro příště nelze připustit takto špatně připravené akce. Nezdár Mezinárodního dne dětí byl mimo jiné nepřímo zaviněn i skutečností, že se konal týden před okresní spartakiádou, jejímž přípravám bylo věnováno veškeré úsilí školy a učitelů. **Spartakiáda**, která se konala v

[Str. 114]

Roztokách a již se zúčastnili téměř všichni žáci a učitelé školy, byla dobře připravena a skončila pěkným úspěchem. Byl to dobrý příslib pro příští rok, kdy bude konána celostátní spartakiáda.

Po návratu z Roztok nastaly pak ve škole horké dny. Hned druhého dne začaly písemné zkoušky vystupujících žáků a po nich za týden následovaly zkoušky ústní. I ty byly letos organizovány jinak než dosud. Předsedy zkušebních komisí byli ředitel školy a jeho zástupce, dalšími členy pak třídní učitelé osmých tříd s. Horák a s. Jupa, zástupci školské správy ONV s. Šmejkal a Josef Kostka, ředitel nár. školy v Chýni, a zkoušející učitelé. V důsledku toho staly se závěrečné zkoušky už jen vnitřní věcí školy, což se projevilo i v tom, že při nich nebyla již na programu volba povolání a rozhovory s rodiči, jak tomu bylo dosud. Celkem se nový způsob osvědčil a závěrečné zkoušky staly se opravdovou prověrkou školní práce a ne jen více méně smluveným divadlem, jakým byly dříve.

Po závěrečných zkouškách pak již rychle uběhlo několik zbývajících dnů do konce školního roku. Byly vyplněny intenzivním úsilím po zdárném dokončení všech úkolů, které nám školní pracovní plán dával. Po slavnostním ukončení školního roku následoval ještě týden pilné činnosti všech učitelů na uzavření a ukončení všech prací ve škole a pak se všichni rozjeli na zasloužené prázdniny, které díky vládě a straně a v uznání

[Str. 115]

naší práce byly po dlouhé době opět stanoveny na osm týdnů, což je novým velkým dokladem péče našeho lidově demokratického státu o učitele. Všichni jistě využijeme této mimořádně dlouhé doby prázdnin nejen k nutné rekreaci, ale i ke studiu a přípravě na nový školní rok, do kterého chceme vstoupit s pevným odhodláním vykročit nyní již mnohem rychleji a rozhodněji na další úsek naší cesty ke škole socialistické.

M. Šrámek, ředitel školy

20. 12. 1954: [podpis nečitelný]

[Str. 116 prázdná]

[Str. 117]

Školní rok 1954–55.

Školní rok 1954-55 byl obdobím, kdy definitivně krystalisovaly a stabilisovaly se formy a metody práce v nové jednotné osmileté škole. Zatím co v minulém školním roce se někdy improvisovalo, kdy se tápalo a často nebylo zcela jasné, jak řešit ten či onen problém denní školní práce, v tomto školním roce došlo se k základním pravidlům řízení a kontroly práce v osmileté střední škole. Považujeme za náš největší úspěch tohoto školního roku, že jsme na pevnou základnu postavili **otázku vedení školy** a jeho rozdělení mezi ředitele a zástupce.

[Str. 118]

Daleko větší souhra mezi těmito dvěma funkcionáři, jejich těsná spolupráce a ujasnění základních úkolů každého z nich byla předpokladem, z něhož vyrostly všechny ostatní úspěchy školy v tomto školním roce. Nebylo jich málo. Snad nejvýraznější z nich byla správně provedená **volba povolání** u vystupujících žáků, z nichž **13** se přihlásilo k práci v zemědělství. Tím jsme nejlépe ze všech škol na okrese splnili tento naléhavý úkol a zvítězili tak v soutěži, kterou na počátku školního roku vyhlásila ruzyňská osmiletka pro všechny školy na okrese. Neméně významná je skutečnost, že z žáků, kteří konali závěrečné zkoušky, plných **44 %** získalo vyznamenání. Také úspěchy našich zájmových kroužků, především mičurinského, nás naplňují uspokojením. Stabilisování a zkvalitnění práce družiny mládeže, i když za stížených poměrů, a hlavně pak zinten-

[Str. 119]

sivnění působení pionýrské skupiny na život školy jsou další radostné skutečnosti tohoto školního roku.

Vedle těchto nesporných úspěchů zůstala však řada úkolů nedokončených, naše práce měla slabiny, které bude nutno v budoucnu plánovitě odstraňovat. Tak jsme si vědomi, že stále ještě velké procento našich žáků propadá. Na konci školního roku bylo to 4,2 %. I když od pololetí nastalo v této věci zlepšení téměř o 60 %, nemůžeme se s tím spokojit. Také nám nemůže být lhostejné, že vědomosti ostatních žáků jsou do značné míry jen povrchní, často formální a neutříděné. Projevilo se to nejvíce u žáků, kteří dělali přijímací zkoušky na výběrové školy. K našemu nemilému překvapení několik žáků zkoušku neudělalo. Tyto skutečnosti musí být alarmujícím signálem ke zkvalitnění naší vyučovací práce v budoucnosti. Také v chování žáků nebylo všech-

[Str. 120]

no takové, jaké by mělo být, i když bylo v průměru dobré. Zvláště ve škole a při vyučování nebylo žádného vážnějšího přestupku proti školnímu řádu. Přesto však v klasifikaci chování objevily se dvě trojky a 35 dvojek. Důvody pro tuto klasifikaci byly ve většině případů v chování žáků mimo školu. To nabylo zvláště v posledních měsících školního roku takového charakteru, že bylo nutné v několika případech k přísnějším trestům, než bylo dosud na

zdejší škole zvykem. Při vyšetřování těchto případů objevila se pravidelně skutečnost, že rodiče nevěnovali dětem dostatečnou pozornost a péči, odmítali je přihlásit do pionýrské organizace a do družiny mládeže. Zde bude v budoucnu třeba věnovat daleko větší pozornost chování žáků mimo školu a důsledněji rozvíjet spolupráci školy s rodinou prostřednictvím SRPŠ a orgánů lidové správy.

[Str. 121]

Přes tyto nedostatky lze říci, že uplynulý školní rok nebyl rokem neúspěšným. Je třeba mít stále na paměti, že to byl teprve druhý rok jednotné osmileté střední školy a že řada uvedených nedostatků padá právě na vrub této skutečnosti. V příštích letech budou tyto nedostatky s rostoucím upevňováním režimu školy mizet a my pevně věříme, že není daleká doba, kdy i naše škola stane se tím, čím ji všichni chceme mít, školou socialistickou.

Učitelský sbor.

Všechny úspěchy, kterých jsme v uplynulém školním roce dosáhli, byly dílem učitelského kolektivu, který po celý rok pracoval svědomitě a s vypětím všech sil. Proti minulému školnímu roku došlo zde k několika osobním změnám. Na vlastní žádost byla přeložena do Prahy s. Anna Polánková. Během roku pak byla po mateřské dovolené přeložena do Ruzyně s. An-

[Str. 122]

na Lohrová. V říjnu onemocněla s. Milada Kačerová, která se už na školu nevrátila, poněvadž jí KNV vyhověl a přeložil ji po provdání do Gottwaldova, kam odešla za svým manželem. Také s. Ludmila Jindrová brzy po začátku školního roku onemocněla. Do školní služby se již nevrátila a ke konci června požádala o pensionování. Na takto uvolněná místa a na místa vzniklá rozšířením počtu tříd na 19 nastoupili vesměs mladí učitelé, kteří přinesli do školní práce nový elán a velmi rychle se zařadili do pracovního kolektivu, jehož se brzy stali platnou složkou. Od 1. září nastoupili na zdejší školu **Ludmila Fričová, Irena Havlíčková, Ivanka Tejkalová a Miloslav Kverka**. 1. října nastoupil Vladimír Broul, 1. prosince Miloslava Haklová, 1. února 1955 Libuše Zpěváčková.

Ludmila Fričová narodila se 28. března 1935 v Praze a po vystudování pedagogické-

[Str. 123]

ho gymnasia v Praze složila 7. června 1954 maturitu. Hostivická škola je jejím prvním působištěm.

Také **Miloslav Kverka** započal svoji učitelskou dráhu v Hostivici. Narodil se 21. února 1932 v Buštěhradě u Kladna a studoval na kladenském gymnasiu, kde složil v roce 1951 maturitu. V dalších pak třech letech studoval na pedagogické fakultě v Praze obor český jazyk, dějepis, ústava a tam také v roce 1954 složil státní závěrečnou zkoušku.

Irena Havlíčková, rozená Krejčíková, narodila se 2. srpna 1931 v Hostivici. Po maturitě na pražském gymnasiu v květnu 1950 absolvovala prázdninový kurz pro učitele národních škol a vychovatele internátů III. stupně v Příbrami, kde také až do března 1951 působila jako vedoucí internátu pedagogického gymnázia. 1. břez-

[Str. 124]

na 1951 byla ustanovena učitelkou na národní škole v Příbrami, odkud v příštím školním roce přešla na národní školu v Chýni, okres Praha-západ. Po ročním působení na této škole přerušila pro mateřství školní službu, k níž se vrátila až na zdejší škole 1. září 1954.

Ivanka Tejkalová, rozená Kučerová, se narodila 23. června 1933 v Hostivici. Po absolvování Benešova státního gymnasia v Praze XIX. navštěvovala pedagogické gymnasium v Praze, kde také 17. června 1952 maturovala. Až do přeložení na zdejší školu působila v Horních Počernicích.

Vladimír Broul narodil se 7. května 1936 v Praze. V roce 1954 maturoval na smíchovské jedenáctiletce a od 1. října 1954 byl přijat na dobu potřeby na zdejší školu k zastupování onemocnělé s. Jindrové. Služební poměr byl s ním rozvázán

[Str. 125]

ke konci školního roku.

Podobně byla přijata i **Miroslava Haklová**, rozená Dlabačová, která se narodila 22. března 1921 v Sobíně. Studovala na Drtinově reformním gymnasiu v Praze XVI, kde v roce 1940 maturovala. Během školního roku navštěvovala kurzy pro přípravu učitelů národních škol a na jaře 1955 složila s úspěchem doplňovací maturitu na pedagogickém gymnasiu v Praze.

Libuše Zpěváčková, rozená Dědková, narodila se 12. ledna 1934 v Sobíně. Po studiu na gymnasiu Elišky Krásnohorské přešla na Jiráskovo pedagogické gymnasium, kde v roce 1952 maturovala. Učitelkou dráhu začala v Žatci, kde učila na národní škole. Po roce byla přeložena na dvojtřídku v Blažimi, kde působila do přeložení na zdejší školu.

Učitelský kolektiv měl včetně ředitele a zástupce v tomto školním roce 22 učitelů. Ve třech

[Str. 126]

pobočkách první třídy byly třídními s. Marie Krátká, Johanka Jupová a Marie Bieglová. V druhých třídách byli třídními s. Fričová a Broul, v třetích třídách L. Zpěváčková a J. Hruběš, ve čtvrtých K. Šmejkal a I. Tejkalová, v pátých I. Havlíková, M. Haklová a J. Fialová. Na druhém stupni byli třídními v šestých třídách s. A. Zpěváčková, V. Jupa a M. Kverka, v sedmých třídách R. Kožušníková a J. Krátký, v osmých M. Horák a M. Nedvěd. Fr. Cílková byla bez třídnictví.

Mimo vlastní výchovnou a vyučovací práci podílel se učitelský kolektiv i významně **na veřejném životě obce**. Řada soudruhů a soudružek pracovala v nejrůznějších veřejných funkcích. Tak Miloš Šrámek byl okresním důvěrníkem Společnosti pro šíření vědeckých znalostí, obecním kronikářem a členem KPS. Alois Saifrt byl

[Str. 127]

členem OVTVS a předsedou školní tělocvičné jednoty. Fr. Cílková byla pracovnící OPS, členkou výboru Spartaku Hostivice a cvičitelkou žen. V tělovýchově dále pracovali VI. Broul a L. Fričová. J. Hrubeš byl členem MNV v Noutonicích, J. Krátký a R. Kožušníková byli členy MVNF, K. Šmejkal měl na starosti družstevní školu práce a byl předsedou ZO KSČ. M. Horák a M. Nedvěd byli knihovníky MLK. M. Horák byl pak dále předsedou ZV ROH. M. Nedvěd členem MV KSČ.

Mezi jednotlivými členy učitelského sboru i mezi sborem a vedením školy byla po celý rok naprostá, nikdy neporušená harmonie a shoda. Tato skutečnost vytvářela dobré předpoklady pro klidnou a nerušenou práci všech a byla jednou z hlavních příčin úspěchu školy v tomto školním roce.

Závodní organizace strany a odborů.

Všichni členové učitelského kolektivu i všich-

[Str. 128]

správní zaměstnanci byli organizováni v závodní organizaci ROH. Tato organizace si zvolila tajnou volbou výbor, v jehož čelo byl postaven s. Miroslav Horák. Závodní výbor ROH vypracoval se postupem školního roku na velmi platného pomocníka ředitele školy a jeho zástupce. V celé řadě provozních porad byly s úspěchem a bez velkých potíží rozřešeny problémy denní školní práce, jejichž řešení bylo někdy mimo možnosti vedení školy.

Naproti tomu školní organizace KSČ zůstala po celý školní rok mnoho dlužna svému hlavnímu úkolu být vedoucí složkou školy a pomocníkem ředitele. Výbor organizace, jehož předsedou byl s. K. Šmejkal, spokojoval se formálním řešením úkolů přenášených z OV KSČ a prakticky se nijak neprojevoval jako iniciátor a vedoucí činitel v životě a práci školy. Malé zlepšení

[Str. 129]

nastalo, když se instruktorem výboru stal Karel Blätterbauer, ale k opravdové odpovědné práci prostě formalismu se ZO KSČ v tomto školním roce nepropracovala.

Pionýrská organizace

Pionýrská skupina Petra Bezruče, organizovaná při zdejší škole, se po poměrně pěkném rozběhu v minulém roce dostala hned na počátku školního roku do těžké krise. Skupinová vedoucí s. Věra Hergatová, provdaná Ronovská, obklopila se aktivem oddílových vedoucích, z nichž jen mizivé procento mělo předpoklady k výkonu této odpovědné funkce. Důsledek toho byl, že katastrofálně poklesla účast dětí na oddílových schůzkách a že zcela byl zastaven nábor nových pionýrů. K dovršení všeho ředitel školy a učitelé nevěnovali pionýrské organizaci v této kritické době takovou pozornost, jakou měli. Spoléhali se na sku-

[Str. 130]

tečnost, že na škole je placená pionýrská vedoucí, a věřili, že toto stačí, aby v pionýrské organizaci bylo vše v pořádku. Teprve ostrá kritika OV ČSM v lednu 1955 vyburcovala vedení školy a přiměla ho k hledání cesty k nápravě nedostatků v PO. V té době byla již na školu jmenována nová vedoucí skupiny s. Marie Brchelová, když dosavadní s. V. Ronovská pro mateřství rozvázala pracovní poměr.

Marie Brchelová narodila se 30. května 1933 v Praze a po absolvování sociální školy v Praze v roce 1951 se stala pracovnící OV ČSM. Na zdejší školu přišla z ruzyňské osmičky 1. ledna 1955. Po této základní změně došlo k velkým změnám i v aktivu oddílových vedoucích, z nichž ředitel školy nekompromisně vyřadil všechny, kdož nevyhovovali. Na jejich místa byli získáni bývalí žáci zdejší školy, většinou studující,

[Str. 131]

kteří dávali naději, že se jim podaří zlepšit práci PO. Tato naděje také nebyla zklamána a v krátké době byla skutečně krize v pionýrské organizaci školy překonána. Návštěva oddílových schůzek i jejich úroveň se podstatně zvýšila, rychle počala stoupat i organizovanost dětí v PO. A tak ještě před koncem školního roku objevily se **první úspěchy**. Nejvýznamnější z nich je jistě skutečnost, že jedna z nejlepších žákyň školy pionýrka Turecká se sama dobrovolně přihlásila do učňovské rolnické školy ve Středoklukách, kam ji následovalo dalších 12 žáků. Radostnou akcí pionýrské organizace byla návštěva čínských studentů v naší škole, ke které došlo 25. března 1955. Máme z těchto prvních úspěchů jistě radost, ale nijak si nezastíráme, že ještě zdaleka není v našem PO všechno v takovém pořádku, jak bychom si přáli. V budoucnu bude třeba, aby hlavně třídní učitelé věno-

[Str. 132]

vali pionýrskému oddílu své třídy daleko větší pozornost než dosud. Na prvním místě bude pak třeba postarat se o vhodnou klubovnu pro pionýry a skoncovat s dosavadním neuspokojivým stavem, kdy se musí oddílové schůzky odbývat ve třídách.

Zatímco a pionýrskou organizací jsme mohli být v závěru školního roku celkem spokojeni, nemohlo tomu být tak se **školskou skupinou ČSM**, která byla ustanovena v březnu v osmých třídách. Její práce trpěla formálností a nijak výrazně se neuplatnila v celkové práci školy, což se zvláště projevilo v akci volby povolání a náboru na chmel. Naproti tomu žákovský výbor byl řediteli i celému učitelskému kolektivu dobrým pomocníkem při všech akcích školy, i když nelze zavírat oči před tím, že jen velmi nedostatečně byla zde rozvíjena iniciativa dětí.

[Str. 133]

Mimotřídní a mimoškolní činnost

V této složce naší práce se nejlépe uplatnily zájmové kroužky. Z nich pak nejvíce **mičurinský** kroužek vedený s. Cílkovou, který po celý rok intenzivně pracoval a který prokázal dobré výsledky své práce úspěchem v krajské i celostátní soutěži v Bratislavě. Technický kroužek vedený s. Nedvědem rozvíjel u žáků manuální schopnosti, využíval plně jejich mladického elánu a iniciativnosti a učil je úctě k fyzické práci. V soutěži mladých techniků umístil se v rámci okresu na třetím místě. Také **fotografický kroužek**, kde pracovalo 22 žáků pod vedením M. Šrámka, dopracoval se dobrých výsledků. Žáci seznamovali se v něm nejen s technickou stránkou fotografování, ale bylo u nich i záměrně rozvíjeno jejich estetické a výtvarné cítění. Kroužek si svépomocí pořídil zařízení fotolaboratoře a přispěl i na jisté

[Str. 134]

potřeby školy. V soutěži ministerstva školství o nejlepší fotografii z příprav na I. celostátní spartakiádu získal 4. cenu.

Velmi významnou složkou mimoškolního zaměstnání žáků byla **školní tělovýchovná jednota**, která byla při zdejší škole založena v září 1954 a jejímž předsedou je s. Saifrt. Pravidelných cvičení zúčastňovalo se 157 chlapců a 149 dívek. Cvičiteli bylo 5 učitelů. Školní tělovýchovná jednota měla velký podíl na řadě tělovýchovných akcí, které vyvrcholily slavnými dny I. celostátní spartakiády.

Družina mládeže trpěla v tomto školním roce především tím, že neměla vlastní místnost. Přes tuto velkou těžkost pracovala celkem dobře a je jen škoda, že ji pravidelně navštěvovalo pouze 19 žáků.

Ve veřejně prospěšné práci uplatnili se naši žáci především ve sběru odpadových su-

[Str. 135]

rovin, jichž sebrali přes 27 000 kg. Horší už to bylo se sběrem léčivých rostlin, který je trvale slabinou naší práce. Školního spoření zúčastnilo se celkem 535 žáků, kteří uspořili částku 32 967 Kčs.

Sdružení rodičů a přátel školy.

SRPŠ bylo při zdejší škole ustanoveno hned na počátku školního roku. Na prvních schůzkách, které byly velmi pěkně rodiči navštíveny, byli zvoleni třídní důvěrníci. Ti připravili návrh kandidátky výboru, který pak byl jednomyslně schválen na ustavující schůzi SRPŠ na počátku října 1954. Předsedou se stal s. Antonín Kolařík, jednatelem s. Vladimír Tichý. Z počátku vyvíjelo SRPŠ pěknou činnost, pak však došlo k zakolísání, které bylo na štěstí jen přechodné, neboť v závěru školního roku uskutečnilo SRPŠ pěknou akci, jíž nejen pomohlo značně škole finančně, ale přispělo i znamenitě k roz-

[Str. 136]

hojnění kulturního života naší obce. Bylo to sehrání veselohry F. X. Svobody „Poslední muž“, kterou SRPŠ provedlo se svým dramatickým odborem v hostivické sokolovně 30. 4. a 7. 5. Vedle těchto radostných skutečností nelze si ovšem zastírat, že vlastnímu poslání zůstalo SRPŠ mnoho dlužno.

Spolupráce s patronátním závodem nebyla, až na malou pomoc jednotlivců, prakticky žádná.

Zdravotní péče.

Všichni žáci školy byli prohlédnuti školním lékařem.

V této funkci vystřídal se dr. Procházka, Vondráček a Procházková. Zvláštní pozornost byla věnována vystupujícím žákům. Také chrup všech dětí byl prohlédnut a podle potřeby ošetřen. 7 žáků bylo posláno do ozdravovny. Ve věci zdravotnické výchovy bylo vyškoleny 57 žáků osmých tříd v první pomoci. Všichni

[Str. 137]

získali odznak BPZO.

Ve školní stravovně stravovalo se průměrně 190 žáků. Není to mnoho a kapacita kuchyně snesla by daleko větší zatížení. V provozu kuchyně nebylo vážnějších nedostatků. Hospodářem kuchyně byl s. Nedvěd. Značnou pomocí pro řádný chod kuchyně bylo ustavení stravovací komise při MNV, jejímž předsedou se stal soudruh V. Krejčík a která v závěru školního roku počala vyvíjet pěknou činnost.

Materiální zlepšení.

V tomto školním roce bylo provedeno nákladem přes 8 000 Kčs izolování vedení ústředního topení, což se projeví v budoucnu velkou úsporou paliva. Nákladem 25 000 Kčs byly zakoupeny nové lavice do 5 tříd. K desátému výročí osvobození naší vlasti byla okna péčí SRPŠ opatřena trvalou květinovou výzdobou. O prázdninách byly nově natřeny tabule ve všech třídách a dokončena instalace laboratoře

[Str. 138]

pro fotografický kroužek a dílny pro technický kroužek.

Významné dny v životě školy.

Snad nejvýznamnějším dnem tohoto školního roku byl hned jeho první den. 1. září byl slavnostně zahájen nový školní rok a této slavnosti se zúčastnil mimo předsedy a tajemníka MNV i vzácný host, krajský poslanec a kandidát poslaneckého mandátu NS s. J. Tondl. Pozdravil děti školním rozhlasem a pak zvláště navštívil a pohovořil s dětmi v VIII. třídách.

9. září vzpomněli jsme Dne horníků.

6. října uspořádali jsme v sokolovně oslavu Dne čsl. armády, na níž dětem o významu a úkolech naší armády promluvil náčelník zdejšího vojenského útvaru.

28. října bylo vzpomenu Dne znárodnění.

6. 11. zúčastnili se žáci lampionového průvodu a slavnostního zahájení Měsíce čsl. sovětského přátelství v Dělnickém domě.

[Str. 139]

13. listopadu konalo se skupinové shromáždění pionýrské organizace, jehož se zúčastnilo jen 40 žáků a které jasně ukázalo hloubku krise, v níž se náš PO ocitl.

V rámci MČSP navštívili žáci dvě filmová představení ve zdejším kinu. Starší žáci shlédli 15. 11. film „Daleko od Moskvy“ a mladší 22. 11. film „Malý Muk“.

23. 11. bylo ve všech třídách vzpomenu narozenin K. Gottwalda.

25. 11. odpoledne shlédli žáci divadelní představení hry „Hrátky s čertem“ od J. Drdy, kterou provedli členové dramatického odboru ČSM Hostivice. Večer téhož dne se konala v Děln. domě volební schůze s pluk. Tondlem, při níž byl tento budoucí poslanec NS za náš obvod jmenován čestným členem naší pionýrské skupiny a obdarován čestným pionýrským šátkem.

18. prosince byly ve všech třídách připomenuty žákům narozeniny presidenta republiky Anto-

[Str. 140]

nína Zápotockého.

20. prosince navštívil naši školu okresní školní inspektor s. Tuček. Byla to jediná inspekční návštěva na naší škole v tomto školním roce.

8. ledna 1955 zúčastnil se celý učitelský sbor pohřbu bývalého učitele zdejší školy, řídicího učitele v. v. Aloise Saifrt, otce dnešního zástupce ředitele školy.

28. ledna bylo provedeno zimní branné cvičení.

29. ledna skončilo první pololetí rozdáním pololetních vysvědčení.

10. února zúčastnili se všichni žáci „Filmové university“ ve zdejším kinu.

24. února konal se v Děl. domě slavnostní slib nových pionýrů. Šátkování provedl náměstek ministra vnitřní bezpečnosti s. Jícha. Současně složili slib i noví členové ČSM z osmých tříd. Byla to po dlouhé době zase jedna pěkná akce školy, jíž bylo současně oslaveno výročí Vítězného února.

[Str. 141]

2. března zúčastnili se mladší žáci představení kladenského loutkového divadla, které pro ně sehrálo hru „Kouzelná galoše“.

5. března a 14. března bylo vzpomenuo výročí úmrtí J. V. Stalina a K. Gottwalda.

17. března konala se schůzka rodičů vystupujících žáků, na níž za účasti s. Arnolda a Kletečky byli získáni první žáci pro zemědělství.

25. března navštívili naši školu čínští studenti, studující technické vědy v Praze.

28. března konal se **poprvé Den učitelů**. Toho dne bylo prázdko a všichni učitelé zúčastnili se slavnostní schůzky v pražském Representačním domě. K témuž dni byli také vyznamenáni první učitelé a školští pracovníci čestnými tituly „Zasloužilý učitel“ a „Vzorný učitel“. Z okresu Praha-západ nebyl zatím nikdo tímto vyznamenán.

21. dubna zúčastnili se žáci nejvyšších tříd slavnostní akademie na počest narozenin Vla-

[Str. 142]

dimíra Iljiče Lenina, která se konala v sokolovně.

1. května zúčastnili se všichni žáci oslavy 1. máje, která se konala v Ruzyni.

9. květen oslavili jsme tělocvičnou akademií, která byla uspořádána 8. května v sokolovně. Na ní prvně naši žáci předvedli ukázky z nácviku na celostátní spartakiádu. Jí předcházela okresní spartakiáda, která se konala 22. května v Úhonicích za velmi nepříznivého počasí. Druhé vystoupení našich cvičenců bylo pak na místní spartakiádě uspořádané 12. června na hřišti v Litovicích. Tato akce měla velmi pěkný úspěch a vynesla škole značnou peněžní částku.

5. června zúčastnili se žáci vyšších tříd krajské spartakiády v Kladně.

Všechny tyto akce vyvrcholily pak 25. června, kdy naši žáci pod vedením svých učitelů cvičili na slavné I. celostátní spartakiádě v Praze na Strahově. Tím vyvrcholil a také slavně skon-

[Str. 143]

čil školní rok.

Těmito tělovýchovnými akcemi byly trochu zastíněny závěrečné zkoušky, které byly tentokrát daleko hlubší prověrkou práce školy, než tomu bylo dosud. Písemné zkoušky konaly se 30. a 31. května, ústní pak 7. až 10. června. Zkouškám se podrobilo před dvěma zkušebními komisemi, jejichž předsedy byli ředitel a zástupce ředitele a členy M. Horák, M. Nedvěd, zástupce ONV s. Šmejkal a s. Kutíšová a zkoušející učitelé, celkem 63 žáků, kteří všichni zkoušku s úspěchem dokončili, z toho 27 žáků s vyznamenáním.

Těmito zkouškami a rozdáním vysvědčení byl školní rok 1954-55 ukončen, tentokrát s ohledem na I. celostátní spartakiádu již 18. června.

Závěr.

Školní rok skončil. Skončilo jedno období života hostivické školy, období naplněné úsilovnou, tvořivou prací dvaadvaceti učitelů.

[Str. 144]

I když v jejich práci zůstalo mnoho nedoděláno, i když měla tato práce řadu nedostatků, nutno říci, že všichni pracovali svědomitě, vedeni láskou k dětem a ke škole. V budoucnu bude třeba, aby ještě intenzivněji a promyšleněji se připravovali na svou práci, aby hledali nové formy výchovy i vyučování. Bude třeba prohloubit kritiku i sebekritiku, rozvinout do širší metodickou práci na škole, zlepšit práci pionýrské organizace, družiny mládeže i zájmových kroužků. Také v ideově politické stránce školní práce bude třeba hledat cestu vpřed. Zde čeká velmi mnoho práce závodní organizaci KSČ. Nesmí být zapomenuto ani na rozvíjení spolupráce s rodiči a veřejností, především orgány lidové správy a s patronem školy. Je to jistě mnoho úkolů, úkolů závažných a snad i nesnadných, ale nutných, chceme-li jít dál a výš. Skončil jeden školní rok, neskončila však naše práce.

[Str. 145]

Věříme, že po dvouměsíčním odpočinku a přípravě sejdeme se po prázdninách s dostatkem sil k řešení všech těchto úkolů.

M. Šrámek, ředitel školy

[Str. 146]

Školní rok 1955–56.

Září.

Po intensivní týdenní přípravě byl **školní rok zahájen** ve čtvrtek 1. září, kdy se děti ráno sešly ve škole. Po zápisu ve třídách se shromáždili všichni žáci v sokolovně, kde je pozdravili s. Pachman ze ONV, s. Kletečka za MNV, s. Bělohlávek za MV KSČ, s. Kaplánek za AZKG a s. Tichý za SRPŠ. Po slavnosti se vrátili žáci do školy, kde pokračovali v přípravách na vyučování, které bylo zahájeno hned druhého dne 2. září podle stálého rozvrhu. V pondělí 5. září se sešel učitelský sbor, který v podstatě zůstal ve stejném složení, v jakém byl v minulém školním roce, na mimořádné pedagogické radě, v níž za účasti předsedy MNV s. Arnolda a tajemníka s. Kletečky prodiskutoval usnesení strany o dalším rozvoji našeho školství. Tento důležitý stranický dokument z června 1955 se stal hlavní směrnicí veške-

[Str. 147]

ré školní práce v nastávajícím školním roce. V závěru zasedání schválili přítomní usnesení, v němž v šesti bodech si stanovili konkrétní úkoly pro školní práci. Téhož dne se uskutečnily ve všech třídách schůzky s rodiči, na nichž byli zvoleni třídní důvěrníci. Ti se pak sešli 15. září na schůzce, na níž připravili **ustavující schůzi SRPŠ**. Ta se pak konala za poměrně malé účasti v Dělnickém domě. Při ní byl zvolen nový výbor SRPŠ, jehož předsedou se stal s. Jaroslav Navrátil a jednatelem s. Maroušek. Činnost začala rozvíjet také pionýrská skupina při zdejší škole. Její kulturní úderka účinkovala 14. 9. v Praze na zasedání okresního výboru obránců míru. Ve čtvrtek 22. 9. se sešli oddíloví vedoucí s předsedou a tajemníkem MNV a spolu s ředitelem a skupinovou vedoucí zorganizovali aktiv vedoucích. Ten se pak sešel znovu 27. 9., aby vypracoval konkrétní plány práce jednotlivých oddílů. Současně započaly také pravidelné schůzky PO, bohužel opět ve škole.

19. 9. odešla na vlastní žádost do důchodu učitelka zdejší školy s. Ludmila Jindrová, která byla již delší dobu nemocná. Jmenovaná učitelka působila na zdejší škole [...] let a zanechala za sebou velký kus dobré a poctivé učitelské práce.

[Str. 148]

V měsíci září bylo vzpomenu to těchto výročí: úmrtí J. Fučíka, Den horníků, Den tisku a výročí Rudého práva. Dětem byl také připomenut význam Týdne přátelství československého a polského lidu. Žáci nejvyšších tříd navštívili ve středu 28. 9. výstavu sovětských zemědělských strojů v Řepích. Během měsíce září byl prohlédnut okresním lékařem chrup všem dětem a zařízení jeho ošetření ve zdejších středisku. Školní stravování bylo zahájeno hned 1. září za průměrné účasti 180 žáků. Do družiny mládeže dochází průměrně 25 žáků.

Závodní organizace KSČ se sešla 26. 9. na výroční členské schůzi, na níž byl zvolen nový výbor, jehož předsedou se stal opět s. Šmejkal. Na schůzi bylo schváleno usnesení, jehož hlavním úkolem bude péče o plnění plánu práce školy a tím i plnění usnesení strany o dalším rozvoji školství.

Říjen.

Práce školy trpěla v měsíci říjnu značnou absencí učitelů, způsobenou vysokou nemocností. V některých dnech chybělo až pět učitelů. Naproti tomu nemocnost žáků nepřevyšovala obvyklý průměr. V průběhu měsíce bylo vzpomenuáno několika významných

[Str. 149]

výročí. Tak 6. 10. bylo k dětem promluveno o významu Dne armády. Jeho oslavy v Řepích v neděli 9. 10. se aktivně zúčastnilo 19 žáků se s. Šmejkalem, kteří předvedli cvičení s krychlemi. Na oslavě Dne armády v Dělnickém domě v sobotu dne 8. 10. vystoupila kulturní úderka PO vedená s. Brchelovou.

V měsíci říjnu bylo dále vzpomenuáno 5. výročí založení NDR. Žáci 6. až 8. tříd se zúčastnili 3. a 6. října **brigády** na sklizni brambor v JZD Sobín. V hostivickém JZD odpracovali žáci 8. tříd 30 brigádních hodin při šlapání siláže. Mičurinský kroužek se zúčastnil se svou prací výstavy výpěstků v Rudné, kde se čestně umístil. Některé exponáty byly odeslány na krajskou výstavu do Benešova.

Závodní výbor ROH uskutečnil 20. října členskou schůzi všech zaměstnanců, na níž byl zvolen nový výbor, jehož předsedou se stal opět s. M. Horák. Této schůze se zúčastnil předseda OV Svazu zaměstnanců školství s. V. Kába.

SRPŠ uskutečnilo v říjnu významnou akci v podobě organizovaného náboru předplatitelů časopisu „Rodina a škola“. Přihlásilo se 79 předplatitelů.

V měsíci říjnu byly započaty pravidelné prohlídky žáků školním lékařem dr. Procházkou.

Čistota školy značně trpěla současným onemocněním obou uklízeček.

[Str. 150]

Listopad.

Měsíc listopad byl převážně ve znamení Měsíce čsl. sovětského přátelství. Tato akce byla zahájena již 1. 11., kdy bylo ve škole uspořádáno slavnostní skupinové shromáždění, na němž byla mimo jiné také provedena volba pionýrské skupinové rady, jejíž předsedkyní se stala St. Náprstková z VIII.B.

V pondělí 7. 11. vzpomněli ve všech třídách učitelé v první vyučovací hodině 38. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. 17. 11. navštívili všichni žáci filmové představení sovět. filmu „Tajuplný ostrov“. 18. 11. byl pak zahájen festival sovětských dětských filmů pořádaný správou kina. Při jeho zahájení vystoupila kulturní úderka pionýrské organizace. Celá akce Měsíce čsl. sovětského přátelství vyvrcholila 28. 11., kdy naši školu navštívila

skupina pionýrů a učitelů ze sovětské školy při sovětském velvyslanectví v Praze. Při té příležitosti se konalo slavnostní shromáždění žáků školy v sokolovně, na němž sovětští hosté provedli šátkování 28 nejmladších pionýrů. Slavnost měla velmi zdařilý průběh a těšila se značné pozornosti dospělých, kteří se v hojném počtu shromáždění zúčastnili.

[Str. 151]

Tím více nás mrzela neúčast stranických a veřejných funkcionářů, kteří, ač pozváni, mezi děti nepřišli, třebaže šlo o nejvýznamnější a nejzdařilejší podnik v Měsíci čsl. sovět. přátelství v naší obci pořádaný.

10. 11. se konala pedagogická rada, na níž byl zhodnocen průběh a práce školy v prvním čtvrtletí a byla provedena klasifikace. Bylo konstatováno, že proti minulému roku nastalo zlepšení prospěchu asi o 5 %. Podstatně se však zhoršila klasifikace chování, a to zvláště špatným chováním dětí mimo školu. Vyplynula z toho nutnost dosáhnout většího kontaktu s rodiči a účinnou pedagogickou propagandou v SRPŠ se pokusit o zlepšení. Prvním pokusem to byla beseda s rodiči, kterou uspořádalo SRPŠ 28. 11. v sokolovně, bohužel za velmi malé účasti rodičů. Účinnější byly třídní schůzky s rodiči, které byly uskutečněny 10., 17. a 21. 11. ve všech třídách.

16. listopadu byla na škole provedena s. Tučkem, Rolencovou a Hrůzou inspekce při vyučování matematice. Byla při ní konstatována dobrá úroveň vyučování tomuto předmětu zvláště na vyšším stupni.

Prosinec.

Nejvýznamnější události v životě školy v měsíci pro-

[Str. 152]

sinci byla **okresní hospitace** zástupců ředitelů, která se konala ve středu 14. 12. Zástupci ředitelů ze všech osmiletých středních škol našeho okresu shlédli při ní hodiny matematiky u s. Krátkého, Jupy a Cílkové. Spolu s nimi hospitovali v těchto hodinách vedoucí škol. odboru ONV s. Váňa a vedoucí OPS s. Rolencová. Po shlédnutých hodinách byla diskuse, v níž práce všech tří soudruhů byla velmi kladně hodnocena. Kladně hodnocena byla i práce celé školy na okresním aktivu ředitelů všeobecně vzdělávacích a mateřských škol, který se konal 20. 12. na ONV. Zvláště byla vyzvednuta práce mičurinského kroužku, který dostal za svou činnost pochvalné uznání a knižní odměny od ONV a KNV. Vedoucí kroužku **s. Cílková** byla za svou práci v kroužku a v OPS odměněna **budovatelskou odměnou**.

Příznivě byla posuzována i práce pionýrské organizace, jejíž kulturní úderka vystoupila s úspěchem na okr. konferenci ČSM 17. 12. v Praze.

V měsíci prosinci bylo započato s akcí volby povolání vystupujících žáků. V pondělí 12. 12. se konala schůze rodičů těchto žáků, jíž se zúčastnila i s. Rybáková z ONV. Rodičům byla objasněna a naznačeny možnosti, jak řešit volbu povolání

[Str. 153]

děti, aby to bylo v souladu s jejich přáním i potřebou celostátního plánu.

V průběhu měsíce se objevila na naší škole žloutenka, která vinou nesvědomitě matky posílající dítě viditelně již nemocné do školy, počala se šířit mezi dětmi. Bylo proto nutné o zimních prázdninách školu důkladně desinfikovat. Tím, spolu s řadou dalších ochranných opatření provedených na škole okres. hygienikem dr. Hřebačkou, byla hrozba epidemie této zhoubné choroby včas zažehnána.

19. 12. a 21. 12. bylo ve škole vzpomenuáno ve všech třídách narozenin A. Zápotockého a J. V. Stalina. 27. 12. uspořádaly jednotlivé pionýrské oddíly ve škole pro děti besídky s Dědou Mrázem.

Leden.

Nový rok byl ve škole zahájen 3. ledna malou slavností ve všech třídách, kterou byl dětem objasněn význam nové pětiletky. Celý leden byl pak měsícem vyvrcholení školní práce v 1. pololetí. To skončilo 28. ledna, kdy žáci dostali pololetní vysvědčení. V celkovém hodnocení bylo konstatováno, že ze 741 žáků 81 žáků neprospělo. Z toho na nižším stupni 34, na vyšším 47 žáků. Nejvíce nedostatečných bylo z českého jazyka (45) a z matematiky (34). Z ruského jazyka bylo 19 nedostatečných.

[Str. 154]

Naproti tomu prospělo na vyšším stupni 34 žáků s vyznamenáním. V klasifikaci chování bylo 41 dvojek a 3 trojky.

V měsíci lednu pokračovala akce náboru do povolání a podařilo se získati hornického učně. Byl to pionýr Jiří Šmíd z VIII.B, který jako první hornický učně na okrese vyzval všechny ostatní chlapce na školách našeho okresu k následování. Významným výchovným úspěchem bylo iniciativní vystoupení pionýrů sedmých tříd při zneškodňování **balonové akce** zrádců ze Svobodné Evropy na území naší obce. Chlapci vedení pionýrem Pasákem odevzdali nalezený balon orgánům VB a byli za to veřejně pochváleni náčelníkem VB našeho okresu.

16. ledna uskutečnili s. Kuneš, Krása a Fáběra přednáškovou akci pro naše žáky, v níž je seznámili se zásadami dopravního řádu a požární bezpečnosti. V průběhu měsíce pokračovaly prohlídky našich žáků, které prováděla lékařka dr. Procházková. I. a VIII. třídy byly v Praze vyšetřeny roentgenem.

SRPŠ uskutečnilo 14. ledna **representační ples**, který skončil značným úspěchem společenským i finančním. Nepříznivě bylo komentováno stanovisko MNV, který nepoužil svého práva a neposkytl SRPŠ slevu z dávky ze zábav, čímž podstatně finanční efekt plesu oslabil.

[Str. 155]

Závodní organizace KSČ na škole učinila v tomto měsíci závažný krok k překonání krise, v níž se již delší dobu nalézala. Po kritice práce organizace, kterou provedl tajemník OV KSČ s. Doubrava, a po doporučení instruktora organizace s. Blätterbauera, rozhodl výbor ZO vyměnit vedoucí funkcionáře. Na základě tohoto rozhodnutí se stal po schválení členskou schůzí novým předsedou s. M. Nedvěd, místopředsedkyní s. Slavičková, jednatelem s. Jupa, kultpropem s. Šmejkal a hospodářem s. Hruběš.

Únor.

V měsíci únoru bylo započato na všech úsecích škol. práce s intenzivním a plánovitým odstraňováním nedostatků, které se projevily při hodnocení práce školy v 1. pololetí. Ve výborové schůzi ZO KSČ konané 6. 2. a v mimořádné pedagogické radě 16. 2. byly rozebrány a prodiskutovány příčiny zmíněných nedostatků a byla přijata usnesení vedoucí k jejich postupnému odstraňování. Nejvíce pozornosti bylo věnováno problému propadávání žactva, které se proti prvnímu čtvrtletí zvýšilo. Byl stanoven přesný plán individuální péče o neprospívající žáky. I pro zlepšení chování žáků, především mimo školu, byla učiněna některá opatření. Do školy byla pozvána s. Točilová z okresní úřadovny ochrany mládeže.

[Str. 156]

Spolu s ní byla za účasti s. Kletečky připravena řada akcí, směřujících k zlepšení současného stavu.

10. února byl ukončen výběr žáků na školy III. stupně. Na tyto školy se celkem přihlásilo 29 žáků, z nichž téměř 80 % je dělnického nebo rolnického původu.

Ve dnech 4. až 6. 2. byl proveden zápis šestiletých dětí do první třídy. Bylo zapsáno celkem 73 žáků. 29. 2. se sešli všichni třídní učitelé s oddílovými vedoucími PO a dohodli se na vzájemné spolupráci. 9. 2. využil ředitel školy a skupinová vedoucí PO příležitosti poslaneckého dne a intervenovali u poslance NS s. Tondla ve věci zřízení pionýrské klubovny. Mičurinský kroužek uzavřel „dohodu o spolupráci“ s místním JZD, která podstatně zlepšila práci mičurinského kroužku.

V měsíci únoru byli žáci seznámeni s významem XX. sjezdu KSSS, který znamená velký přelom v politické situaci nejen v SSSR, ale i ve všech zemích lidových demokracií.

25. 2. bylo vzpomenuáno výročí únorového vítězství pracujícího lidu.

Březen a duben.

V měsíci březnu a dubnu byla normální práce značně narušena nepřítomností ředitele, který v půli března

[Str. 157]

vážně onemocněl a vrátil se do školy až počátkem května. Zástupce ředitele s. Saifrt musel vedle své normální práce zastávat i funkci ředitele školy, čímž značně trpěla především metodická práce učitelského sboru. Přesto bylo dosaženo některých určitých úspěchů, a to především v klasifikaci žactva, která se proti pololetí značně zlepšila.

Velmi vážnou věcí se stalo nedopatření, kterého se škola dopustila, když doporučila ke studiu na školách III. stupně dvě děti z bývalých rolnických rodin. Tato okolnost byla zle kritisována vedoucími funkcionáři ONV. Při té příležitosti byl vysloven názor, že hostivická škola je jednou z nejhorších na okrese. Proti tomu protestoval přítomný ředitel školy a svůj protest uzavřel žádostí, aby na škole byla provedena řádná inspekce. K té pak skutečně v průběhu dalších dvou měsíců došlo. Provedl ji okresní školní inspektor s. Horák, který prověřil v dlouhé řadě vyučovacích dnů práci všech učitelů i vedení školy. Výsledek této hloubkové inspekce byl, že nařčení funkcionářů ONV ze špatné práce na škole bylo odvoláno. Touto kontrolou škola značně získala na prestiži a po odstranění některých nedostatků, které inspekce odhalila, je na dobré cestě k tomu,

[Str. 158]

aby se stala jednou z nejlepších škol okresu.

Ve dnech 30. a 31. března byla provedena rozsáhlá akce „Radostného vítání jara“, která se má stát protiváhou jarních náboženských obřadů. V rámci této akce zahájil mičurinský kroužek výsadbu 1 ha lesa ve zdejší bažantnici. Tato věc ve svém průběhu nás přesvědčila o zdravém jádru pionýrské organizace a skončila v měsíci květnu výrazným úspěchem. Závěru výsadby se zúčastnil i patron našich pionýrů, poslanec NS s. Tondl.

Na den 30. března zakoupila škola pro své žáky celé představení filmu „Strakonický dudák“ ve zdejším kinu.

28. března bylo na škole prázdné. Toho dne slavil se již po druhé Svátek učitelů. Při té příležitosti byl okresní šk. inspektor s. Čeněk Horák vyznamenán jako první učitel našeho okresu titulem „vzorný učitel“.

V měsíci dubnu byla dokončena zdravotní prohlídka všech žáků školy. Byl také uskutečněn kurs první pomoci pro žáky VIII. tříd, který vedl medik Q. Hartman. Nově bylo organizováno podávání obědů ve škol. jídelně, čímž však nebyla odstraněna hlavní závada – nedostatek prostoru. V posledních dubnových dnech se objevila na škole opět žloutenka, naštěstí ne ve velkém rozsahu.

[Str. 159]

Květen a červen.

Měsíc květen a červen byl jako každého roku vyvrcholením veškeré škol. práce. Po zdařilých oslavách 1. máje, jichž se škola zúčastnila v Jenči, byla uskutečněna slavnostní akademie školy na oslavu 9. května ve zdejší sokolovně. Tato akademie se stává již tradičně vyvrcholením květnových oslav a rok od roku je její úspěch výraznější.

V měsíci květnu proběhla soutěž dětské umělecké tvořivosti, jíž se zúčastnilo celkem 91 žáků. Při místní přehlídce byli vybráni dva recitátoři, 1 zpěvák a 2 výtvarníci do okresního kola, v němž žákyně IV.A třídy Karla Šroubková získala 1. místo v soutěži výtvarníků nižšího stupně.

Ve veřejně prospěšné práci se uplatnili žáci především ve sběru odpadových surovin, za což bylo v závěru šk. roku odměněno ONV 12 žáků věcnými cenami. Ze zájmových kroužků pracoval nejlépe kroužek mičurinský, z něhož 24 žáků se přihlásilo do soutěže Mladých mičurinců a získalo odznak. Odznak Mladého technika získalo 12 žáků technického kroužku. Neúspěchem skončil pěvecký kroužek vedený členem SRPŠ s. Kadeřábkem. Pro malý zájem dětí bylo nutné přerušit jeho činnost.

[Str. 160]

Školní rok vyvrcholil závěrečnými zkouškami v VIII. třídách, které skončily již tradičním úspěchem a velkým počtem vyznamenaných žáků. Jejich hloubka, utříděnost a trvanlivost vědomostí však ještě zdaleka neuspokojily. Totéž lze říci i o klasifikaci v ostatních třídách. I když zde bylo značné zlepšení proti 3. čtvrtletí, zdaleka nemůžeme být ještě spokojeni. Podobně je tomu i s chováním žáků, a to zvláště mimo školu. Zde došlo v posledních měsících šk. roku k několika vážným přestupkům, které bylo nutno řešit přeřazením provinilců na jiné školy a vyloučením jednoho z žáků, který dobrovolně navštěvoval školu již 9. šk. rok, ze školy vůbec. Všechny tyto případy byly řešeny v úzké spolupráci s MNV, SRPŠ a okr. úč. ochr. mlád. Na závěr škol. roku připravil patronátní závod naší školy AZKG Hostivice pro děti radostné odpoledne v Děl. domě. V rámci tohoto odpoledne zhodnotil ředitel školy práci za uplynulý rok. Z tohoto hodnocení, které bylo pak podrobně rozpracováno v závěrečné pedagog. radě, vyplynulo, že škola prošla v tomto roce vážnou krizí, z níž však vyšla ozdravená a s lepšími předpoklady pro nástup cesty vzhůru. Bude ctižádostí nás všech, abychom v příštím škol. roce tuto cestu opravdu nastoupili.

M. Šrámek, ředitel školy

[Str. 161]

Školní rok 1956–57.

Školní rok 1956–57 byl nepřetržitým a organisovaným nástupem k vytvoření opravdu solidních a trvalých základů socialistické školy v Hostivici. Učitelský sbor, který intenzivní práci v posledním srpnovém týdnu připravil vše potřebné k řádnému zahájení škol. práce, přijal mezi sebe nové členy učitel. kolektivu, a to na nižším stupni **s. Marii Kuklovou**, narozenou 16. 1. 1934 ve Zruči nad Sázavou, absolventku vyšší školy sociální v Kutné Hoře, kde maturovala v r. 1953. Téhož roku nastoupila místo vychovatelky v družině mládeže v Hostivici, kde působila až do srpna 1956. Učitelské vzdělání si doplnila maturitou na pedagogické škole v Praze roku 1955.

Na vyšším stupni nastoupili na zdejší škole s. Zdeněk Landa, M. Černá a T. Tichá.

Zdeněk Landa se narodil 6. 2. 1933 v Praze. Maturoval na reál. gymnáziu v r. 1951 a učitel. způs. pro vyuč. na šk. II. stupně získal na pedagog.

[Str. 162]

fakultě Karlovy univerzity v Praze v r. 1954, a to pro obor český jazyk, dějepis, občanská nauka. Působil na osmileté střední škole ve Strašicích a ve Smečně.

Miluše Černá se narodila 19. 4. 1933 v Praze, kde maturovala na gymnasiu v r. 1951. Učitelskou způsobilost získala na pedagogické fakultě KU v r. 1954, a to pro obor dějepis, výtvarná výchova, ústava. Působila ve Chřibské, Dolním Bousově a Lysolajích.

T. Tichá se narodila 1. 9. 1932 v Lausanne ve Švýcarsku. Studium ukončila na Vyšší pedagog. škole v Praze v r. 1956 pro obor ruský jazyk a hudební výchova. Hostivice je její první působiště.

Po tradičním slavnostním zahájení v sokolovně, jehož se jako vždy zúčastnili zástupci ONV, MNV, strany a všech složek v obci, rozběhla se práce školy hned druhý den na plné obrátky. Hodnotíme-li tuto práci, jak probíhala po celý školní rok, můžeme říci, že byla úspěšná. Za největší úspěch můžeme považovat značné zlepšení chování našich žáků, a to zvláště mimo školu, takže letos nebylo nutné sahat k tvrdším opatřením, jako tomu bylo v minulém školním roce.

[Str. 163]

V závěrečné klasifikaci bylo jen 27 dvojek a 4 trojky z chování. Tyto trojky byly vesměs za soustavně nedbalou docházku do školy, která se u některých žáků stala opravdu výchovným problémem. Významným úspěchem bylo také značné zlepšení prospěchu žáků. Na konci školního roku propadlo jen 31 žáků, což jsou necelá 4 %. Tak nízkého procenta nebylo ještě na naší škole dosaženo. Skutečností však je, že stále ještě zůstává velmi mnoho dostačujících známek, takže by bylo nesprávné dělat z nízkého procenta propadajících závěr, že je všechno v pořádku. Naopak prověrka v závěru roku odhalila značné nedostatky ve vědomostech žáků zvláště v českém a ruském jazyce.

V tomto školním roce se stala naše škola značně populární především **úspěchy ve volbě povolání** a v práci pionýrské organizace. **Pionýrská organizace** se postupně vypracovala na jednu z nejlepších v okrese, čehož důkazem je skutečnost, že naše škola jako první získala putovní prapor OV KSČ. Stalo se tak na okresní konferenci KSČ v březnu 1957. Tři pionýři naší školy získali **uznání KV ČSM**

[Str. 164]

za dobrou práci. Jsou to pionýři Stanislav Nedbal, předseda skupinové rady, Karel Seidl a Josef Kletečka. Karel Seidl dostal toto vyznamenání za iniciativu, jejímž výsledkem byla výzva naší pionýrské organizace ostatním školám k přispění maďarským dětem v době neblahého kontrarevolučního puče, k němuž došlo v říjnu 1956 a který neblaze zapůsobil na hospodářství nejen Maďarské lidové demokratické republiky, ale i všech ostatních lidových demokracií. Josef Kletečka byl pak vyznamenán za výzvu ke všem chlapcům na školách v Pražském kraji, aby ho následovali v jeho rozhodnutí stát se hornickým učněm. Kletečkova výzva měla velký ohlas a jen na zdejší škole se přihlásilo k tomuto povolání dalších 8 chlapců, z nichž celkem 7 se po lékařské prohlídce stalo hornickými uční. Za práci s pionýry byly vyznamenány soudružky F. Cílková čestným odznakem ČSM, M. Brchelová jubilejním Fučíkovým odznakem, Hana Vodolánová odznakem zasloužilého pracovníka v pionýrské organizaci a Věra Čížková uznáním OV ČSM.

[Str. 165]

Jednou z nejvýznamnějších akcí naší pionýrské organizace byl **patronát nad 1 ha řepy** ve zdejším JZD, na němž pionýři spolu s ostatními žáky školy prováděli po celý rok všechny potřebné práce až do sklizně řepy cukrovky. Tato akce byla prováděna v rámci dohody o spolupráci, kterou před rokem uzavřel náš mičurinský kroužek se zdejším JZD. **Kulturní úderka mičurinského kroužku** účinkovala při nejrůznějších příležitostech, a to vždy s velkým úspěchem. Zvláště se vyznamenala na okresní konferenci JZD v dubnu 1957, kde prvně zazpívala častušku M. Šrámka „Já mám svou panenku v JZD“. Kulturní úderka mičurinského kroužku umístila se jako druhá v soutěži aktivity souborů v okrese Praha-západ. Mimo to se její členové spolu s ostatními 50 žáky školy zúčastnili soutěže dětské umělecké tvořivosti, v níž největšího úspěchu dosáhli Mirek Ghymeš a Ivanka Tamchynová, kteří se ve zpěvu dostali do krajského kola. V něm Mirek Ghymeš obsadil druhé místo a kvalifikoval se tak do celostátní přehlídky v M. Ostravě, kde byl pátý. Z ostatních zájmových kroužků stojí za zmínku úspěch kroužku

[Str. 166]

leteckých **modelářů**, který v soutěži modelářů v Suchdole v květnu 1957 obsadil první tři místa. V práci pionýrské organizace zůstávají stále tři hlavní nedostatky. Prvním je poměrně malá organizovanost dětí pionýrského věku, druhým nedostatek opravdu schopných oddílových vedoucích a třetím pak nedostatek vhodné klubovny, kterou přislíbil obstarat závodní klub patronátního závodu AZKG. Má být v kulturním domě, který se staví na pozemku závodu.¹⁶ Bohužel dosud je dokončení této stavby a tím i rozřešení problému pionýrské klubovny v daleké budoucnosti. V tomto kulturním domě chceme umístit také

¹⁶ V Podskalí čp. 135

dílnu pro polytechnickou výchovu, která je dosud v podstřešní místnosti ve škole ve zcela nedostačujícím rozsahu. I tato záležitost stává se vysoce aktuální, neboť právě v tomto školním roce byla **celá polytechnická výchova** zavedením nových předmětů postavena na zcela nový základ. Tyto nové předměty – ruční práce v 1. až 3. třídě, práce v domácnosti v 6. až 8. třídě a práce na pozemku a ve škol. dílně na vyšším stupni by-

[Str. 167]

ly zavedeny i na naší škole a možno říci, že jsme i v nich dosáhli jistých úspěchů. Mimo tyto předměty byla věnována značná pozornost laboratorním pracím ve fyzice, chemii a biologii a značným nákladem byla zařízena dílna a pořízeno vybavení mičurinského kroužku.

Práce **družiny mládeže** se v tomto školním roce podstatně zhoršila. Dosavadní družinářka D. Frintová odešla na vlastní žádost 31. prosince 1956 do internátu zdravotní školy v Kutné Hoře jako vychovatelka a na její místo nastoupila Eva Leschtinová, roz. Hoffmanová, učitelka národní školy, která zde nastoupila po mateřské dovolené. E. Leschtinová se narodila 24. 11. 1934 v Praze a v r. 1954 maturovala v Praze na pedagog. škole. Až dosud učila v pohraničí.

Nová družinářka nevěnovala se práci s dětmi tak, jako její předchůdkyně a tak práce družiny mládeže rychle upadala a byla proto několikrát veřejností oprávněně kritisována. Největším nedostatkem družiny je její přeplněnost. Bohužel

[Str. 168]

teprve v příštím šk. roce bude možné otevřít druhé oddělení a přijmout druhou vychovatelku. Značným zlepšením bylo získání nových místností v bývalém JZD v domě u Kozáků, i když je v těchto prostorách zatím velmi mnoho hygienických závad.¹⁷

Daleko lépe než v minulých letech pracovalo letos **sdružení rodičů a přátel školy**. Vedle běžných již třídních schůzek, tří členských schůzí a několika výchovných přednášek, z nichž nejvýznamnější byla přednáška docenta dr. Dostála v listopadu 1956, připravilo SRPŠ v únoru reprezentační ples a pro děti pak v závěru škol. roku akci vyhlídkových letů nad Hostivicí a Prahou a celodenní rekreační vyjížďku parníkem po Vltavě do Veltrus. Obě akce měly velký úspěch a přes nepříznivé počasí v případě druhém přinesly dětem hodně radosti.

Skutečně vzorná byla **spolupráce školy s MNV**. Třebaže nebylo nutné řešit vážnější kázeňské případy, měli vždy učitelé ve funkcionářích

[Str. 169]

MNV spolehlivou oporu. Rada MNV byla v přímém kontaktu s vedením školy a pozorně po celý rok sledovala veškeré dění ve škole. I s patronátním závodem AZKG Hostivice a zdejším JZD se vzájemné vztahy vyvíjely ke spokojenosti obou stran. Ve spolupráci s AZKG si zvláště ceníme možnosti, kterou nám závod dal v pedagogické propagandě. V zimních měsících přicházeli naši učitelé do závodu a zde hovořili před shromážděnými

¹⁷ Jiráskova čp. 100

dělníky o výchovných problémech. Tak zde hovořil s. Saifrt o problémech denní přípravy žákovy, s. Krátký o matematických záhadách dnešní školy, s. Pokorná o tom, jak pomáhat dětem na nižším stupni atd. O pedagogickou propagandu pokusil se zatím s malým úspěchem ředitel školy i v JZD. Narazit zde však na skutečnost, že mezi členy JZD je jen velmi málo rodičů našich žáků.

V průběhu roku sledovala škola pozorně všechna významná výročí a celostátní akce a využívala je k ideově politické výchově naší mládeže. Z nich nejvýznamnější byl opět Měsíc čsl. sovětského přátelství, oslavy Vítězného února, 1. máje v Chýni a

[Str. 170]

Mezinárodní den dětí. K nim se pak letos přiřadila významná vnitropolitická událost, a to květnové **volby do národních výborů**. V této akci se uplatnila řada učitelů zdejší školy ve volebních komisích, v národní agitaci a pod. Z řad učitelů se dva stali poslanci MNV ve svých obcích. Byla to s. Libuše Zpěváčková ze Sobína a s. Josef Hrubeš z Noutonic.

K úspěchům letošního škol. roku je třeba přičíst i zlepšenou práci učitelského kolektivu, což se viditelně projevilo i ve skutečnosti, že čtyři zdejší učitelé, a to s. F. Cílková, J. Krátký, A. Saifrt a M. Šrámek byli vyznamenáni u příležitosti **Dne učitelů** 28. března 1957 čestným diplomem a uznáním rady ONV za svědomitou práci pro školu. V mimoškolní činnosti uplatňovali se letos učitelé především v tělovýchově, kde vedle již tradiční práce s. Cílkové a Saifrta je třeba zaznamenati práci s. Tejkalové, Pokorné, Kverky a Bartoníčka, kteří se uplatnili jako vedoucí dobrov. těl. výchovy mládeže.

[Str. 171]

Velká část učitelů pracovala pak v řadě dalších institucí a organizací. Tak s. M. Horák a M. Nedvěd zastávali funkci knihovníků zdejší Lidové knihovny, s. Krátký, Nedvěd a Šrámek spolupracovali s ochotníky, s. Šmejkal a Kožušníková v ČsČK, s. Kverka a Cílková pracovali jako okresní metodici OPS.

V závěru škol. roku se rozloučila s prací ve škole s. Růžena **Kožušníková**, která po 47letém nepřetržitém působení na zdejší škole odešla do důchodu. S ní odchází ze školy výrazná učitelská osobnost, velmi populární a oblíbená vychovatelka dlouhé řady generací zdejších občanů. Učitelé, žáci a hostivická veřejnost se rozloučili s ní na žakovském shromáždění, které na závěr roku uspořádal závodní klub AZKG v Dělnickém domě. K díkům, které jí byly vysloveny, připojil se i MNV, na jehož zasedání zhodnotil práci s. Kožušníkové a poděkoval za ní jménem všech občanů obce s. předseda Arnold.

Ještě jednu významnou událost tohoto roku je třeba zaznamenat, i když k ní došlo až po skončení školního roku. 7. července 1957 se dostalo našemu okresu velké

[Str. 172]

pocty. Toho dne zavítali do JZD Chýně vedoucí **stranické a vládní delegace Sovětského svazu**, dlící na návštěvě v ČSR, s. Chruščov a Bulganin. Tato událost, v dějinách přiškolené obce Chýně jistě nejslavnější, přilákala do Chýně několik tisíc lidí z celého kraje. Návštěva stala se tak mohutnou manifestací československo sovětského přátelství a zanechala ve všech účastnících, mezi nimiž byla valná většina našich žáků, hluboký dojem. Oba státníci na své cestě do Chýně projeli naší obcí, která byla k této příležitosti slavnostně vyzdobena.

Školní rok 1956–57 skončil. Byl to rok pilné práce a mnoha úspěchů. Lze říci, že naše škola neustále zvyšuje svou úroveň, že je v ní o naše děti dobře pečováno a že je oprávněná naděje, že vedoucí místo, které si naše škola v okrese vydobyla, i v budoucnosti uhájí.

M. Šrámek, ředitel školy